

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲۶) دیماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: سراج‌الدینی- اسلامی نیا - دولو- انوشیروانی- طلوعی.
- ۳- تصویب صورت جلسه روزهای ۱۷ و ۱۹ دیماه ۱۳۵۱ .
- ۴- قرائت استعفا نامه آقای مهندس امیر قاسم معینی از نمایندگی مجلس شورای ملی.
- ۵- تقدیم لوایح ۱- آئین‌نامه طرز اداره بانک ونحوه الغاء اجازه تأسیس بانک در مواد مذکور در ماده ۳۹ قانون بانکی و پولی کشور ۲- اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ سازمان بازرسی شاهنشاهی ۳- قرارداد الحاقی بقرارداد بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت بان آمریکن پترولیوم کورپوریشن، بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی.
- ۶- تقدیم لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران بوسیله آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه موافقت نامه همکاری برای استفاده صلح‌جویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا و ابلاغ بدولت.
- ۸- تقدیم لایحه روابط موجر و مستاجر بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری .
- ۹- طرح گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم.
- ۱۰- معرفی آقای دکتر عبدالمجید مجیدی بسمت وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و معرفی آقای امیر قاسم معینی بسمت وزیر کار و امور اجتماعی بوسیله جناب آقای امیر عباس هویدان نخست وزیر .
- ۱۱- ادامه مذاکره، و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به لایحه تأسیس سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه یک افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور و ارسال بمجلس سنا .
- ۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به لایحه اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور.
- ۱۴- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه‌وده دقیقه صبح برباست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب‌رئیس) تشکیل گردید

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
 نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه آقایان :
 اولیاء - دکتر اعتمادی - ایمان زهرائی - دکتر پرتو اعظم - پرویزی - امیر علم خزیمه - اسماعیل خزیمه - چنگیزی - دکتر خطیبی - دکتر دادفر - دشتی - رشیدی - مهندس رهبر - دکتر زهرائی - دکتر سعید - شهرستانی - شیخ بهائی - شیخ رضائی - حیدر صائبی - عبدالحسین طباطبائی - مهندس عطائی - فهیمی - مهندس قاذزبناه - کمالوند - دکتر محقق - مظاهری - سید کاظم مسعودی - معیری -

عین مذاکرات مشروح هشتاد و پنجمین جلسه از دوره بیست و سوم قانونگذاری - اداره تندنویسی و مطبوعات و تقیح قوانین

مهندس امیر قاسم معینی - دکتر موثقی - موقر - نامور - نیکپور - دکتر گامگیگ - خانم اسدی - خانم بزرگ نیا.

غائبین مریض - آقایان :

بختیار بها - محمدعلی آموزگار - بدر صالحیان - دکتر بهبهانی - دکتر بیگری - پروین - ساگینیان - صدقیانی زاده - فروتن - فیاض - دکتر کفائی - مهرزاد - خانم پیرنیا - خانم جهانبانی - خانم ضرابی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : سراج الدینی اسلامی نیا - دولو - انوشیروانی - طلوعی

نایب رئیس - نقطه‌های قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای سراج الدینی بفرمائید.

سراج الدینی - با اجازه مقام ریاست و حضار محترم. در این روزهای فرخنده که ملت ایران از شرق تا غرب و از شمال تا جنوب غرق در سرور و شادمانی هستند خواستم مطالبی بسم حضار محترم برسانم شکی نیست که ملت ایران در اثر رهبریهای خردمندان شاهنشاه عظیم الشان خود رهبر انقلابی که بعلمت ایران نوید افتخار و عظمت میدهد برای این ملت که کهنسال چنین ایامی غرور انگیز و افتخار آفرین است مطبوعات مملکت را دیو محافل و مجالس همگی مبین این حقیقت هستند که ملت قدرشناس ایران از خرد و کلان از این نعمت عظمی که خداوند تبارک و تعالی بمردم ایران ارزانی فرموده است شاد و مسرور هستند از جمله تمام ملت ایران منطقه دلاوران و مرزداران مملکت کردستان است که از دهات و شهرهای استان کردستان صدای سرور و شادی با آسمان رسیده است دهی در کردستان نیست که بافتخار ورود بیازدهمین سال انقلاب و پایان رساندن دهسال انقلاب جشن و سرور برپا نکرده باشند یقین حضار محترم میدانند که در روچه ملت ایران نام شاهنشاه غرور آفرین و موجب افتخارات دیرین هر فرد ایرانی بوده و هست (صحیح است) نام شاهنشاه الهام بخش وحدت، شهامت، شجاعت جانبازی و فداکاری برای فرد فرد ملت ایران بخصوص عشایر غرور ایران بوده است (صحیح است) در هر زمان که گزندی از طرف بیگانگان متوجه مملکت شده باشد کافی بوده است که شاهنشاه از مردم و مرزداران این مملکت بخواهد که قیام کنند و در مقابل دشمنان مملکت

قد علم کنند. آنان با دادن خون، جان و مال خود برای تمامیت ارضی مملکت از جان و دل کوشیده‌اند اخیراً بطوریکه حضار محترم استحضار دارند باز هم صدای بوق و کرنای بعضی‌ها بلند شده است و صداهای ناهنجار خود را از سر گرفته‌اند (ایلخانی پور - مه فشانند نور و سنگ عوعو کند) خواستم باز بآن نکته اشاره کنم که در سخنرانی پیش بعرض حضار محترم رساندم که هرگاه در ایران جنبشی یا تحرکی یا پیشرفتی بوجود آمده است بعینان عراق صداهای ناهنجار خود را بلند تر کرده‌اند گو اینکه این صداهای و یاهه گوئیها در روچه عظیم ملت ایران که باخونش آغشته است و در تمام ذرات وجودش نهفته است اثری ندارد مع الوصف باید باین نکته اشاره کنم که در این روزها که ملت ایران غرق در شادمانی است و دوباره میخواید به دهه دوم انقلاب و پیشرفت‌هایش وارد شود از طرف دولت بعضی عراق باز دست بتحرکات نابخردانه‌ای زده‌اند در مرزها زیاد روی میکنند گو اینکه این زیاد روی‌ها بلافاصله جواب داده میشود ولی باز هم تکرار مکررات انجام میگیرد (من جرب المعرب حلت به الندامه) این ضرب المثل خود عربها است بارها ملت ایران را تجربه کرده‌اند بارها خواسته‌اند دست درازی کنند و جواب را شنیده‌اند ولی باز هم برای هزارمین بار اشتباهات نهمانه خود را در مرزهای مملکت تکرار کرده‌اند اخیراً بطوریکه استحضار دارید یکی از هلیکوپترهای ژاندارمری دولت شاهنشاهی ایران پروازی کرده بود و در اثر نقص فنی ناچار شد در خاک عراق به زمین نشیند. این بعینان بی شعور و نابخردخواستند استفاده تبلیغاتی از این نقص فنی که برای یک هلیکوپتر بوجود آمده بکنند آنها سر نشینان را اسیر کردند و می‌خواهند آنها را وادار کنند اعتراف کنند که پناهنده شده‌اند اولاً چنین چیزی حقیقت ندارد ثانیاً بر فرض محال اگر یک فرد نفهم چنین کاری کند به عظمت یک ملت ۳۰ میلیون بر نخواهد خورد بر فرض یک نفهم یک اشتباهی کرد اشتباه را هیچوقت نباید یک دولت مورد تبلیغات سوء قرار بدهد در حالیکه طبق اطلاعاتی که رسیده است این افراد ناچار بوده‌اند که در اثر نقص فنی در آنجا فرود آیند باز هم بدولت بعث اعلام میکنم در پشت این تریبون مقدس که ملت ایران بر رهبری شاهنشاه

آریا مهر در تحت تعلیمات خردمندان رهبر عالیقدر خود نمی‌خواهد مقابله بمثل کند و الا ملت ایران از انتقام و تنبیه عاجز نیست (احسن) در این جا باز به مسأله انقلاب شاه و مردم باز میگردیم اثرات مهم انقلاب شاه و مردم بر تمام افراد مملکت آشکار است محتاج به اینکه بطور تفصیل در این جا بحث کنم نیست اما هر کدام از حضار محترم در نواحی خود و مناطقی که سکونت کرده‌اند و بوده‌اند به رأی العین دیده‌اند که از نظر فرهنگی، اقتصادی، سیاسی اجتماعی مردم ایران در حال پیشرفتی هستند که با محاسبه و آمار نمیتوان این پیشرفت‌ها را آنطور که شاید و باید بیان کرد زیرا بعضی از مسائل مسائلی نیستند که بارقام و اعداد بتوانیم بمردم نشان بدهیم. بعضی از مسائل وجدانیات است آدم بیک فرد دهانی، فردی که در جامعه بزرگتر و در محیط تحصیل نبوده است و روبرو میشود آنوقت متوجه میشود که انقلاب عظیم ایران چه کرده است انقلاب عظیم ایران قبل از هر چیز در روچه مردم انقلاب عظیمی بوجود آورده است یک فرد دهانی یا عشایری هنگامی که وارد بحث در مسائل مملکتی میشود مانند یک سیاستمدار مطلع مانند یک فرد با اطلاع و وارد مطالب را مورد بررسی قرار میدهد دشمنان این ملت چشم این را ندارند که پیشرفت‌های عظیم ملت ایران را به بینند و عکس العمل نشان ندهند بقول خود عربها :

قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد

وتنکر الفم طعم الماء من سقم

کسی که چشمش تراخم دارد نمیتواند نور آفتاب را نگاه کند و مریضی که مبتلی به مرض هست نمیتواند مزه آب گوارا احساس کند.

در خاتمه بنمایندگی از طرف مردم کردستان و تمام طبقات کردستان مخصوصاً از طرف شیخ عثمان سراج الدین رهبر نقشبندیه اعلام میدارم که مردم کردستان با جان و دل آماده برای بزرگداشت دهه انقلاب بوده و هستند. پاینده ایران، جاوید شاهنشاه (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای اسلامی نیا بفرمائید.

اسلامی نیا - با کسب اجازه از ریاست محترم مجلس دیروز عید قربان یکی از عزیزترین اعیاد اسلامی

بود و بنده مایلیم بهترین تبریکات صمیمانه‌ام را باین مناسبت به همکاران گرامی تقدیم کنم. دیروز ۴۳ هزار نفر از هموطنان گرامی ما مراسم حج را در خانه خدا بجا آوردند. فریضه‌ای که هر سال انجام میشود، خوشبختانه بر اثر انقلاب سفید شاه و مردم و به سبب رشد محسوس درآمد ملی و افزایش سریع و ترقی قابل ملاحظه سطح زندگی عمومی هر سال تعداد بیشتری از هموطنان ما به مرحله استطاعت می‌رسند و راهی خانه خدا می‌شوند (صحیح است) لیکن امسال سفر حج هموطنان عزیز ما در شرایطی بکلی متفاوت با سالهای گذشته برگزار شد که همکاران محترم من از کم و کیف آن بخوبی آگاهند. تفاوت شرایط سفر حج امسال با سالهای گذشته بقدری بود که حتی مردم عادی و آنهایی نیز که قصد زیارت بیت‌الاحرام را نداشتند بطور محسوس از آن مطلع شدند. و علاوه بر این انعکاس ملی در سطح جهانی و در بین دو میلیون زائر بیت‌الاحرام از شرق و غرب عالم نیز وضع زائران ایرانی ممتاز و مشخص بود مثل همیشه و بمصداق ضرب المثل معروف که همه آوازه‌ها از شه بود باید ابتدا از رهبر بیدار و توانای مملکت شاهنشاه آریا مهر سپاسگزار باشیم که در مورد کار حج و وضع زائران ایرانی خانه خدا نیز بذل توجه فرمودند (صحیح است) و سال گذشته در پایان مراسم حج ۱۳۵۰ مقرر داشتند همه امور مربوط بحج که تا آن زمان بطور متفرق و پراکنده بوسیله چندین سازمان مختلف انجام می‌شد در سازمان واحدی متمرکز شود و سپس در اردیبهشت ماه امسال هیئت دولت با صدور تصویب‌نامه‌ای کلیه وظایف و مسئولیتهای حج را برعهده سازمان اوقاف محول کرد و این تصمیم خوشبختانه مصادف با تحول عمیقی شد که در سازمان مذکور آغاز شده بود و یقیناً نمایندگان محترم از آن استحضار کافی دارند.

البته پیش‌بینی میشد که امسال کار حج با سالهای گذشته متفاوت باشد و زائران با سرعت، سهولت و رفاه بیشتری زیارت خانه خدا بروند ولی باید اذعان کنم که با توجه بمدت کوتاه و فرصت کمی که برای

تدارک چنین کار عظیمی وجود داشت آنچه که تا بحال شده است و من از آن اطلاع یافته‌ام در حدی متعالی و مقادیر زیادی اضافه بر انتظارات و پیش بینی‌ها بوده است (صحیح است).

در مرحله اول باید توجه کرد که امسال در بین کلیه سال‌های اخیر از نظر زیادی تعداد زائران بیت‌الله الحرام مقام اول را دارا است.

درسال	۱۳۴۰	۱۲۰۰۰
درسال	۱۳۴۱	۱۱۰۰۰
درسال	۱۳۴۲	۱۷۰۰۰
درسال	۱۳۴۳	۱۶۰۰۰
درسال	۱۳۴۴	۲۴۰۰۰
درسال	۱۳۴۵	۲۷۰۰۰
درسال	۱۳۴۶	۱۵۰۰۰
درسال	۱۳۴۷	۹۰۰۰
درسال	۱۳۴۸	۸۵۰۰
درسال	۱۳۴۹	۲۷۰۰۰
درسال	۱۳۵۰	۳۱۰۰۰

و امسال ۴۳۰۰۰ نفر به زیارت خانه خدارفتند و طبعاً تدارک سفر چنین جماعت عظیمی آنهم نه در حدود مرز سال‌های گذشته بلکه بنحوی وسیع و همیشوارانه و آبرومند کار ساده‌ای نبوده است (صحیح است).

در این جا پس از توجه به ارقام ذکر شده لازم میدانم بدولت یعنی عراق تذکر بدهم که آیا این نمونه از رشد سریع اقتصاد مملکت مانیت؟ و آیا این ارقام برای کوری چشم آنها کافی نیست؟

امسال از هر کس از دوستان و بستگان و آشنایان که به سفر حج می‌رفت شنیدم که تسهیل تدارک سفر و انجام تشریفات در هر مرحله از تسلیم تقاضا و تهیه مدارک گرفته تا دریافت گذرنامه و مدارک بهداشتی و بهداشتی و تهیه بلیت هواپیما و رزرو جا و تحویل بار و بنه با هیچ يك از سلهای گذشته قابل قیاس نبوده است طی این مراحل و انجام این تشریفات که هر کدامش مستلزم مراجعه به چندین مرجع و صرف ساعت ها وقت و بسیاری سرگردانی‌ها بود امسال جمعاً برای هر زائر بیش از دو تا سه ساعت طول نکشید. این تسهیل بخصوص از نظر مردم شهرستانها

و روستاها که قبلاً ناچار بودند بدنبال تدارک مقدمات سفرو طی تشریفات کار و زندگی خود را رها کنند و به شهرهای بزرگ بیایند و چند روزی معطل شوند بسیار مؤثر بود (صحیح است) مدارک غیر لازم و دست و پاگیر از زائرین نخواستند. در هیچیک از مراکزی که برای مراجعه زائران تعیین شده بود صفی بسته نشد. مسئله حمله دارا هم بنحو قابل تحسینی حل کردند و تکلیف متصدی کاروان از ماه‌های پیش روشن شده بود و بدنبال تهیه مقدمات استراحت حجاج بودند.

همکاران عزیزی که در گذشته زیارت مکه معظمه مشرف شده‌اند، کم و بیش از نحوه کار بعضی از کاروانهای سابق مطلع هستند. بعنوان نمونه عرض میکنم که در گذشته کاروان ۸۰۰ نفری هم براه انداخته شده و از هر زائر بین ۸ تا ۲۰ هزار تومان گرفته شده بود و آنوقت این کاروان با ۶ نفر خدمه میخواست اداره بشود که البته نشد. امسال اولاً در انتخاب سرپرستان کاروانهای حج نهایت دقت بعمل آمد و ثانیاً اجازه داده نشد در کاروانها بیشتر از ۹۰ زائر پذیرائی شود تا امکان پذیرائی و مراقبت واقعی وجدی از همه آنان ممکن باشد. جناب آقای اخلاقی اصولاً میتوان گفت امسال حج ارزان شد (اخلاقی - بازم هنوز مستطیع نشدم) زیرا از هر زائر برای کلیه هزینه‌های اقامت ۲۰ و چند روزه در جده و مکه و مدینه و عرفات ۵۰۰۰ یا ۶۰۰۰ تومان (به تناسب استفاده از جا که عبارت از چادر یا خانه، اتوبوس یا اتومبیل اختصاصی) گرفتند و این رقم در سالهای گذشته حداقل ۵۰۰۰ تومان تا ۲۰۰۰۰ تومان بود و اگر فقط سال گذشته را هم حساب کنیم جمع تقریبی پولی که حمله داران در جریان حج ۱۳۵۰ گرفتند بالغ بر ۳ میلیارد و ۸۷۵ میلیون ریال بود و امسال کلیه پولی که از زائران گرفته شد از ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان تجاوز نکرد در حالی که تعداد زائران گذشته ۳۱۰۰۰ نفر بود و تعداد زائران امسال ۴۳۰۰۰ نفر. برای اولین بار زائران بجای اتومبیل از چده یا هواپیما به مدینه رفتند و خلاصه از هر نظر دیگر با سنوات قبل آشکارا متفاوت بود برای اولین بار زائران ایرانی از لحظه‌ای که قدم از خاک وطن بیرون گذاشتند تا لحظه‌ای که باز میگردند در برابر هر حادثه‌ای بیمه بودند و این نه فقط در کشور عزیز

خودمان بلکه در بین همه کشورهای اسلامی دیگری سابقه است (صحیح است).

باید از دولت انقلابی هویدا سپاسگزاری کنیم که منویات شاهنشاه آریامهر را با قلب و روح و کمال وجود درک کرده (صحیح است) و باید از سازمان اوقاف و سرپرست جوان و انقلابی اش منوچهر آزمون قدر دانی نمایم که این برنامه مهم دولت خدمتگزار هویدا را به بهترین نحوه ممکن پیاده کرده است (صحیح است).

اینها نویدی است برای همه ما که نشان میدهد سربازان جوان و انقلابی دولت خدمتگزار شاهنشاه آریامهر به پیروی از نیت مبارکشان شب و روز برای رفاه مردم که مورد نظر رهبر مملکت است صادقانه تلاش میکنند (احسن است).

در اینجالاتم می‌دانم از دقت و سرعت عمل مأمورین شهربانی کل کشور برای صدور گذرنامه بیش از ۴۳۰۰۰ نفر و هم چنین سرعت عمل و توجه مأمورین وزارت بهداشتی جهت معاینه و مراقبت حجاج از جهت بیماریهای واگیر دار و بهداشت غذا و مکان آنان و شیر و خورشید سرخ از جهت معالجه و درمان حجاج بیت‌الله الحرام سپاسگزاری کنم (احسن است - احسن است).

نایب رئیس - آقای دولو از وقت آقای اسلامی نیا فقط پنج دقیقه باقی مانده است که جنابعالی میتوانستید استفاده کنید، بفرمائید.

دولو - از مدت‌ها قبل مردم شاهدوست و وطن پرست و رامین خود را آماده میکنند تا در جشن‌های بزرگداشت دهه انقلاب شرکت همه جانبه‌ای داشته باشند.

در هفته گذشته به همین مناسبت اجتماعات و میتینگ‌های باشکوهی در کارخانه قند و رامین و در پیشوا - در قرچک و سایر نقاط و رامین برپا گردید که کارگران و کشاورزان و اصناف و معلمان و کلیه طبقات مؤمن و معتقد به اصول انقلاب در آن شرکت و ضمن خطابه‌ها و سخنرانی‌های پر شور آمادگی خود را برای هر نوع فداکاری و جان‌بازی در راه شاهنشاه آریامهر و اهداف مقدس رهبر انقلاب اعلام و از اینجانب مصرأ خواستند مبین این احساسات پاک و بی‌شائبه آنها به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر باشم (احسن است).

دهه انقلاب اجتماعی ایران برکات بسیاری بملت و کشور ما ارزانی داشت که برآستی شگفتی آفرید پیشرفتهای خیره کننده در اقتصاد، در فرهنگ، در بهداشت و ترفیحات غیر قابل تصور در صنعت کشاورزی، نوسازی، آبیاری، عمران و آبادی همه و همه، چنانچه در ترازوی آمار و مقایسات سنجیده شوند بیانگر این واقعیت خواهند بود که در دهه ۱۳۴۱-۱۳۵۱ سطح تولید و درآمد ملی ما در زمینه جهش نیز به يك رکورد انقلابی دست یافته است که در هیچ انقلابی از انقلابات عالم به نسبت زمان سابقه نداشته است. بموازات این انقلاب عظیم هزاران انقلابات جنبی و فرعی نیز در همه زمینه‌ها و بطور همه جانبه صورت گرفته است که شاید در سطوح کلی چندان جلب توجه نکند ولی از آنجا که جزء همیشه کل را بوجود می‌آورد خوبست که به این اقدامات جنبی و فرعی نیز توجه کنیم و دربارهٔ رشد سریع و تحسین انگیز شان به قضاوت بنشینیم.

از جمله این پیشرفتهای فرعی و انقلابی، پژوهشهای هنری و توجه و تعمیم مسائل هنری و فرهنگ های مردمی است که از طرف اداره هنر های زیبای کشور آتروز و وزارت فرهنگ و هنر امروز از سال ۱۳۴۱ تا کنون صورت گرفته است وزارت فرهنگ و هنر از رشته صنایع دستی در حال زوال و اضمحلال کالبد سرزنده‌ای بوجود آورده است که علائم و آثارشان را در سال های اخیر بطور مستمر دیده و می‌بینیم. بطوریکه امروز همه کس میدانند که صنایع دستی و هنرهای ملی و مردمی ما از نو زنده شده است و پاپای سایر مسائل انقلابی ما دارد به پیش می‌رود (صحیح است).

برای بیان این مقصود بهتر است که بگذاریم ارقام سخن بگویند.

تنها کارگاه زری بافی وزارت فرهنگ و هنر که در سال ۱۳۴۱ جمعاً و بزحمت ۸۰۰ متر تولید داشته مطابق آماری که در دست است می‌بینیم که در سال ۱۳۵۱ سطح تولید این صنعت از مقدار فوق‌الذکر به ۱۷۰۰ متر در سال یعنی تقریباً بمیزان دویست و ده درصد افزایش یافته.

سطح تولید کاشی و ظروف و مجسمه پانصد درصد تولید سازهای زهی ششصد درصد. کارهای مثبت کاری

هزار درصد. صنعت میناکاری دوپست و پنجاه درصد. خاتم سازی سیصد و سی درصد. نقره کاری چهارصد و پنجاه درصد. مینیاتور و کارهای تذهیبی از ۵۰ عدد محصول سالانه به یک هزار و پانصد عدد افزایش یافته. قالی، گلیم زرگری هر یک رقم تولید را به پنج و ده و پانزده برابر رسانده اند. و این همانطوریکه قبلاً گفته شد تازه نموداری است از پیشرفتهای کارگاه های وزارت فرهنگ و هنر به تنهایی که پیدایش و افزایش صدها کارگاه های خصوصی و شخصی دیگر در این محاسبه بحساب نیامده است که اگر امکان این باشد که آنها را هم بحساب بیآوریم نتیجه شگفت انگیزی بدست خواهد داد.

کما اینکه هنر کاربناور که یکی از مهمترین و مؤثرترین رشته های مطبوعاتی است و در سالهای گذشته در مرحله ای بسیار ابتدائی بود و صرفاً جنبه تفتنی داشت، امروزه به درجه ای از تکامل رسیده است که نه تنها تمام واحدهای مطبوعاتی ما را در بر گرفته و ارزش و تأثیر این هنر به معنی جهانی آن به جامعه ایرانی شناسانده شده بلکه در مجامع هنری و مطبوعاتی جهان مقام شایسته ای را احراز کرده است و این بخاطر امکاناتی است که انقلاب در دسترس ما و دوست داران این هنر قرار داده است.

در زمینه صنایع دیگر نیز هنرمندان ملی ما پاپای فعالیت های وزارت فرهنگ و هنر به احیاء صنایع دستی فراموش شده ای نظیر پلاس بافی، برک بافی، چغابافی، نقاشی های پهلوانی و اساطیری، پیکره تراشی، چشمه دوزی و غیره پرداخته اند که حتی تولید بعضی از آنها شکل حرفه ای بخود گرفته و محصولاتشان به بهترین مغازدها و فروشگاهها رسیده و از آن مهمتر بشکل کالاهای صادراتی درآمده است و حال آنکه قبل از انقلاب از این صنایع ملی و هنر مردمی فقط اسمی میشنیدیم. در زمینه احیاء موسیقی ملی و آوازهای محلی همانطور که از وزارت فرهنگ و هنر در سالیان اخیر دیده ایم، میبینیم که بسیاری از آهنگها و سرودها و لحنها و مقامهای ملی و مهنی و آلات موسیقی سنتی ما بطریقه علمی گردآوری و زنده شده است که از آن جمله اند لحن های شاهنامه خوانی، الحان دعاخوانی آهنگ های محلی فولکلوریک، آهنگ های اشعار و سرودهای حماسی، آلات مختلف موسیقی و غیره که

قبل از انقلاب و فعالیت انقلابی و تشویقی وزارت فرهنگ و هنر اثر بسیاری او این هنر بکلی در حال محو شدن بود. اکنون بادر دست داشتن نمونه های ذکر شده و بادر نظر گرفتن شکوفانی انقلاب ما میتوان مطمئن بود که فرهنگ و هنر ملی و مهنی مامسیر درست و آهنگ پیشروی صحیح خود را باز یافته است (صحیح است) و از برکت انقلاب میتوان امیدوار بود که در جشن های دهه دوم انقلاب از این هنرهای اصیل و بسیاری از هنرهای ناشناخته دیگر نمودار شگفت آوری بدست داد که از هنر ملی دوران کوروش کبیر تا هنرهای ملی دوران محمد رضا شاه پهلوی را بدون اینکه گوشه تاریک و کشف نشده ای در آن باقی مانده باشد شامل شود و سهم خود را در دوران تمدن بزرگ ادا نماید (احسن است).

در خاتمه باید توجه جناب آقای نخست وزیر را به جلسه ای که چندی پیش با حضور ایشان و عده کثیری از هنرمندان کشور در وزارت کار تشکیل یافته بود جلب نمایم. در آن جلسه جناب آقای نخست وزیر گفتند، کلیه هنرمندان کشور مورد عنایت خاص شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو هستند و دولت باتمام قوا خواهد کوشید که هنرمندان را از مزوری بودن نجات دهد و بنای یک زندگی بهتر را برای آنها پی ریزی نماید.

درخواست هنرمندان در درجه اول بیمه و تهیه مسکن است که انتظار میرود این خواست هنرمندان هر چه زودتر انجام شود. متشکرم (احسن است).

نایب رئیس - آقای انوشیروانی بفرمائید.

انوشیروانی - این روزها که بمناسبت سپری شدن ده سال از آغاز انقلاب سفید ایران و پیروزیهای درخشان انقلاب همه مردم ایران برای ابراز شادمانی پیاخته و هر کسی بزبانی گویاتر ستایشگر پیشرفتهای ایران است میخواهم گوشه ای از پیروزیهای جهانگیر ملت ایران را که در سایه هدایت و درایت شاهنشاه معظم رهبر عالیقدر ایران نصیب ما شده است باز گو کنم.

یکی از مظاهر درخشان انقلاب سفید ایران و آثار برجسته این حرکت و جنبش که مستقیماً زاده تعمیم دموکراسی و گسترش اصل حکومت مردم بر مردم و جهش فوق العاده اقتصادی ناشی از انقلاب سفید

میباشد پیروزی اصل سیاست مستقل ملی است (صحیح است).

شاهنشاه رهبر انقلاب ایران در کتاب انقلاب سفید ژئوس سیاست مستقل ملی را تشریح و فرموده اند:

«ما در ایران سیاستی را در پیش گرفته ایم که با آن سیاست مستقل ملی میگوئیم و خطوط اصلی آن بر پایه اصول مشخص: صلح جوئی صمیمانه همزیستی و تفاهم با کلیه کشورها و جوامع ولو با سیستمهای حکومتی و ایدئولوژیهای متفاوت طرفداری از هرگونه کوشش برای استقرار و تقویت عدالت اجتماعی چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی پشتیبانی از هر تلاش جهانی برای تقلیل فاصله بین جوامع غنی و فقیر همکاری بین المللی در مبارزه بایسواد و گرسنگی و بیماری و سایر بلاهای اجتماعی عصر حاضر طراحی شده است...»

اینها اصول مسلمی است که در ده سال گذشته دوران انقلاب مبنای سیاست خارجی و بین المللی ما بوده و یکی از جهت های پر تحرک و موفق انقلاب بشمار میرود و هر سال و هر ماه و هر روز شاهد پیروزی تازه ای در جهت سیاست مستقل ملی ایران بوده ایم که مستقیماً ناشی از پیشرفت و موفقیت انقلاب بوده است و پشتوانه سیاست مستقل ملی ایران بدون تردید موفقیت قطعی و نتایج انقلاب سفید میباشد (صحیح است).

یک ملتی مانند ملت ایران که بخواهد در زندگی و روابط بین المللی از حیثیت و مقامی که درخور بیوابق درخشان تاریخی آنست برخوردار باشد باید در روابط سیاسی خود با خارج و با گروه های مختلف سیاسی استقلال رأی داشته هیچ نوع علقه و ارتباط خاص و رشته های پیوند سیاسی و ایدئولوژیکی مانع گسترش هر چه بیشتر و طبیعی تر روابط دوستی آنها کشور های مختلف و جناح های سیاسی و دسته بندی های بین المللی نگردد و همانطور که شاهنشاه دنباله فرمایشات خود فرموده اند:

«بر اساس همین خطوط اصلی است که ما در هر مورد با قاطعیت و بدون تردید و تزلزل میدانیم در مسائل مختلف بین المللی چه راهی را در پیش بگیریم و از چه اصول و موازینی باید دفاع کنیم.»

بنابراین در هر مورد خاص با توجه با اصول سیاست

مستقل ملی ما با چشم پوشی از هر نوع جهت گیری اتخاذ تصمیم نماید.

و در اجرای سیاست مستقل ملی بنحوی که در جای دیگر شاهنشاه فرموده اند:

«از يك سیاست مستقل ملی بر اساس همکاری و تفاهم بین المللی و حفظ کامل حقوق و منافع ملی خودمان با رعایت احترام و حقوق و منافع ملی دیگران پیروی میکنیم.»

تنها هدف ما باید حفظ کامل حقوق و منافع ملی خودمان با رعایت جنبه های انسانی حقوق دیگران باشد لازمه موفقیت در اجرای سیاست مستقل ملی يك پارچگی و وحدت کامل در داخله و حدود و نفوذ کشور است که حاصل نمیشود مگر اینکه همه افراد مردم یکسان و با حقوق مساوی از نعمت دموکراسی و نتایج حاصله از پیشرفتهای اقتصادی برخوردار باشند و اکثریت عظیمی اسیر حکومت اقلیت متعددی و متجاوز قرار نگیرند.

بدون تردید یکی از جهات موفقیت ملت ما و دولتها در روابط بین المللی و سیاست خارجی اجرای اصول دموکراسی در داخله کشور است که از دو جهت سیاست خارجی ران تحت تأثیر قرار میدهد یکی از جهت نیروی فوق العاده مادی ناشی از وحدت ملی و دیگر از لحاظ پرستیژ ناشی از طرز حکومت انسانی است که در بازار سیاست بین المللی شأن دولت و ملت ها را بالا میبرد.

شاهنشاه آریامهر رهبر معظم انقلاب ایران بخوبی باین اصل توجه فرموده و در کتاب انقلاب سفید فرموده اند: «سیاست جهانی هر کشور با اصول و ایدئولوژی داخلی آن وابستگی کامل دارد و در واقع خط مشی هر کشور بر اساس اصول و موازینی تعیین میشود که سیاست داخلی آن اداره می کند.»

بدنبال اعلام اصول انقلاب سفید و گسترش دموکراسی سیاسی و اقتصادی در داخله کشور است که کلید پیروزی سیاست مستقل ملی با تمام مزایای آن بدست آمده است.

شاهنشاه رهبر انقلاب ایران با اعلام اصول انقلاب سفید آزادی و حیثیت رفاه دموکراسی را به سبب میلیون نفر ایرانی بخشیدند و با اجرای اصول انقلاب سفید و از

بین رفتن تبعیضها ناروایها و نابسانانها عموم افراد ملت مانند انگلستان یکدست متحد گردیدند و نیروی عظیم ملی تشکیل یافت که در زندگی و روابط بین المللی نیز از آن برای پیروزی سیاست مستقل ملی بهره برداری میکنیم. اصول انقلاب سفید و سیاست مستقل ملی ایران که ده سال است محور فعالیت بین المللی ایرانست در حساس ترین موقعیت و لحظات تاریخی اعلام و بموقع اجرا گذاشته شد.

آغاز قرن نوزدهم میلادی که مصادف با گسترش سیاستهای استعماری کشورهای بزرگ بود برای ملت ایران بخت و اقبال نیاورد و سرزمین باستانی ما عرصه رقابت های خارجی و اعمال نفوذ های ناشی از مطامع بیگانگان گردید و ایران در این یک قرن و نیم بظاهریک کشور مستقل بود ولی عملاً زبون سیاستهای خارجی و جناح های مختلف آن بود در آغاز حکومت خاندان پهلوی و کوششهای رضاشاه کبیر موجب جنبش هائی در جهت موفقیت سیاست خارجی از جمله الغای کاپیتولاسیون گردید ولی متأسفانه نه حوادث جنگ دوم اشغال ایران از طرف قوای خارجی نتایج این تلاشها را خنثی نمود و کشور ایران که تازه میخواست نفس آزادی بکشد و روابط خود را بر اساس منافع ملی با کشورهای مختلف گسترش دهد بار دیگر صحنه مبارزه و نیرنگ استعمار گران و آلت اجرای مقاصد سیاسی خارجهاشد.

جنگ دوم بین المللی و اشغال ایران برای ملت ایران گران تمام شد و شاهنشاه دور نمای دوران جنگ دوم و دنباله آنرا بهترین وجهی در کتاب انقلاب سفید ترسیم فرموده اند:

«در ۲۵ شهریور ۱۳۲۰ که من زمام امور کشور را بدست گرفتم شیرازه کارها بر اثر تجاوز بیگانگان از هم گسیخته بود از آن زمان تا قریب ۲۲ سال یعنی تا بهمن ۱۳۴۱ من و کشورم نشیب و فرازهای عجیبی را گذرانیدیم و صحنه های ساختگی را شاهد بودیم که سر نخ غالب بازیگران آنها چون عروسکهای خیمه شب بازی در دست خارجهای بود.

در سال ۱۳۴۱ با اعلام اصول انقلاب سفید ملت شرافتمند ایران بانکای نیروی اراده و مدیریت رهبر

عالی مقام ایران دست رد بر سینه نفوذ خارجی زد و بدینسان اعلام نمود که ایران از سیاست مستقل ملی پیروی میکند و از این بعد اصول روابط خارجی و فعالیتهای بین المللی خود را بر اساس صلح و همزیستی مسالمت آمیز و احترام بانسانها و حقوق بشر پایه گذاری کرده از هیچ سیاست و ایدئولوژی بین المللی طرفداری نخواهد کرد و اسیر و پای بند تعهدات و ارتباط های خاصی نمیکردد. با همه کشورهای جهان صرف نظر از موقع جغرافیائی زبان مذهب رژیم سیاسی و نظام اجتماعی آنان مناسبات دوستانه و همکاری متقابل بر اساس احترام به حق حاکمیت و عدم مداخله در امور یکدیگر برقرار خواهد کرد و برای توفیق در این راه بدنبال گسترش اصول دموکراسی بهبود اوضاع اقتصادی و استقرار یکپارچگی و وحدت ملی بانقویت نیروی دفاعی خود را در برابر سیاستهای بین المللی مجهز کرد.

اولین آثار سیاست مستقل ملی ایران تحولی بود که در روابط ایران با کشورهای سوسیالیستی پیش آمد من شخصاً با ایدئولوژیهای بین المللی و افکار استعماری که زیر پرده سیاه این عنوانهای زیبا مستور میماند دشمنی دارم ولی استقرار و گسترش روابط با ملتها و دولتها را در حد و اصول حقوق بین المللی لازم و قابل احترام بشمارم و پیروزی دولت را در استقرار روابط سیاسی و اقتصادی و توصیه همکاریهایی که بر اساس تساوی حقوق دوطرف بین دولت ایران و کشورهای سوسیالیستی باصطلاح پشت پرده آهین صورت گرفته یکی از موفقیتها و جنبه های درخشان سیاست مستقل ملی ایران میدانم.

آغاز این دوستیها و روابط متقابل اقتصادی و منافی که از آن بدست آمده مسلماً برای هر دو طرف مفید بوده است. استقرار روابط دوستانه و حسنه و گسترش روابط فرهنگی و اقتصادی را با کشورهای سوسیالیستی مخصوصاً اتحاد جماهیر شوروی و در عین حال حفظ روابط دیرینه با کشورهای غرب و سرمایه داری و استفاده از دوستی و همکاری هر چه بیشتر با دولت امریکا دلیل قاطع و ارزش فوق العاده سیاست مستقل ملی ایران میباشد. و ادامه همکاری ایران در پیمان سنتو در عین حال گره های محکم دوستی و همکاری با دولت شوروی بهترین نشانه

قدرت سیاسی سیاست مستقل ملی ایران و خوشبختانه نشانه ای از حسن نیت همسایه گرامی ما اتحاد جماهیر شوروی است.

در جریان ده سال گذشته روابط ایران با اتحاد جماهیر شوروی که با مسافرت های با ارزش شاهنشاه آغاز شد فاز های مختلفی گذرانده و توسعه روابط و آمد و شد و دیدار های سیاسی منجر بانعقاد قراردادها و موافقت نامه های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی گردیده است.

این قراردادها با موافقت نامه همکاری اقتصادی و احداث دو سد و یک دستگاه کارخانه هیدرو الکتریک آغاز شد و بدنبال آن قراردادها و موافقت نامه های دیگر منعقد گردید که از آن جمله ایجاد تأسیسات صنعتی ذوب آهن آریامهر در اصفهان و کارخانه ماشین سازی اراک است.

انعقاد قراردادها و موافقت نامه ها سطح معاملات بازرگانی در کشور را چند برابر نموده است بطوریکه در ۱۹۷۱ ایران و شوروی در قریب ۶۰ مؤسسه صنعتی واقع در ایران بایکدیگر همکاری داشتند و حجم معاملات بازرگانی دو کشور نسبت به ۲۵ سال قبل معادل شش برابر و نیم افزایش یافت و دولت شوروی در این سال در مقام پنجمین فروشنده کالا بایران و اولین خریدار کالای ایران بود.

انعقاد این قراردادها و اجرای این موافقت نامه ها با شوروی با توجه بسوابق روابط همسایگی و حوادث گذشته و تضاد نظام حکومت دو کشور نشانه کامل از پیروزی سیاست مستقل ملی ایران دور از تحت تأثیر قرار گرفتن سیاستهای بین المللی و ایدئولوژیهای سیاسی است در تمام دوران این ده سال روابط حسنه دو کشور با مسافرت شخصیت های عالی مقام دو کشور تحکیم یافته است و آخرین مسافرت نشریف فرمائی شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو در ۱۹۷۱ به اتحاد جماهیر شوروی است که انعکاس بین المللی آن روابط و دگرگونیهای سیاسی کشورهای خاور میانه را مستقیماً تحت تأثیر قرار داد.

استقرار روابط سیاسی و اقتصادی و فرهنگی با اتحاد جماهیر شوروی نتایج مهم دیگری از لحاظ توسعه مناسبات با سایر کشورهای سوسیالیستی اروپای شرقی

و باز شدن پای ایران در بازار های مختلف این کشورها و شروع داد و ستد کالا بین طرفین و توسعه و روابط سیاسی و اقتصادی بیار آورده که هر یک بنوبه خود از مظاهر ارزنده سیاست مستقل ملی ایران بشمار میرود. در خلال این ده سال قهرار داد های سیاسی و موافقت نامه های مهم بازرگانی و صنعتی و فرهنگی با کشورهای سوسیالیستی اروپای شرقی از جمله بلغارستان، چکوسلواکی، رومانی، لهستان، مجارستان، یوگوسلاوی منعقد گردید که هر یک در بالا بردن و پیشرفت اقتصاد کشور تأثیر مستقیم داشته و اساس سیاست مستقل ملی را تثبیت کرده است از جمله این قراردادها موافقتنامه همکاری فنی، و اقتصادی در ۱۹۶۷ و قرار داد فروش نفت در ۱۹۶۷ و قرار داد فرهنگی در ۱۹۷۲ با بلغارستان و قرار داد همکاری اقتصادی و فنی در ۱۹۶۶ با چکوسلواکی که منجر بتأسیس کارخانجات صنعتی و ایجاد کارخانه ماشین سازی تبریز گردید قابل توجه است و در همین درجه اهمیت قرار دارد موافقتنامه بازرگانی و پرداخت و تأسیس کارخانه تراکتور سازی در تبریز و قرار داد بازرگانی و فنی اقتصادی ۱۹۶۸ و موافقتنامه ایجاد یک واحد بزرگ کشت به منظور کشت پنبه و یک کارخانه بزرگ نساجی برای تولید نخ و انواع منسوجات با رومانی و موافقت نامه های همکاری علمی و فنی سه ساله و موافقتنامه بازرگانی و پرداخت ۵ ساله با لهستان و قراردادهای دیگر با مجارستان و یوگوسلاوی.

دولت ایران در ۲۴ مه ۱۹۷۱ دولت آلبانی و در ۷ دسامبر ۱۹۷۲ دولت جمهوری دموکراتیک آلمان را برسمیت شناخت. این تنها در مورد توسعه روابط سیاسی با کشورهای سوسیالیستی نیست که تحرك سیاست مستقل ملی ایران در دهه انقلاب قابل توجه و اهمیت است بلکه در خلال این مدت سیاست خارجی و جهانی ایران در کلیه مناطق سیاسی جهان از تحرك و فعالیت برخوردار بوده است. در تمام این مدت همکاری صمیمانه ایران با کشورهای پاکستان و ترکیه در کادر پیمان منطقه ای از لحاظ اقتصادی و در کادر پیمان سنتو از لحاظ اقتصاد سیاسی ادامه داشته

بطوریکه دولت شاهنشاهی ایران از لحاظ صمیمیت و وفاداری نسبت به قرار داد های دوستی و پیمانها با کشورهای همسایه يك دولت نمونه شناخته شده شاهنشاه آریامهر به پیروی از اجرای سیاست مستقل ملی در موارد بسیار دشواری توانسته اند کمکهای شایان سیاسی بدوستان و هم پیمانان انجام دهند (صحیح است).

دولت شاهنشاهی ایران که همیشه خواهان آزادی و استقلال ملزها مخصوصاً رفاه مردم امارات خلیج فارس بوده است در جریان ده سال گذشته در منطقه خلیج فارس سیاست فعالی در جهت گسترش هرچه بیشتر کمک به امارات عربی و توسعه روابط حسنه با عربستان سعودی و کویت و عمان و کشورهای عرب خاورمیانه و شمال آفریقا داشته است.

شاهنشاه آریامهر با نهایت جوانمردی و موقع شناسی گره کور روابط با کشورهای عربی را با قبول راه حل دموکراتیک در مورد بحرین گشودند و با حسن نیت و گذشت تاریخی خود مقدمات استقلال بحرین را فراهم کردند و دولت ایران در زمره نخستین کشورهایانی در آمد که استقلال این سرزمین را بر سمیت شناخت و هم اکنون مردم بحرین بدوستی ایران اعتماد نموده و بزرگواریهای شاهنشاه آریامهر متکی هستند.

بطور کلی بدون اینکه ضرورت باحصاء کلیه قراردادها و موافقتنامهها و تشریح بکلیک آنها و موارد خاص باشد باید گفت در تمام دوران ده ساله اخیر دولت شاهنشاهی ایران به انکای سیاست مستقل ملی با کلیه کشورهای آسیائی (جز در يك مورد) و اروپائی و امریکا از روابط حسنه دوستی و توسعه همکاریها بهره مند بوده که جزئیات این قراردادها و فعالیتها در کتاب سبز وزارت خارجه بتفصیل ذکر شده است در اینجا بذکر نکات مشخص فعالیتهای مختلف بین المللی ایران که مستقیماً ناشی از سیاست مستقل ملی ایران بوده است میردازیم:

فعالیتهای بین المللی ایران و نقش سیاست مستقل ملی را در این فعالیت بدو قسمت میتوان خلاصه کرد: فعالیتهای در سطح و داخله سازمان ملل متحد - همکاریهای بین المللی در خارج از سازمان ملل متحد.

شاهنشاه آریامهر در یکی از پیام هائیکه بمناسبت روز سازمان ملل متحد ایراد شده درباره سازمان ملل متحد فرموده اند:

«تخلیلات و تمینیات بشر گوناگون و نامحدود است ولی آن نقطه ابهامیکه مقصد همه خواسته هاست آرزوی امنیت و آسایش است و این نیت بجز در سایه صلح جهانی و عدالت عمومی میسر نخواهد بود و سازمان ملل متحد در بچه ای است که باین جهان آرزو باز شده است».

در پیام دیگری فرموده اند:

«در عصری که قدرت موحش سلاحهای تخریبی اساساً موجودیت نسل بشر را در معرض خطر نابودی قرار داده است سازمان ملل متحد تنها مرجع جهانی است که میباید وسیله حل و فصل تمام اختلافات ضامن بقاء و دوام صلح و انشاء الله و سیاه خلع سلاح عمومی باشد. بنابراین وظیفه هر کشور و هر ملت و هر فرد نیک اندیشی است که باتمام قوا از این بزرگترین سازمانی که در تاریخ بشر برای تفاهم و همکاری ملل جهان بوجود آمده است پشتیبانی کند».

ما عضو وفادار سازمان ملل متحد هستیم سیاست خارجی ما مبتنی بر حفظ و حمایت از صلح است ما در ایران سیاستی را در پیش گرفته ایم که بآن سیاست مستقل ملی میگوئیم و این سیاست مستقل ملی بر اساس پیروی از منشور سازمان ملل متحد استوار است»

دولت شاهنشاه ایران در موارد مختلف ایمان و اعتقاد و اعتماد خود را بسازمان ملل متحد ثابت کرده و از هیچ کوششی در راه تأمین موفقیت سازمان ملل متحد دریغ نداشته است.

یکی از مشکلات و مسائل بفرنجی که سالهاست سازمان ملل متحد را درگیر کرده مسئله خاورمیانه است وزیر خارجه و نمایندگان ایران در سازمان ملل متحد در تمام دورانیکه موضوع خاورمیانه در سازمان ملل متحد مطرح بوده است با ایراد نطق و اعلامیه نظریه ایران نقش فعال داشته اند و ایران همیشه از اجرای قطعنامه ۲۴۲ مورخ ۲۲ نوامبر ۱۹۴۷ طرفداری کرده و در مورد مسئله آوارگان فلسطین نیز رویه بشردوستانه اعمال نموده و همیشه خواستار اجرای قطعنامه شماره ۱۹۴

سازمان ملل و شناسائی حق بازگشت آوارگان بوطن خود بوده است و در سایر مسائل مهم مطروحه مسئله ویتنام و قبرس و کشمیر و مخصوصاً هند و پاکستان و وحدت کره و مسئله سرزمینهای تحت اداره پرتقال و رودزیای جنوبی همیشه اجرای مفاد اعلامیه حقوق بشر و مبارزه با استعمار را هدف سیاسی خود قرار داده است.

شاهنشاه آریامهر در یکی از نطقهای تاریخی خود فرمودند:

«ایران افتخار میکند که بعنوان یکی از فعالترین پشتیبانان قطعنامه تاریخی ختم استعمار قلمداد گردیده و از حامیان سرسخت اجرای فوری آن بوده است».

ما طرفدار حقوق بشر و آزادیهای اساسی بوده با استعمار مبارزه میکنیم و نوع جدید استعمار را هم نمی پذیریم».

شناسائی جمهوری خلق چین و حمایت از شناخت عضویت چین در سازمان ملل متحد یکی از جنبه های فعال سیاست مستقل ملی ایران میباشد شاهنشاه در سال ۱۹۶۷ درباره چین فرمودند:

«چین کشور عظیمی است با بیش از هفتصد میلیون جمعیت و اگر دنیا بخواهد بدهفنائی از قبیل خلع سلاح و نظارت بر تولید و استعمال سلاحهای اتمی برسد چگونه ممکنست این کارها انجام گیرد بدون آنکه چین مقررات و قواعد موضوعه را رعایت کند».

ایران در سایر فعالیتهای بین المللی سازمان ملل متحد همیشه در جریان مثبت بنفع صلح و خلع سلاح و تأمین حقوق ملت های آزاد نقش سیاسی و فعال خود را ایفا کرده است و در تمام موارد سیاست ایران و اندیشه های انسان دوستانه شاهنشاه در مورد لزوم کم کردن فاصله بین ملل غنی و فقیر استوار بوده و رهبر انقلاب بکرات در این مورد اصرار ورزیده اند از جمله در کنفرانس مطبوعاتی در ۱۹۶۵ فرمودند:

«کشورهای صنعتی و مرفه جهان باید راهی برای بر کردن شکاف موجود میان کشورهای دارا و ندادار پیدا کنند و این اصل را قبول کنند که استقرار صلح پایدار تا هنگامیکه اینگونه اختلافات اقتصادی همچون طاعون

میان کشورهای جهان افتاده است غیر ممکن خواهد بود».

خلع سلاح عمومی و استقرار صلح در دنیا که از مسایل مبتلا به دائمی روابط بین المللی است همیشه مورد توجه رهبر انقلاب سیاست مستقل ملی ایران بوده است و از جمله شاهنشاه در يك مورد فرموده اند:

«کمک بحفظ صلح اینستکه با ملتهای دیگر هم آواز شده درخواست کنیم که يك خلع سلاح عمومی واقعی و کنترل شده تضمین شده در جهان برقرار شود».

امروز دیگر جنگ از صورت يك الزام اقتصادی بیرون آمده و بهمین دلیل علت وجودی خود را از دست داده است».

و همیشه دولت ایران در سازمان ملل متحد در اجرای این سیاست رهبر ایران کوشیده است و بانی يك قطعنامه درباره اثرات اجتماعی و اقتصادی خلع سلاح و قطعنامه دیگری در خصوص ایجاد منطقه صلح در اقیانوس هند و قطعنامه دیگری درباره منع آزمایشات اتمی بوده است.

در قسمت همکاریهای اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی سازمان ملل متحد دولت شاهنشاهی ایران نقش مؤثری داشته است. ایران دو بار بعضویت شورای اقتصادی و اجتماعی در آمده اکنون یکی از ۵۵ عضو شورای تجارت و توسعه و عضو تعدادی از کمیسیونهای فنی تابعه شورای اقتصادی و اجتماعی میباشد.

کتاب سبز وزارت خارجه در این مورد یادآوری مینماید:

فکراصلی ایران در مسائل اقتصادی و اجتماعی اینست: مسئولیت اساسی برای توسعه پیشرفت در درجه اول بعهده خود کشورهاست و کشورها باید از طریق اصلاحات اساسی و وضع قوانین لازم موجبات توسعه و پیشرفت خود را فراهم آورند ولی در عین حال همکاری و همدردی با کشورهای دیگری که با مسائل مشابه مواجه هستند از ضروریات است.

و در همین زمینه است که ذکر فرمایشات شاهنشاه در دانشگاه هند در ۱۹۶۸ ضروری است - شاهنشاه در

ضمن نظمی در این دانشگاه هنگام دریافت دکترای افتخاری فرمودند :

«امروزه دیگر چگونه میتوان تقسیم دنیا را بدوجه ملل ثروتمندی که هر روز ثروتمندتر میشوند ملل فقیری که هر روز فقیرتر میگردند منطقی دانست؟

چگونه میتوان در عصری که بکمک بشری راه کیهان را بزوی نوع انسان گشوده است. راه برخورداری از اولیه ترین حقوق بشری را در روی زمین بروی قسمتی عظیم از همین نوع انسان بسته دید؟

فعالتهای ایران در جهت تثبیت حقوق بشر و ایجاد لژیون خدمتگزاران بشر نشانه‌ای از درخشندگی آثار سیاست مستقل ملی ایران در روابط بین‌المللی است.

دولت شاهنشاهی ایران وارث اولین اعلامیه حقوقی بشر بدست کورش بزرگ است به پیروی از نیات رهبر انقلاب گامهای بلندی در راه توسعه و تحکیم مبانی اعلامیه حقوق بشر و تأمین حقوق انسانی در سطح ملی و بین‌المللی برداشته است - شاهنشاه در کنفرانس حقوق بشر در تهران فرمودند :

«تا با امروز حقوق بشر فقط مفهوم مساوات افراد از لحاظ سیاسی و قضائی داشت ولی در دنیای ما دیگر حقوق سیاسی بدون حقوق اجتماعی و عدالت قضائی بدون عدالت اجتماعی و دموکراسی سیاسی بدون دموکراسی اقتصادی مفهوم واقعی ندارد.

تأسیس لژیون خدمتگزاران بشر و مبارزه بایسواد از موضوعات مهمی است که بابتکار شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب ایران در کادر سازمان ملل متحد بمرحله عمل در آمده است (صحیح است) تأسیس لژیون خدمتگزاران بشر را شاهنشاه ملی نظمی در دانشگاه هاروارد در سال ۱۳۴۷ عنوان کردند در این نطق شاهنشاه ابتدا دور نمائی از زندگی عمومی در دنیای فعلی و مصیبتهای ناشی از فقر و بیسوادی و جهل و امراض را ترسیم کردند و بدنبال آن فرمودند :

«باتوجه بدین واقعیات است که امروز من پیشنهاد میکنم (سهایی بین‌المللی بنام لژیون خدمتگزاران بشر) بوجود آید که در آن افرادی از هر کشور، هر طبقه، هر نژاد هر مذهب، هر جنس، هر سن در هر وضع اجتماعی و اقتصادی

فقط با این وجه اشتراك که قسمتی از عمر خود را وقف خدمتگزاری بنوع انسان کند شرکت داشته باشند و ابسته بسازمان ملل متحد باشد.

از دوران امپراطوری روم تا همین عصر ما لژیون‌های بسیاری بخاطر پیروزی نظامی پدید آمده است بیانیید یکبار لژیونی بین‌المللی بوجود بیآوریم که هدفش پیروزی در بیکار با دشمنان واقعی بشر یعنی با فقر و جهل و گرسنگی و بی‌عدالتی‌های اجتماعی باشد.

این پیشنهاد فوراً انعکاس بین‌المللی یافت و ضمن نطق عمومی وزیر خارجه ایران در ۱۵ اکتبر ۱۹۶۸ با اطلاع مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید و منجر بصدور قطعنامه شماره ۲۶۵۹ مورخ هفتم دسامبر ۱۹۷۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد شد و اولین گام در داوطلبان لژیون خدمتگزاران بشر در ایران مشغول انجام وظیفه شدند.

اما در مورد همکاریهای بین‌المللی ایران در خارج از سازمان ملل متحد شرکت در کنفرانس کشورهای اسلامی و همکاریهای صمیمانه با کشورهای مسلمان و فعالیت در چهار چوب سازمان نفتی اوپک و همکاری عمران منطقه‌ای سازمان پیمان مرکزی قابل یادآوریست.

دولت ایران همیشه طرفدار و مبلغ همکاری کشورهای اسلامی و تشکیل یک سازمان دائمی همکاری و فعالیت در چهار چوب منافع مذهبی این کشورها بوده و از هر اقدامی در این راه استقبال نموده و در بسیاری موارد از طرفداران چنین برنامه‌هایی بوده است و نقش شاهنشاه آریامهر در تحقق بخشیدن بزرگترین اجتماع مسلمانان جهان مرکب از سران ۲۵ کشور اسلامی اهمیت تاریخی و بین‌المللی دارد و بدنبال اقدامات دستجمعی کشورهای مسلمان در سازمان ملل متحد شورای وزیران خارجه کشورهای اسلامی درجده و روابط تشکیل گردید و منشور کنفرانس اسلامی مورد موافقت قرار گرفت و اخیراً بتصویب پارلمان ایران رسید.

موضوع اتحادیه کشورهای اسلامی از هدفهای معنوی و خدایستدانه شاهنشاه آریامهر سرچشمه میگیرد (صحیح است) و رهبر انقلاب ایران در این زمینه فرمودند :

در هر نقطه دنیا که مسلمانان در وضع خاصی قرار گرفته باشند ما بدون مضایقه در پشت سر آنها ایستاده ایم تمام مسلمانان دنیا برادران ما هستند و هر کس که بوقایع بین‌المللی نظر بدوزد میتواند آسانی این حقایق را درک کند.

موفقیتهای ایران در چهار چوب فعالیت سازمان اوپک و پیروزیهای که کشورهای نفت خیز متمرکز در این سازمان برهبری و هدایت شاهنشاه بدست آورده اند از مهمترین وقایع اقتصادی قرن حاضر است و مهمترین پیروزی این سازمان در سالهای ۱۹۷۱ و ۱۹۷۲ برهبری و پایمردی شاهنشاه آریامهر بدست آمد - در جریان مذاکرات ژانویه ۱۹۷۱ سازمان اوپک در تهران بنا نمایندگان کمپانی‌های نفتی ممالک عضو اوپک از یک امتیاز بزرگ و یک نقطه اتکای نیرومند برخوردار بودند و آنهم رهبری شاهنشاه آریامهر بود که شاهنشاه حقانیت کشورهای عضو اوپک را با بیاناتی مستدل و روشن ثابت فرمودند و همین اقدامات مقدمات موافقتنامه ۵ ساله ۱۴ فوریه را فراهم کرد و آثار اقتصادی مرتب برنتایج مذاکرات تهران در اقتصاد کشورهای نفت خیز فوق العاده بود - تنها در سال ۱۹۷۲ مبلغ ۱۲۰۰ میلیون دلار بر عایدی شش کشور امضاء کننده موافقتنامه افزوده شد و سهمی که از افزایش درآمد نفت عاید ایران گردید در سال ۷۰ - ۷۱ هشتاد میلیون دلار و در سال ۷۱ - ۷۲ بالغ بر ۴۱۵ میلیون دلار بود - و از لحاظ هیئتی دوره جدیدی بر روابط کشورهای صاحب نفت و کمپانیهای بهره بردار و دول متبوع آنها بوجود آمد و اقدامات برای بدست آوردن پیروزیهای دیگر نیز هنوز ادامه دارد که همه در انتظار اعلام نتایج قطعی آن هستیم.

در بررسی کوتاه مختصرده ساله سیاست مستقل ملی ایران روشن شد که انقلاب سفید ایران و اصول سیاست مستقل ملی مادگرگونی و تحولی فوق العاده در سیاست بین‌المللی بوجود آورده است و سیاست خارجی ایران در این دوران متحرک - فعال - نکته‌سنج و دقیق و ظرافت آن از نظر سیاسی و مالی بسود پیشرفت مادی و معنوی ایران و از لحاظ بین‌المللی بسود صلح همزیستی همکاری آزادی و برای حقوق ملل و افراد انسانی بوده است و در تمام

موارد سیاست خارجی ایران مانند سیاست داخلی و اصلاحاتی که پیش آمده از شاهنشاه رهبر انقلاب ایران الهام گرفته است.

وزارت خارجه در کتاب سبز خود که اخیراً منتشر شده است درباره سیاست مستقل ملی ایران چنین توضیح میدهد :

«سیاست مستقل ملی ایران مستقل است یعنی تابع منافع این ویا آن دولت و با قدرت خارجی نیست مستقل است یعنی با همه کشورهای که مایل بدوستی با ایران هستند دوست و همراه است مستقل است یعنی بصلح و دوستی جهانی و پیشرفت مادی و معنوی ملل در حال رشد کمک میکند - و اما ملی است یعنی تنها هدفی که دارد منافع اکثریت ملت ایران و رفاه مادی و معنوی این ملت است و این پیشرفت و رفاه ملی را در پیشرفت و رفاه بین‌المللی تحقق پذیر و تضمین شده میداند.

ایران برای ورود صنعت و تکنولوژی مدرن تمام درهای خود را روبش و غرب باز کرده است اما برای ورود هر ایسم و نفوذ مادی و معنوی خارجی همه درهای خود را بسته است و این تازه پس از یک دهه است که از انقلاب ایران میگذرد و مطمئناً با عمق بیشتری که انقلاب رفته بخود میگیرد و نیرومندی مادی و معنوی روز افزونی که در سایه رهبری شاهنشاه آریامهر در انتظار ایرانست سیاست خارجی ایران نیز در آینده بیش از پیش نقش فعال و سازنده خود را در جامعه بین‌المللی و بفتح عالم بشریت ایفا خواهد کرد.

این خلاصه‌ای از فعالیتهای سیاسی ایران در دهه انقلاب بر اساس اصول سیاست مستقل ملی بود که نکات مهم آن - یادآوری شد - در خاتمه عرایض نمیتوانم اقدام سیاسی و با ارزش بین‌المللی و انسانی کشورهای شاهنشاهی که بهترین و درخشانترین نشانه اصول سیاست مستقل ملی است بسکوت بر گزار نمایم و آنهم :

اعلامیه اوت ۱۹۶۷ دولت درباره ورود قوای ۵ دولت عضو پیمان ورشو به چکوسلواکی است که طی آن دولت شاهنشاهی ایران ورود قوای ۵ دولت عضو پیمان ورشو به چکوسلواکی را در حکم مداخله در امور داخلی کشور و توصل بزور در روابط بین دول و مغیر با موازین

حقوق بین المللی و اصول منشور ملل متحد دانست و با ملت آزاد بخواد چکوسلواکی همدردی نمود .
این اعلامیه در محافل بین المللی با شور و استقبال فراوان روبرو گردید و دلیل قاطعی بر استقرار سیاست مستقل ملی ایران شناخته شد .

من بنام يك ایرانی از این اقدام احساس غرور و افتخار مینمایم بنام يك انسان در مقابل این ژست انسانی و بشر دوستی و طرفداری از آزادی ملتها سر تعظیم فرود میآورم و به پیشگاه شاهنشاه آریامهر رهبیر انقلاب و مبتکر سیاست مستقل ملی ایران عرض تعظیم و تکریم و ستایش دارم (احسن - احسن).

نایب رئیس - آقای طلوعی بفرمائید .

طلوعی - جناب آقای رئیس ، نمایندگان محترم . بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند اغلب حضرت همایون شاهنشاه آریامهر امروز بدعوت حضرت رئیس جمهوری پاکستان به آنکشور تشریف فرما میشوند .

این مسافرت بدنبال تشکیل اجلاس اخیر شورای همکاری عمران منطقه ای و بررسی پیشرفتهای این سازمان صورت میگیرد جلوه دیگری از موفقیتهای سیاست مستقل ملی ایران و حسن رابطه ما با اکثریت قریب با اتفاق کشورهای جهان است که در سالهای انقلاب سفید رشد و توسعه یافته و موقعیت ممتازی برای کشور ما در جهان بوجود آورده است (صحیح است).

ما امیدواریم مسافرت شاهنشاه آریامهر پاکستان مانند همه مسافرتهاى معظم له نه فقط روابط بسیار خوب ما را با همسایه شرقی مان بیش از پیش استحکام بخشد ، بلکه مانند گذشته در تخفیف بحران شبه قاره هند نیز مؤثر واقع شود .

امروز موضوع صحبت بنده مربوط به پیروزیهای سیاست مستقل ملی ایران در دهه اول انقلاب است اما قبل از عرض مطالبی در این زمینه میخواهم بمراسم دهه انقلاب بطور اختصار اشاره ای بکنم .

همانطور که استحضار دارید ، اینروزها بمناسبت نزدیکی دهمین سالگرد انقلاب سفید ایران ، در سراسر کشور ، از روستاهای دور افتاده

تا مراکز شهرها ، از خانه های دهقانان آزاد شده گرفته تا کارخانه ها و مدارس شور و هیجان بزرگی بر پا است و طبقات مختلف مردم ایران از کشاورزان و کارگران شریف و زحمتکش ایرانی گرفته تا اصناف و پیشه وران و روشنفکران آنگاه وطن ما با اشتیاق فراوان خود را برای شرکت در مراسم بزرگداشت نخستین دهه انقلاب ایران آماده میکنند .

در آستانه دهمین سالگرد انقلاب عظیم اجتماعی ایران از طرف وزارتخانه ها و سازمانهای مسئول مملکتی و احزاب و دستجات مختلف سیاسی تلاش عظیمی برای تشریح پیشرفتهای کشور ما در دوران درخشان و پرافتخار انقلاب صورت گرفته و وسائل ارتباط جمعی از مطبوعات گرفته تا رادیو و تلویزیون کمک علاقه و کوشش را برای انعکاس این فعالیتها مبذول داشته اند ، که جای نهایت تقدیر و تحسین و سپاسگزاری است ، قسمت مهمی از آنچه بمناسبت نخستین دهه انقلاب منتشر شده و میشود مطالب کاملاً مستند و متکی بر ارقام و آماری است که بر اساس مقایسه وضع اقتصادی و اجتماعی ایران در سال ۱۳۴۱ و سال جاری تنظیم شده و بررسی این آمار و ارقام نه فقط غرور انگیز ، بلکه اعجاب آور و حیرت انگیز است (صحیح است) .

من مخصوصاً روی کلمه حیرت انگیز تکیه میکنم ، زیرا بقول جناب آقای نخست وزیر ما خود طوری به این سرعت پیشرفت در دهساله اخیر عادت کرده ایم ، که شاید خودمان اهمیت این پیشرفت و نسبت آنرا بدرستی درک نکنیم ، ولی وقتیکه ما این نسبت را با نسبت پیشرفت کشورهای دیگر ، از ثروتمندترین و پیشرفته ترین آنها گرفته تا ممالک در حال رشد مقایسه میکنیم می بینیم که واقعاً سرعت پیشرفت ما در این مدت کوتاه اعجاب آور و حیرت انگیز است (صحیح است) .

من در یکسال اخیر دوبار بخارج از کشور مسافرت کردم ، یکبار بممالک خاور دور و جنوب شرقی آسیا و اخیراً به چند کشور اروپای غربی . در هر دو مسافرت باقتضای طبع روزنامه نگاری و سوابق مطبوعاتی با روزنامه نگاران و طبقات مختلف مردم در این کشورها تماس داشته و بالطبع از ایران و پیشرفتهای ایران برای

آنها صحبت میکردم . البته اکثر آنها ، مخصوصاً روزنامه نویسه از پیشرفتهای ما بطور کلی اطلاعاتی داشتند و مخصوصاً باید یادآوری بکنم که جشنهای دو هزار و پانصدمین سال شاهنشاهی ایران در معرفی عظمت دیرین و موقعیت امروز کشور ما بملل جهان نقش بسیار مؤثری داشته است .

معهدا آمار و ارقامی که من از پیشرفتهای ایران در شئون مختلف ارائه میدادم برای خیلی ها باور نکردنی بود و کمتر کسی میتوانست قبول بکند که فی المثل رشد سالانه اقتصادی ایران در عرض دهسال اخیر بطور متوسط از ۱۲ درصد بالاتر بوده یا اینکه در همین مدت تولید ناخالص ملی ما از سه برابر و نیم بیشتر شده و درآمد سرانه مردم ایران باوجود افزایش بیش از هشت میلیون نفر به جمعیت کشور در دهه گذشته از کمتر از دو یست دلار به بیشتر از پانصد دلار رسیده است (صحیح است) .

باز هم تکرار میکنم این سرعت پیشرفت و رشدی که ما در دهساله اخیر داشته ایم واقعاً حیرت انگیز بوده است ، چون باستثنای یکی دو کشور که موفق شده اند از رشدی در حدود ده درصد در سالهای اخیر برخوردار بشوند ، رشد اقتصادی بسیاری از کشورها بین دو تا پنج یا شش درصد بوده و در مورد کشورهایی که رشد جمعیتشان معادل رشد جمعیت در کشور ما است میزان افزایش درآمد سرانه تقریباً صفر بوده ، در حالی که در همین مدت با رشد جمعیت بیش از سه درصد ، درآمد سرانه مردم ایران از دو برابر و نیم تجاوز کرده است (صحیح است) .

من اگر بخواهم در اینجا همه پیشرفتهائی را که طی دهسال اخیر در شئون مختلف نصیب کشور ما شده است فهرست وار و فقط از زبان ارقام بشمارم ساعتها وقت مجلس را خواهد گرفت ، بنابراین در این مورد بهمین مختصر اکتفا میکنم . این موفقیتها و پیشرفتهای حیرت انگیز تنها در سایه عزم و اراده و رهبری شاهنشاهی نصیب ما شده است که امروز نه فقط در نخستین ردیف بزرگترین پادشاهان بیست و پنج قرن تاریخ پرافتخار شاهنشاهی ایران قرار گرفته ، بلکه در سراسر گیتی بعنوان يك رهبر اندیشمند ، نابغه و شایسته مورد تکریم و احترام همه زمامداران جهان میباشند .

در اینجا من به سیاست مستقل ملی ایران اشاره میکنم که خود یکی از ثمرات انقلاب سفید ایران و عامل مؤثری در تأمین شرایط لازم برای رشد و پیشرفت ایران در دهسال اخیر بوده و مقام و موقعیت بین المللی ممتازی برای کشور ما در دنیا بوجود آورده است . سیاست مستقل ملی ایران در واقع با انقلاب سفید ایران پابصره وجود نهاده و اصول این سیاست در کتاب انقلاب سفید بطور کامل مشخص شده است .
شاهنشاه آریامهر در قسمتی از کتاب انقلاب سفید درباره سیاست مستقل ملی ایران میفرماید :

... سیاست ما مبتنی بر حفظ و حمایت از صلح است . ما در ایران سیاستی را در پیش گرفته ایم که بآن سیاست مستقل ملی میگوئیم ، و اصول آن عدم دخالت در امور داخلی کشور های دیگر و همزیستی مسالمت آمیز است . با این اصول باید اضافه کنم که باید حتی از این مرحله هم گام فراتر نهاد و همزیستی مسالمت آمیز را تبدیل به همکاری و تفاهم بین المللی کرد ، و دامنه این تفاهم و همکاری را مخصوصاً به کشورهایی که دارای نظامهای سیاسی و اجتماعی متفاوت هستند بسط و توسعه داد ، زیرا حل تمام مشکلات اساسی که جهان امروز با آن روبرو است از قبیل بیسوادی ، بیماری ، گرسنگی ، عدم تغذیه کافی ، احتیاج بدین همکاری و تفاهم دارد . ما بعنوان اصلی قطعی ، پذیرفته ایم که راه تأمین مصالح واقعی کشورمان همزیستی و همکاری صمیمانه با همه کشورها و ملل جهان بر اساس حفظ حاکمیت ملی ما و آنها است . ما پذیرفته ایم که صلح و تفاهم بین المللی شرط حیاتی و لازم برای پیشرفت اجتماع ما و هر اجتماع دیگر جهان است . در عین حال اعتقاد داریم که استقرار این تفاهم و صلح جز بر پایه رفع تبعیضها و تبعیذات کثونی جهان ، کوشش در تعدیل اختلاف فاحش سطح زندگی کشورهای پیشرفته با ممالک باصطلاح در حال توسعه ، حل عادلانه اختلافات نژادی و مذهبی ، رعایت شرافتمندانه اصل همزیستی ایدئولوژیها و سیستمهای حکومتی مختلف ، و خودداری کشورها از دخالت در امور داخلی یکدیگر عملی نخواهد بود .

من به این بیان کامل و جامع و مانع که به بهترین

وجهی اصول سیاست مستقل ایران و هدفهای آن را مشخص میکند چیزی ندارم که اضافه کنم. با اجرای این اصول و تحت رهبری مستقیم شاهنشاه بود که در دهسال انقلاب ایران روابط خود را با اکثریت قریب بافق باقی کشورهای جهان از بزرگترین کشور سوسیالیستی دنیا، یعنی اتحاد جماهیر شوروی گرفته تا بزرگترین کشور جهان غرب یعنی ایالات متحده آمریکا توسعه داد و با کشورهای اروپای شرقی و غربی، آسیا و آفریقا و آمریکای جنوبی بهترین روابط را برقرار نمود. در دوران دهسال انقلاب، ایران علاوه بر کشورهای که قبلاً با آنها روابط سیاسی داشت در پانزده کشور دیگر از جمله جمهوری خلق چین نیز به تأسیس سفارت اقدام نمود که با استقرار روابط سیاسی بین ایران و آلمان شرقی تعداد این سفارتخانه‌ها به شانزده خواهد رسید علاوه روابط سیاسی ایران با چند کشور که در گذشته بحال تعلیق در آمده بود مجدداً برقرار شد و اکنون جز چند کشور انگشت شمار که نه فقط با ایران، بلکه با بسیاری از کشورهای دیگر جهان هم روابط خوبی ندارند و خود در بگونوع انزوای سیاسی بسر میبرند، ایران با همه کشورهای جهان از شرق و غرب دارای بهترین روابط است و اختلافات بین خود این کشورها هم مانع گسترش روابط آنها با ایران نشده است.

بطور خلاصه در پرتو سیاست مدبرانه شاهنشاه آریامهر، که خطوط اصلی سیاست مستقل ملی ایران را ترسیم و هدایت میفرمایند ایران امروز از موقعیت استثنائی و ممتازی در خانواده ملل جهان برخوردار است و این موقعیت نه فقط بر اثر حسن تدبیر و سیاست صلحجویانه ایران در ارتباط با همه کشورهای جهان حاصل شده، بلکه همکاری صمیمانه ایران با سازمان ملل متحد و تشریک مساعی در حل مسائل مهم بین‌المللی و پیشنهاداتی که شاهنشاه در زمینه پیکار جهانی بایسواد و تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر عنوان فرموده اند یک عامل مؤثری در توجیه سیاست صلحجویانه و بشر دوستانه ایران بشمار می‌آید. ایران در فعالیت‌های کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد نیز نقش بسیار فعالی ایفا کرده و بر اثر این فعالیت‌ها بود که والا حضرت شاهدخت

اشرف بهلوی در بیست و ششمین اجلاس کمیسیون حقوق بشر بر بیست این کمیسیون انتخاب شدند و کنفرانس بین‌المللی حقوق بشر نیز در سال ۱۹۶۸ در تهران تشکیل جلسه داد.

سیاست مستقل ملی ایران در جهش اقتصادی دوران دهساله انقلاب ایران نیز نقش بسیار مهمی داشته است. در پرتو این سیاست است که ایران روابط اقتصادی و بازرگانی خود را با کشورهای دیگر جهان بر اساس منافع ملی خود پایه‌گذاری کرده و توسعه صنایع بخصوص ایجاد صنایع سنگین و رشد بی سابقه صادرات ایران در دهه اخیر همه از ثمرات این سیاست است. در این مورد مخصوصاً باید به پیروزی‌های ایران در زمینه افزایش درآمد نفت و احقاق حقوق حقه ایران از شرکت‌های نفتی اشاره کنیم. بر اثر این مبارزه که تحت رهبری و هدایت مستقیم شاهنشاه به ثمر رسید در آمد ایران از نفت بطور بیسابقه‌ای افزایش یافت بطوریکه در آمد نفت، در سال دهم انقلاب نسبت به سال اول انقلاب سفید ایران نزدیک به شش برابر شده و اکنون در آستانه برگزاری مراسم پایان نخستین دهه انقلاب که با طرح عظیم ترین برنامه عمرانی کشور در مجلس شورای ملی مصادف شده است پیروزی‌های گذشته در این زمینه در سایه تدبیر و اراده شاهنشاه و سیاست مستقل ملی ایران بمرحله کمال خود نزدیک میشود... (صحیح است).

در خاتمه عرایض خود می‌خواستم به کتاب سبزی که اخیراً از طرف وزارت امور خارجه درباره سیاست مستقل ملی ایران و ثمرات آن در سالهای انقلاب منتشر شده است اشاره‌ای بکنم. من هم بمناسبت انتشار این کتاب که آئینه پیروزی‌های افتخار آمیز و غرور انگیز سیاست مستقل ملی ایران در سالهای انقلاب میباشد و هم نشریات دیگر وزارت امور خارجه که روشن‌کننده خط مشی سیاست خارجی ایران است به وزارت خارجه تبریک می‌گویم و بعقیده من انتشار این کتابها خود نشانه انقلابی است که در سالهای انقلاب سفید در وزارت امور خارجه ایران بوجود آمده اما در این مورد تذکری هم می‌خواستم به وزارت امور خارجه بدهم که امیدوارم توجه

مطرح است نظری نیست؟ آقای مهندس فروهر بفرمائید.

مهندس فروهر - در صورت جلسه ۱۷ دیماه در بیانات بنده اشتباهاتی هست که برای اصلاح به تندنویس میدهم.

نایب رئیس - اصلاح میشود، نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه روزهای ۱۷ و ۱۹ دیماه تصویب میشود.

۴- قرائت استغاثنامه آقای مهندس امیر قاسم معینی از نمایندگی مجلس شورای ملی

نایب رئیس - وارد دستور میشویم متن استغاثنامه آقای مهندس امیر قاسم معینی از نمایندگی مجلس شورای ملی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی چون حسب الامر مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر به عضویت هیئت دولت مفتخر گردیده‌ام با اظهار کمال تشکر و سپاس از محبت و راهنمایی‌های ارزنده مقام ریاست و همچنین الطاف بی‌پایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که در طول مدت نمایندگی نسبت به اینجانب مبذول فرموده‌اند استغاث خود را از سمت نمایندگی مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

باشایسته‌ترین احترام - امیر قاسم معینی

۵- تقدیم لوابیح: ۱- آئین‌نامه طرز اداره بانک و نحوه الغاء اجازه تاسیس بانک در مواد مذکور در ماده ۳۹۵ قانون بانکی و پولی کشور ۲- اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ سازمان بازرسی شاهنشاهی ۳- قرارداد الحاقی بقرارداد بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت پان آمریکن کورپوریشن بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی

نایب رئیس - آقای دکتر کاشفی بفرمائید.

کاشفی (معاون وزارت دارائی) - با کسب اجازه از مقام ریاست لایحه مربوط به آئین‌نامه موضوع ماده ۴۰ قانون پولی و بانکی کشور راجع به طرز اداره بانک و نحوه الغاء اجازه تاسیس بانک برای طرح و تصویب کمیسیون دارائی تقدیم میشود همچنین لایحه دیگری است مربوط باصلاح بودجه سازمان شاهنشاهی که برای طرح و

بررسی در کمیسیون بودجه تقدیم میشود لایحه سوم مربوط

بفرمائید: وزارت خارجه در چاپ و توزیع و انتشار این کتابها بیش از حد لزوم اسباب و صرفه جوئی میکند بطوریکه از همین کتاب اخیر بمقدار محدودی چاپ شده و من فکر میکنم بدست اکثر خانمها و آقایان نمایندگان هم نرسیده است. البته صرفه جوئی چیز خوبی است و خوبست بعضی از سازمانهای دیگر که گاهی به چاپ و انتشار گزارشهای داخلی خود روی کاغذ اعلا و چاپ نفیس اقدام میکنند در این مورد از وزارت خارجه سرمشق بگیرند، ولی در بعضی موارد مثل همین مورد اخیر صرفه جوئی بهیچوجه قابل قبول نیست و من میخواهم از وزارت امور خارجه خواهش بکنم که از این کتاب بمقدار زیاد چاپ و توزیع بکنند و مخصوصاً این کتاب را در دانشگاهها و بین محصلین ایرانی در خارج توزیع بکنند، چون من فکر میکنم مطالعه این کتاب و همچنین کتابهای مستندی که درباره پیشرفتهای دهه انقلاب منتشر میشود برای هر ایرانی وطن پرستی لازم است و هر يك از فصول و ارقام این کتابها به تنهایی پاسخ دندان شکنی است به دروغ پردازیهای دشمنان ایران که خوشبختانه یکی پس از دیگری در گلو خفه میشوند (صحیح است - احسن) این مطلب را هم اضافه بکنم که فعلاً بغداد آخرین کانون تحریک و توطئه علیه ایران است و روش غیر انسانی حکومت بعنی عراق در مورد سرنشینان يك هلیکوپتر نظامی ایران که اشتهاها روی خاک عراق پرواز کرده (و نظایر این اتفاق گاه بیگاه در کشورهای که مرز مشترک دارند پیش می‌آید) سیاست رسوای حکومت بعنی بغداد را بیش از پیش نمایان کرده است. دولت ایران که سیاست صلح و دوستی با همه کشورهای هار اشعار سیاست مستقل ملی خود قرار داده تاکنون در برابر اقدامات خصمانه عراق بیش از حد صبر و بردباری بخرج داده و بشهادت همین کتاب سبز وزارت خارجه هنوز هم راه دوستی با عراق رانسته است. اما صبر و شکیبائی هم حدی دارد (صحیح است) و اگر حکومت بعنی عراق بیش از این در راه خصومت با ملت ایران گام بردارد مشول عواقب وخیم آن خواهد بود (احسن - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه روزهای ۱۷ و ۱۹ دیماه

۱۳۵۱

نایب رئیس - صورت جلسات روزهای ۱۷ و ۱۹ دیماه

به قرارداد الحاقی به قانون شرکت نفت امکو، ایران است که برای رفع اختلافات مالیاتی تقدیم میشود.

نایب رئیس - لوابح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- تقدیم لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران بوسیله آقای دکتر معتمدوزیری معاون وزارت اقتصاد

نایب رئیس - آقای دکتر معتمدوزیری بفرمائید.

دکتر معتمدوزیری (معاون وزارت اقتصاد) - مقام معظم ریاست، نمایندگان محترم مجلس شورای ملی، افتخار دارد لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران را که منظور اساسی از آن تولید فولاد از طریق احیاء مستقیم سنگ آهن است برای بررسی و تصویب تقدیم مجلس بکند (احسن).

نایب رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه موافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا و ابلاغ بدولت

نایب رئیس - گزارش شور دوم موافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۱۰/۱۹ با حضور آقای دکتر غلامرضا تاجبخش معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۱۲۴۸ مورخ ۱۳۵۱/۱/۲۶ دولت ارسالی از مجلس سنا راجع بموافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا را که گزارش شور اول آن شماره ۵۳۰ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا

ماده واحده - موافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده که در تاریخ ۱۷ دیماه ۱۳۵۰ برابر با ۷ ژانویه ۱۹۷۲ بین نمایندگان مختار دو دولت در اتاوا به امضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهر و مهرش صفی نیا (مستوفی) گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۱۰/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیک پور

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۱۰/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری برای استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -

دکتر امیر حسن زهرائی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است آقای جوانشیر بفرمائید.

جوانشیر - آقای رئیس همکاران محترم ماده واحده ای که قرائت شد مثل معمول از جمله لوابح و قوانینی بوده که میبایست از مساحت مقدس مجلس شورای ملی با تأمل و

بحث و بررسی بگذرد، لایحه مربوط بموافقتنامه درباره مسائل اتمی است در راه صلح بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا که بنظر مسئله ساده می آید ولی در باطن و در عمق و در محتوی، این از وظایف مقدس مجلس است که این مسئله را از نظر استفاده صلحجویانه از اتم یعنی آن نیروی آزاد شده ای که بدست قدرت های حاکم جهانی دوره ای را بوجود آورده بنام دوره تعادل و وحشت، یعنی چه دوره تعادل و وحشت؟ یعنی در اینجا علم و تکنولوژی بجای اینکه در خدمت انسان قرار گیرد بعوض آنکه علم و فن و تکنولوژی و ماشین خادم انسان گردد متأسفانه مسلط به انسانها شد مسلط بحکومت هائی شد که این حکومتها بر اساس مناسبات فاسد و انحرافی تولید و اساس تولیدیا آرمانهای تسلط طلبی بجهان از اتم و نیروی آزاد شده اتم که می توانست پایه رفاه انسانها را فراهم کند بعنوان یک قدرت دوره تعادل و وحشت را بوجود آورد (احسن)

انسان هائی که در عصر ماشین بیش از همه احتیاج و نیاز به صلح و رفاه و فرهنگ و آرامش دارند آقایان باجماع اتم و دوره تعادل و وحشت و ایجاد ترس و جمعیت گرسنه بشر کارش به سامان نمیرسد (صحیح است)

این توده های وسیع بیسواد در آفریقا، آمریکای لاتین و آسیا که بازمانده و میراث موهن و وحشت آور استعمار بین المللی هستند قبل از هر چیز احتیاج به آرامش اعصاب و آرامش ذهنی دارند دوی درد بشر امروز دوی درد استعمارزده های آفریقا و آمریکای لاتین و آسیا ترس نیست (صحیح است) امروز آنها که صحبت از عدالت بشری و انسانیت و صلح می کنند باجماع اتمی بسا ایجاد تعادل و وحشت و ترس دم خروس از جیب آنها بیرون است انسانهای امروز دم خروس ها را بروشنی و صراحت می بینند تهدید با قدرت اتمی بارفاه انسانها و عدالت و صلح بین المللی منافات دارد (صحیح است) ولی در این دنیای آشفته در این دنیائی که آرامش از آن رخت بر بسته و ترس جانشین آن شده یک جزیره آرام در این اقیانوس موج هست. همکاران عزیز فکرمی کنم که شمابه مسأله اتم اهمیت میدهند نه بعنوان راکتور اتمی بعنوان آثاری که اتم از نظر انسانهای امروز بار آورده چرا عصر ما را

دوره وحشت و ترس لقب داده اند؟ چرا باید تکنولوژی به انسانها مسلط بشود؟ چرا بجای اینکه علم در خدمت بشر قرار گیرد باید مسلط به انسانها بشود و عقل و منطق را باطل کنند. چه زیبا گفت رئیس مکتب و فلسفه انسانی علم اگر بردل زند ناری شود

علم اگر برتن زنده باری شود (احسن)

امروز علم و فن تکنولوژی متأسفانه متکی به غرایز حیوانی آن قبیل از اجتماعات است که لاف تمدن و بزرگی و برتری میزنند ولی این ما بینم این جزیره آرام است که در این آشفته جهان همه چیز را از زاویه صلح و آرامش و تقوی و شرف می نگرد (صحیح است) میدانید این لایحه یعنی چه؟ این لایحه یعنی اینکه آن فلسفه حاکم و مسلط بر جهان بر پایه عنصر ترس را ما از نظر آرمانهای تاریخی قبول نداریم ما معتقدیم این لایحه معتقد است که ما با تمام قدرتی که اتم و تمام ترس و وحشتی که اتم در اعماق و زوایای روح بشر امروز بوجود آورده است از نظر یک سنت تاریخی، صلح طلبی و انسان دوستی ما این وحشت را به رسمیت نمیشناسیم (احسن) ما انسانهای امروز را تشویق میکنیم که از طریق خلاقیت ذهن و روح باین دوره وحشت و ترس مسلط شوند انسانیت مافوق همه بر علیه استعمار مبارزه کند از قدرت اتم نهراسد این است فلسفه انسانی انقلاب ایران، این است آنچه را که در یک لایحه کوچک بنام موافقتنامه استفاده صلحجویانه از انرژی اتمی بمجلس شورای ملی آمده است این قبیل لوابح میخواهد ثابت کند که در هر مرحله ای به صلح بانسانیت بر فاه به آزادی و دموکراسی واقعی فکرمی کند این است هدفهای اساسی انقلاب اجتماعی ایران. از توجهی که فرمودید خیلی مشکرم (احسن، آفرین).

نایب رئیس - نظر دیگری درماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بماده واحده و کلیات آخر لایحه خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۸- تقدیم لایحه روابط موجر و مستاجر بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری

نایب رئیس - آقای وزیر دادگستری بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - با اجازه مقام محترم ریاست لایحه قانون رابطه مؤجر و مستأجر را برای تصویب تقدیم میکنم (احسن) شاید ضروری باشد که موقع تقدیم لایحه توضیحات مختصری هم باستحضار نمایندگان محترم برسانم برای اینکه این لایحه که در مطبوعات منعکس شد بعضی افراد بدون مطالعه خیلی دقیق و توجه باطراف و جوانب کار خیلی عجولانه قضاوت کردند و ما را متهم کردند که در تهیه این لایحه جانب مالکین را رعایت کرده ایم و بضرر مستأجرین اقدام نموده ایم بنده باید بالصریح در اینجا عرض کنم همانطور که دوست عزیزم جناب آقای دکتر الموتی در فراکسیون پارلمانی اظهار داشتند در این برهه از زمان که ما میرویم دهه انقلاب را جشن بگیریم و اظهار سرور و شادمانی کنیم از تحولات عظیمی که در مملکت واقع شده است بهیچوجه کسی بخودش اجازه نمیدهد که لایحه ای به قوه مقننه تقدیم کند که حافظ منافع عده معینی از افراد باشد (احسن) چنین چیزی نیست آنچه مطرح است حفظ حقوق و منفعت ذوی الحقوق است این صاحب حق در هر کسوت و لباسی که باشد، معنی انقلاب هم همینطور است (احسن) هدف اصلی انقلاب هم این بوده است که عدالت اجتماعی در مملکت تأمین بشود و تأمین عدالت اجتماعی به زعم بنده هیچ معنی دیگری جز حفظ حق ذوی الحقوق ندارد (احسن) بنابراین ما هم نظری جز این نداریم و نداشتیم این لایحه پس از مطالعات خیلی دقیق تهیه شده ولی این نکته را بدوست عزیزم جناب آقای انوشیروانی که تشریف دارند عرض کنم توجه بکنند یک سیاستی که در این لایحه مورد توجه بوده است و من بصراحت عرض می کنم که آن مسئله سرمایه گذاری در امر تأمین مسکن بوده است جناب انوشیروانی باید هم اینطور بشود (احسن) در آینده مملکت ما بتأمین مسکن بیشتری نیاز دارد و خوشبختانه بر اثر انقلاب و تحولاتی که پیدا شده است سطح زندگی مردم بمقدار قابل توجه و چشمگیری بالا رفته و آن ۵۰، ۶۰ نفری که در چهار اطاق با هم زندگی میکردند امروز نمیکند و همه میخواهند از نعمات زندگی به کمال برخوردار بشوند و در نتیجه ما

در آینده در دهه دوم انقلاب، فکری باید برای تأمین مسکن بکنیم البته مواجه با مشکلاتی خواهیم بود ولی خوشبختانه در برنامه پنجم تا آنجا که امکان داشته است دولت بامر مسکن توجه کرده است خود نمایندگان محترم استحضار دارند و جناب آقای نخست وزیر هم در پشت تریبون توضیحاتی دادند و این در عین حال که لازم بوده است کافی نیست باید در بخش خصوصی و بین افراد هم موجبات تشویق سرمایه گذاری فراهم بشود جناب انوشیروانی اگر قرار باشد که عرضه و تقاضا با هم متناسب نباشد جناب عالی میفرمائید که ما چه کمکی میتوانیم بکنیم به مستأجر؟ چون طبعاً سطح مال الاجاره ها بالا می رود ولی هر چقدر ما توانستیم سرمایه گذاری را تشویق بکنیم در امر تأمین مسکن تعادل پیدا خواهد شد از لحاظ مال الاجاره بنا بر این دیدما حفظ حق اکثریت، حفظ حق ذوی الحقوق بوده است و هیچ این نبوده است که ما نظر داشته باشیم مالک را تقویت کنیم یا مؤجر را تقویت کنیم و بضرر مستأجر اقدام کنیم، یا عکس آنان، هر دو محترم هستند و قانون باید یک فلسفه منطقی داشته باشد و آن حفظ حق صاحبان حق است (احسن) ما با توجه باین فلسفه این لایحه را تهیه کردیم همانطور که جناب آقای نخست وزیر فرمودند و همانطور که بنده در فراکسیون عرض کردم به چند نفر از مخبرین جراید عرض کردم اینجا هم در این ساحت مقدس بصراحت عرض میکنم، از پشت این تریبون مقدس، ماتعصب نداریم که آنچه تهیه کرده ایم درست و بی نقص است مسلماً نمایندگان محترم که نمایندگان ملت و با درد ملت آشنائی بیشتری دارند نظرات اصلاحی شان را بیا خواهند داد و ما را در کمیسیونها هدایت خواهند کرد و من مخصوصاً استدعا میکنم که نسبت باین لایحه نهایت دقت بشود که این لایحه از هر حیث جامع و مانع باشد و چیزی باشد در عمل که اجرا میکنیم مواجه با اشکال نشویم اگر قرار باشد یک گرهی اضافه کنیم اینکه کار اصلاحی تلقی نمیشود خیلی سپاسگزارم (احسن)

نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹- طرح گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم نایب رئیس - گزارش شور دوم اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسات عدیده با حضور آقای دکتر جمشید آموزگار وزیر دارائی و آقای دکتر محمود کاشفی معاون وزارت دارائی و آقای دکتر فریدون معتمد وزیر معاون وزارت اقتصاد لایحه شماره ۴۶۶۲ مورخ ۱۳۵۱/۸/۲۱ دولت راجع باصلاح بعضی از مواد قانون مالیاتهای مستقیم را که گزارش شور اول آن شماره ۵۰ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهاد های رسیده با اصلاحاتی که در مصوبه شور اول بعمل آورد در جلسه ۱۳۵۱/۱۰/۲۱ بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم

ماده واحده - قانون مالیاتهای مستقیم بشرح زیر اصلاح میشود:

۱- در بند ماده ۲ بعد از عبارت «بنگاه حمایت مادران و نوزادان» عبارت «کمیته ایرانی حقوق بشر» اضافه میشود.

۲- در قسمت آخر تبصره ۲ ماده ۴ بعد از عبارت «در یکی از بانکهای ایرانی» عبارت «بمؤسساتی که با کسب مجوز قانونی باین منظور تشکیل میشود» اضافه میشود.

۳- تبصره ۱ ماده ۶ شرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۱ - کلیه حقوق و مقرری بگیرانی که طبق مقررات جاری در تاریخ تصویب این اصلاحیه مشمول معافیت شصت درصد میباشد شرح زیر از معافیت استفاده خواهند کرد:

تادویست و چهل هزار ریال حقوق سالانه شصت درصد مالیات متعلق

تا هفتصد هزار ریال حقوق سالانه چهل درصد مالیات متعلق نسبت بمازاد و بیست و چهل هزار ریال

حکم این تبصره شامل کلیه مستخدمینی که حقوق آنان از اعتبارات وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت (باستثنای شرکتهای دولتی) اعم از اعتبارات از محل درآمد عمومی یا برنامه یا اختصاصی تأمین میشود

و همچنین حقوق کادر درمانی جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و بنیاد نیکوکاری و الاحضرت شمس بهلوی (بتشخیص وزارت دارائی) که خارج از شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران انجام وظیفه مینمایند و حقوق اعضای هیئتهای آموزشی در دانشگاههای غیر دولتی نیز خواهد بود.

۴- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۱۹ اضافه میشود:

«تبصره - درآمد املاک شرکتهایی که تمام سرمایه آنها بطور مستقیم یا با واسطه متعلق بدولت است تابع مقررات این بخش نبوده و از طریق رسیدگی بدفاتر تشخیص خواهد شد».

۵- الف - در آخر متن ماده ۲۰ عبارت «حکم این

ماده در مورد خانه های سازمانی متعلق باشخاص حقوقی در صورتیکه مالیات آنها طبق دفاتر قانونی تشخیص شود جاری نخواهد بود - درآمد مشمول مالیات در مورد اجاره دست اول املاک مورد وقف یا حبس بر اساس این ماده محاسبه خواهد شد» اضافه می شود.

ب- در تبصره ۶ ماده ۲۰ بعد از کلمه «کسر» عبارت «ظرف ده روز» اضافه می شود.

ج- در تبصره ۹ ماده ۲۰ عبارت «ملک شخصی محل سکونت خود را» عبارت «خانه خود را» اصلاح و بعد از عبارت «بموجب سند رسمی» عبارت «یا قرارداد عادی» اضافه می شود.

۶- عبارت زیر بعنوان تبصره ۴ بماده ۲۳ اضافه می شود:

«تبصره ۴ - در مواردیکه منفعت ملکی بدیگری منتقل و مال الاجاره تمام مدت یکجا پرداخت شده یا حق انتفاع آن ملک از طرف مستأجر در ازاء مبلغی بشخص دیگری منتقل شده باشد هرگاه همین ملک در زمانی که بانقض مدت اجاره بیش از ده سال باقی مانده باشد بمالك منفعت منتقل شود و بعد املک مزبور بشخص ثالث منتقل گردد در محاسبه درآمد مشمول مالیات قیمت خرید عبارت است از مبلغی که بابت خرید عین پرداخت شده با اضافه و جوهریکه قبلاً بابت مال الاجاره یا خرید حق انتفاع پرداخت گردیده به نسبت باقیمانده

مدت اجاره در زمان خرید عین. حکم تبصره ۱ این ماده در این مورد نیز لازم الرعایه است.

۷ - بآخر تبصره ۳ ماده ۲۸ عبارت زیر اضافه میشود:

«در صورتیکه از بابت حق اشغال محل یا حق کسب و پیشه بجای دریافت پول امتیازاتی تحصیل شود درآمد مشمول مالیات از طریق برآورد ارزش حق واگذاری محل تشخیص خواهد شد.»

۸ - عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۲۹ اضافه میشود:

«تبصره - حکم این ماده شامل اشخاصی که شغل آنها ایجاد بنا و فروش آن می باشد نبوده و در صورتیکه بموجب ماده ۲۲ بابت ساختمان مالیاتی پرداخت کرده باشند از مالیات متعلق کسر و مابه التفاوت وصول میشود. ۹ - در بند الف ماده ۳۲ بعد از عبارت «ماده ۲۳» عبارت «بارعایت تبصره یک ماده مذکور» اضافه می شود.

۱۰ - در ماده ۳۴ عبارت «مگر اینکه... تا آخر ماده» عبارت «مگر در مورد وجود اختلاف که در این صورت دارائی مکلف است در صورتیکه مؤدی معادل مبلغ مورد مطالبه را بصورت سپرده بحساب دارائی نزد بانک ملی ایران بپردازد یا انتقال ملک موافقت نماید» اصلاح می شود.

۱۱ - الف - بندت ماده ۳۸ بشرح زیر اصلاح میشود:

«ت - در صورتیکه مؤدی ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص کتباً بدفتر ممیزی مالیاتی حوزه مربوط اعتراض کند که در این صورت میتواند ظرف ده روز از تاریخ تسلیم اعتراض بامتیاز کل مربوط توافق کند یا در صورت عدم حصول توافق بموجب رأی کمیسیون تشخیص ارزش اجرای کمتر از تقویم ممیزی تعیین گردد مبلغ مورد توافق یا رأی کمیسیون حسب مورد قطعی و تا ممیزی جدید مناطق اعتبار است.»

ب - تبصره ماده ۳۸ بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره - درآمد اجاری مستغلاتی که بعینت عدم اعتراض مؤدی ظرف مدت مقرر در بندت اصلاحی مصوب ۲۴/۱۲/۴۸ قطعی شده است در صورتیکه ظرف

دوماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه مورد اعتراض قرار گیرد مشمول بندت این ماده میباشد.»

۱۲ - در تبصره ۲ ماده ۴۰ بعد از عبارت «غیر منقول» عبارت «در مدت مذکور در سند» اضافه میشود.

۱۳ - بند الف ماده ۵۳ بشرح زیر اصلاح میشود:
الف - خلاصه اسناد انتقال هر هفته را طبق نمونه ای که از طرف وزارت دارائی تهیه میشود متنها تا آخر هفته بعد بدفتر ممیزی مالیاتی مربوط در مقابل اخذ رسید تسلیم نمایند.»

۱۴ - الف - عبارت زیر بآخر ماده ۵۸ اضافه میشود:

«اندوخته های مالیات پرداخته در صورت تقسیم یا انتقال آن بحساب سرمایه یا سود و زیان بدرآمد مشمول مالیات سال تقسیم یا انتقال اضافه میشود. این حکم شامل اندوخته های سود ناشی از فعالیت های معاف مؤسسه در دوران معافیت و اندوخته های موضوع ماده ۹۹ پس از احراز شرایط مربوط خواهد بود.»

ب - در تبصره ۱ ماده ۵۸ عبارت «دفاتر مذکور در قانون تجارت» عبارت «دفاتر روزنامه اعم از نقدی یا غیر نقدی و کل» اصلاح و عبارت «در هر یک از موارد فوق تا آخر تبصره» حذف و عبارت زیر جانشین آن میشود:

«مقررات مربوط به نحوه تنظیم و تحریر و نگاهداری دفاتر و حساب و اسناد و مدارک بر حسب آئین نامه هائیکه به تصویب وزیر دارائی خواهد رسید تعیین خواهد شد - عدم رعایت مقررات مزبور حسب مورد موجب تعلق جریمه ای حداکثر تا پنجاه هزار ریال یا با رعایت مفاد تبصره ۲ ماده ۸۱ موجب عدم قبول دفاتر بعنوان دفاتر قانونی خواهد بود. رد دفتر باین صورت مانع آن نخواهد بود که در کمیسیون های تشخیص با اعتراض مؤدی در این مورد نیز رسیدگی شود حکم این تبصره شامل مالیات بردرآمد عمل کرد سال ۴۹ و ۵۰ که تا تاریخ تصویب این اصلاحیه بمرحله قطعیت نرسیده است نیز خواهد بود.»

۱۵ - الف - در بند ۲ ماده ۶۱ عبارت «بعضاً یا کلاً»

حذف و بآخر بند مزبور عبارت زیر اضافه میشود:
«حکم این بند شامل مواردیکه به تشخیص هیئت مذکور در تبصره ۲ ماده ۸۱ عدم تسلیم گزارش حسابدار

ب عبارت «پنج و نیم در صد» اصلاح و بعد از عبارت «ماده ۱۳۴» عبارت «بعلاوه چهار درصد مبلغ پرداختی» اضافه میشود.

ب - تبصره ماده ۷۶ بشرح زیر اصلاح میشود:
«تبصره - حکم این ماده شامل مواردی که قسمتی از پیمان به مقاطعه کاران دست دوم و بعد از آن واگذار میشود نخواهد بود ولی از نظر تشخیص درآمد مشمول مالیات مشمول متن ماده ۷۹ میباشد.»

۲۲ - الف - در ماده ۷۹ عبارت «دوازده درصد دریافتی سالانه» عبارت «درصدی از دریافتی سالانه که از طرف کمیسیون تعیین ضرائب موضوع فصل پنجم این قانون تعیین خواهد شد و در هر صورت از هشت درصد کمتر نخواهد بود» اصلاح میشود.

ب - تبصره ۱ ماده ۷۹ بشرح زیر اصلاح میشود:
«تبصره ۱ - ضرابی که بشرح این ماده تعیین میشود شامل قراردادهائی خواهد بود که پیشنهاد آن در زمان اجرای ضریب مزبور تسلیم شده باشد و نسبت بنتمام مدت اجرای قرار داد مربوط حاکم خواهد بود.»

ج - در تبصره ۲ ماده ۷۹ عبارت «نصف وجوهی» عبارت «یک و نیم درصد از مبلغ پرداختی به پیمان کار» اصلاح و عبارت «و تبصره آن» حذف میشود.

۲۳ - الف - در بند الف ماده ۸۰ بعد از عبارت «تمام سرمایه آن» عبارت «بطور مستقیم یا با واسطه» اضافه میشود.

ب - عبارت زیر بعنوان تبصره به بند الف ماده ۸۰ اضافه میشود:

«تبصره - شرکت هائیکه از اول سال ۱۳۵۲ ب بعد برای فعالیتهای کشاورزی تشکیل میشوند و سهام آنها کلاً یا جزئاً متعلق بدولت میباشد مشمول معافیت موضوع ماده ۱۰۹ خواهند بود.»

ج - بآخر بند ب ماده ۸۰ عبارت «حکم این بند ناظر ب مواردی است که مؤسسه در جمع فعالیت خود سود داشته باشد» اضافه میشود.

د - در بندت ماده ۸۰ بعد از عبارت «وصول خواهد شد» عبارت «و همچنین کسر مالیات اضافی موضوع ماده ۱۶۶» اضافه میشود.

رسمی در مهلت مقرر ارتباطی بنمؤدی نداشته است نخواهد بود و در این صورت طبق مقررات مربوط عمل خواهد شد.»

ب - عبارت زیر بعنوان تبصره به بند ۲ ماده ۶۱ اضافه می شود:

«تبصره - هر گاه مؤدی از ارائه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید در صورتیکه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزو هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط بدرآمد باشد میزان متناسبی از طرف ممیزی تعیین خواهد شد.»

ج - در بند ۳ ماده ۶۱ بعد از عبارت «برای محاسبه درآمد مشمول مالیات» عبارت «بنظر ممیزو تأیید سرممیز» و بعد از عبارت «که در این صورت ممیز» عبارت «یا سرممیز» اضافه میشود.

۱۶ - در ماده ۶۴ عبارت های «پانصد هزار ریال» عبارت های «هفتصد و پنجاه هزار ریال» اصلاح میشود.

۱۷ - در ماده ۶۵ عبارت های «پانصد هزار ریال» عبارت های «هفتصد و پنجاه هزار ریال» اصلاح میشود.

۱۸ - در بند ب ماده ۷۰ عبارت «شصت و پنج درصد» عبارت «شصت درصد» اصلاح میشود.

۱۹ - در تبصره ۲ ماده ۷۲ بعد از کلمه «وکیل» عبارت «ظرف ۱۰ روز» اضافه میشود.

۲۰ - الف - در ماده ۷۵ بعد از «هنر پیشگی» عبارت «و خوانندگی» اضافه میشود.

ب - عنوان تبصره ماده ۷۵ به تبصره ۲ اصلاح و تبصره زیر بعنوان تبصره ۱ بماده ۷۵ اضافه میشود:

«تبصره ۱ - تا پنج سال از تاریخ اجرای این تبصره از تهیه کنندگان فیلمهای سینمایی ایرانی که مالیات آن بشرح این ماده به نرخ پنج درصد کسر شده است وجه دیگری بابت مالیات بردرآمد مطالبه نخواهد شد و وجه مذکور در حساب مخصوصی که از طرف خزانه افتتاح خواهد شد نگاهداری و طبق آئین نامه ای که از طرف وزارت فرهنگ و هنر تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف کمک به تهیه کنندگان فیلمهای ایرانی که دارای جنبه های هنری و میهنی و اجتماعی باشد خواهد رسید.»

۲۱ - الف - در ماده ۷۶ عبارت «پنج درصد»

۵ - جزء يك بندت ماده ۸۰ شرح زیر اصلاح میشود:

۱- در مورد شرکتهای سهامی و مختلط سهامی نسبت بان قسمت از درآمد که طبق تصمیم ارکان صلاحیتدار شرکت برای تقسیم بین صاحبان سهام بانام شرکاء ضامن تخصیص داده میشود بنرخ پانزده درصد و نسبت بانقسمت که بحساب و اندوختههای شرکت منظور میشود بنرخ بیست و پنج درصد بقیه در آمد مشمول مالیات شرکت اعم از سود پرداختی بصاحبان سهام بی نام و سود تقسیم نشده شرکت تا بیست میلیون ریال بنرخ بیست و پنج درصد و نسبت بمیلیون ریال تا چهل میلیون ریال بنرخ سی درصد و نسبت بمازاد چهل میلیون ریال تا شصت میلیون ریال بنرخ سی و پنج درصد و نسبت بمازاد شصت میلیون ریال تا هشتاد میلیون ریال بنرخ چهل درصد و نسبت بمازاد هشتاد میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال بنرخ چهل و پنج درصد و نسبت بمازاد یکصد میلیون ریال تا دو بیست میلیون ریال بنرخ پنجاه درصد و نسبت بمازاد دو بیست میلیون ریال بنرخ پنجاه و پنج درصد مشمول مالیات خواهد بود و در صورت احراز شرایط زیر:

اولاً سهام شرکت بانام باشد.

ثانیاً در بورس پذیرفته شده باشد.

ثالثاً تعداد سهامداران آن از سیصد نفر کمتر نباشد رابعاً سهام هیچیک از صاحبان سهام از ده درصد جمع سهام شرکت بیشتر نباشد.

سود تقسیم نشده شرکت تا معادل بیست درصد سرمایه پرداخت شده بنرخ بیست و پنج درصد مشمول مالیات است و نسبت بمازاد نرخهای مربوط مذکور در فوق اعمال خواهد شد.

نرخهای جدید شامل در آمد اشخاص حقوقی مربوط بسال مالی که در سال ۱۳۵۲ بعد خاتمه مییابد خواهد بود.

و - تبصره ۳ ماده ۸۰ شرح زیر اصلاح میشود:

تبصره ۳ - دفاتر و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکتهائی که بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق بدولت یا شرکتهای دولتی یا مؤسسات وابسته بدولت میباشد در صورتیکه قبلاً مورد رسیدگی وزارت دارائی قرار

گرفته باشد پس از تصویب مجمع عمومی یا مراجع صلاحیتدار از لحاظ مالیاتی محتاج برسیدگی نخواهد بود.

ز - تبصره ۴ ماده ۸۰ شرح زیر اصلاح میشود:

تبصره ۴ - از سود سهام بی نام و سود تقسیم نشده شرکتهای مربوط به عملکرد سال ۱۳۴۶ بعد که مالیات آن شرح مقررات این قانون وصول شده یا بشود پس از تقسیم یا انتقال بحساب سرمایه یا سود و زیان وجه دیگری بابت مالیات بر درآمد مطالبه نخواهد شد. در مورد اندوختههای شرکت که مالیات آن بنرخ بیست و پنج درصد وصول شده یا بشود در موارد فوق و در مورد انحلال بشرح زیر عمل خواهد شد:

۱ - در صورتیکه سهام شرکت کلابانام باشد وجه دیگری از شرکت دریافت نخواهد شد و صاحب سهم مکلف است معادل مبلغی که باو تعلق گرفته است با توجه بمالیاتی که قبلاً از این بابت وصول شده است بعنوان در آمد مشمول مالیات در اظهارنامه تکمیلی خود منظور نماید و مالیات متعلق را پس از کسر بیست و پنج درصدی که وصول شده است بپردازد. در موارد مذکور در این بند شرکت مکلف است فهرست سهامداران خود را با تعیین مبلغ متعلق بهریک از آنها ظرف ده روز بعمیز مالیاتی حوزه مربوط تسلیم نماید.

۲ - در صورتیکه تمام یا قسمتی از سهام شرکت بی نام باشد فقط مالیات دیگری بنرخ پانزده درصد از شرکت وصول خواهد شد.

ح - تبصره ۶ ماده ۸۰ شرح زیر اصلاح میشود:

تبصره ۶ - مشارکتهای مدنی مشمول مقررات بخش مشاغل میباشند و بعنوان يك واحد کسب فقط از يك بخشودگی موضوع ماده ۹۳ استفاده خواهند کرد و در صورتیکه شرکاء از اقربای درجه يك نباشند از دو بخشودگی استفاده خواهند کرد.

۲۴ - الف - عنوان تبصره ماده ۸۱ به تبصره ۱ اصلاح و عبارت «سی و پنج تا هفتاد درصد» عبارت «بیست و پنج تا هفتاد درصد» و عبارت «بالتوجه بمبالغی که از اول سال تا آن تاریخ پرداخت نموده است» اضافه میشود.

ب - عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ ماده ۸۱ اضافه میشود:

تبصره ۲ - در مورد اشخاص حقوقی و بازرگانان کارت دار که در موعد مقرر اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان تسلیم شده باشد تشخیص در آمد مشمول مالیات بطور علی الرأس جز در موارد مذکور در بند ۲ ماده ۶۱ و ماده ۱۷۰ موکول بانست که از طرف مأموران تشخیص دلالتی ارائه شود که بموجب آن دفاتر و اسناد و مدارک ارائه شده از طرف مؤدی برای رسیدگی و تشخیص درآمد واقعی مؤدی کافی نباشد و مراتب مورد تأیید هیأتی متشکل از ۳ نفر حسابرس بانتخاب وزیر دارائی واقع گردد.

۲۵ - عبارت زیر بعنوان تبصره ۳ ماده ۸۳ اضافه میشود:

تبصره ۳ - در مورد کارخانه های مشمول قانون حمایت صنعتی و جلوگیری از تعطیل کارخانه های کشور مصوب خرداد ماه ۱۳۴۳ تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان بهمه شخص یا اشخاصی است که بموجب ماده ۲ قانون مزبور از طرف هیئت حمایت صنایع بعنوان مدیر کارخانه تعیین شده اند و بدیهی های مالیاتی مربوط بمدتی که کارخانه تحت حمایت صنعتی قرار دارد اعم از مالیاتهای متعلق بدرآمد کارخانه یا مالیاتهایی که باید کسر و بوزارت دارائی پرداخت شود در عداد هزینه های عادی و جاری مذکور در ماده ۷ قانون فوق الذکر قابل پرداخت خواهد بود. کارخانه های موضوع این ماده مشمول مقررات موضوع تبصره ۳ ماده ۸۰ و تبصره ۲ ماده ۸۳ خواهند بود.

۲۶ - در ماده ۸۴ عبارت «در تاریخ انحلال» عبارت «در تاریخ دعوت اصلاح میشود.

۲۷ - الف - در آخر بند ۴ ماده ۹۵ عبارت «و همچنین خانه های ارزش انقیمی سازمانی که خارج از محل کارگاه مورد استفاده کارگران واحدهای صنعتی قرار میگیرد» اضافه میشود.

ب - عبارت زیر بعنوان بند ۹ ماده ۹۵ اضافه میشود:

۹ - تاسی هزار ریال وجوه پرداختی بهریک از

۲۸ - الف - بند ۴ ماده ۹۹ حذف میشود.

ب - تبصره ۱ ماده ۹۹ شرح زیر اصلاح میشود:

تبصره ۱ - معادل و جو هیکه طی سال صدور اجازه تا سال تمام پس از آن ذخیره شده است باید بطرف پنج سال از تاریخ صدور اجازه بگمصرف توسعه یا تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی جدید یا ساختمان واحدهای مسکونی رسیده و ظرف همین مدت طرح مربوط بمرحله بهره برداری رسیده باشد. در مورد جو هیکه با استفاده از مقررات این ماده قبلاً ذخیره شده است مهلت شروع بهره برداری چهار سال پس از تاریخ اجرای این تبصره است. برای هر طرح فقط ذخائر سال صدور اجازه و چهار سال پس از آن مشمول معافیت موضوع این ماده میباشد ولی در هر حال مخارج انجام شده باید مورد گواهی وزارت اقتصاد در مورد توسعه و تکمیل یا ایجاد واحد صنعتی جدید و وزارت آبادانی و مسکن در مورد خانه های مسکونی قرار گیرد.

ج - عبارت زیر بعنوان تبصره ۵ ماده ۹۹ اضافه میشود:

تبصره ۵ - کارخانه های واقع در محدوده آبریز تهران که تعداد کارکنان آنها کمتر از یکصد نفر نباشد در صورتیکه تأسیسات خود را کلاً بخارج از شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران انتقال دهند بر اساس ضوابطی که از طرف وزارت دارائی و وزارت اقتصاد برقرار میشود تا دوازده سال از تاریخ بهره برداری از پرداخت مالیات بر درآمد ناشی از فعالیت صنعتی مربوط معاف خواهند بود.

د - عبارت زیر بعنوان تبصره ۶ ماده ۹۹ اضافه میشود:

تبصره ۶ - از نظر این قانون محدوده آبریز تهران عبارتست از:

شمالاً خط الرأس کوه های البرز که آب آن بدشت کویر مرکزی جاری میشود.

شرقاً ساحل غربی رودخانه جله رود گرمسار شامل منطقه آبریز غرب این رودخانه و همچنین کلیه مناطق آبریز رودخانه های دماوند - جاجرود - شاه آباد -

در بند اوین - فرح زادکن - کرج - کردان و منطقه آبریز شرقی رودخانه زیاران .

غرباً ساحل شرقی رودخانه زیاران .

جنوباً خطوط ممتاز غرب بشرق از محل تقاطع رودخانه زیاران با رودخانه شور تا خط القعر دریاچه نمک بسمت غرب تا محل تقاطع با مسیر حبله رود گرمسار .

۲۹- ماده ۱۰۰ بشرح زیر اصلاح میشود :

«ماده ۱۰۰- صددرصد درآمد اشخاص حقیقی یا حقوقی حاصل از فروش واحدهای مسکونی و بلوکهای آپارتمان ارزاقیمت و پنجاه درصد درآمد حاصل از فروش واحدهای مسکونی و بلوکهای آپارتمان متوسط قیمت که طبق ضوابط و قیمت های تعیین شده از طرف وزارت دارائی و وزارت آبادانی و مسکن ظرف پنجسال از تاریخ اجرای این اصلاحیه ساخته و بفروش برسند در صورتیکه طرح ساختمان قبلاً بتصویب وزارت آبادانی و مسکن رسیده باشد از پرداخت مالیات معاف است» .

۳۰- در تبصره ماده ۱۰۱ عبارت « زبان حاصل از صدور کالا ، عبارت از زبان حاصل از صدور کالای معاف از مالیات ، اصلاح میشود .

۳۱- الف - در بند الف ماده ۱۰۲ پس از عبارت

« دبستانها » عبارت « و دوره های راهنمایی » اضافه می شود .

ب - بند ماده ۱۰۲ بشرح زیر اصلاح می شود :
« پ - آنقسمت از درآمد اشخاص حقوقی که بمنظور تعلیم و تربیت و امور پزشکی و درمانی و بهداشتی خارج از شعاع یکصدویست کیلومتری مرکز تهران تشکیل شده یا بشوند که بمصرف توسعه و تکمیل فعالیت آنها برسد» .

ج - در آخر بند ماده ۱۰۲ عبارت زیر اضافه می شود :

«درآمد حاصل از عملیات فرعی که بمقتضای فعالیت مورد بحث انجام میشود مشمول مالیات است - حکم این بند ناظر بمواردی است که مؤسسه در جمع فعالیت خود سود داشته باشد» .

د - در تبصره ۱ ماده ۱۰۲ عبارت « تا پنجسال از

تاریخ اجرای این قانون» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۵ اصلاح می شود .

۳۲- در ماده ۱۰۴ عبارت « ظرف پنجسال پس از

تاریخ اجرای این قانون» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۳ اصلاح می شود .

۳۳- ماده ۱۰۹ بشرح زیر اصلاح می شود :

«ماده ۱۰۹- درآمد حاصل از کلیه فعالیت های کشاورزی تساه سال از تاریخ اجرای این اصلاحیه از پرداخت مالیات معاف است . در مورد فعالیت مرغداری شمول حکم این تبصره مشروط بآن است که در خارج از محدوده آبریز تهران واقع شده باشند» .

تبصره ۱ - در صورتیکه مؤسسات مرغداری بر اساس ضوابط و شرایطی که از طرف وزارت دارائی و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برقرار می شود ظرف سه سال از تاریخ اجرای این تبصره تأسیسات خود را بخارج از محدوده آبریز تهران انتقال دهند آن مبلغ از سود سالانه که صرف احداث تأسیسات مزبور شود از مالیات معاف است .

تبصره ۲ - مؤدیانی که بدهی مالیاتی کشاورزی خود را اعم از جاری و بقایا ظرف ششماه از تاریخ اجرای این ماده پرداخت نمایند از زیان دیر کرد و جریمه معاف خواهند بود .

۳۴- الف - در ماده ۱۱۰ عبارت « تا پنجسال لذ تاریخ اجرای این قانون» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۳ اصلاح و عبارت «درآمد اجاری بلوکهای آپارتمان ارزاقیمت تا آخر ماده حذف و بجای آن عبارت «درآمد اجاری واحدهای مسکونی و بلوکهای آپارتمان متوسط و ارزاقیمت که طبق ضوابط و قیمت های تعیین شده از طرف وزارت دارائی و وزارت آبادانی و مسکن ظرف پنجسال از تاریخ اجرای این ماده ساخته میشود در صورتیکه طرح ساختمان قبل از شروع ساختمان بتصویب وزارت آبادانی و مسکن رسیده باشد برای مدت ده سال از تاریخ اختتام بنا از پرداخت مالیات معاف است» نوشته میشود .

ب - در تبصره ۱ ماده ۱۱۰ عبارت « تا پنجسال از تاریخ اجرای این قانون» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۳ اصلاح میشود .

تبصره ۱ - سود سهام صیغافنی شرکتهای سهامی با نام در صورتیکه صاحبان سهام آنها کمتر از یکصد نفر نباشد از پرداخت ده درصد مالیات شرکت موضوع بندت ماده ۸۰ و مالیات های اضافی موضوع مواد ۱۶۶ و ۱۶۷ معاف است» .

ج - در تبصره ۴ ماده ۱۱۶ بعد از عبارت « شرکای ضامن» عبارت « و سود تقسیم نشده» اضافه میشود .

د - عبارت زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۱۱۶ اضافه میشود :

«تبصره ۵ - شرکتهایی که قسمتی از سهام آنها متعلق به بنیاد پهلوی میباشد آنقسمت از درآمد مشمول مالیات که بعنوان سود سهام به بنیاد پهلوی تخصیص یا پرداخت می شود از پرداخت ده درصد مالیات شرکت موضوع بندت ماده ۸۰ معاف است» .

ه - عبارت زیر بعنوان تبصره ۶ بماده ۱۱۶ اضافه میشود :

«تبصره ۶ - شرکتهای صنعتی و تولیدی که سهام آنها در بورس پذیرفته شده یا بشود در صورتیکه در اجرای برنامه گسترش مالکیت سهام کارخانجات صنعتی بر اساس ضوابط و شرایطی که از طرف وزارت اقتصاد و وزارت دارائی تعیین میشود اقدام با افزایش سرمایه و واگذاری سی و سه درصد سهام شرکت بعموم غیر از سهامداران قبلی نمایند مادام که حائز شرایط مزبور باشند از معافیت های زیر استفاده خواهند کرد :

الف - معافیت پانزده درصد مذکور در صدر این ماده به بیست درصد افزایش می یابد .

ب - افزایش بهای دارائی شرکت ناشی از اوزنایی مجدد ماشین آلات و ساختمان (باسنشای زمین) در صورتیکه در حساب سرمایه یا ذخایر منظور شود مادام که تقسیم نکرده از پرداخت مالیات معاف خواهد بود .

ج - معافیت موضوع بند الف این تبصره در صورتیکه درصد افزایش سرمایه و واگذاری سهام جدید بیشتر از سی و سه درصد باشد بشرح زیر خواهد بود :

سی و هفت درصد سرمایه	۲۱ درصد
چهل درصد سرمایه	۲۲ درصد
چهل و سه درصد سرمایه	۲۳ درصد
چهل و شش درصد سرمایه	۲۴ درصد
چهل و نه درصد سرمایه	۲۵ درصد

ج - عبارت زیر بعنوان تبصره ۴ بماده ۱۱۰ اضافه میشود :

«تبصره ۴ - درآمد اجاری پارکینگ ها که طبق ضوابط و مشخصات تعیین شده از طرف وزارت دارائی و وزارت آبادانی و مسکن ظرف پنجسال از تاریخ اجرای این تبصره در محدوده شهرها ساخته میشود برای مدت پنجسال از تاریخ خاتمه بنا از پرداخت مالیات معاف خواهد بود و در صورتیکه مالک شخصاً از پارکینگ بهره برداری نماید معادل ارزش اجاری محل از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر خواهد شد» .

۳۵ - الف - بند ۵ ماده ۱۱۲ بشرح زیر اصلاح میشود :

«۵- بهره بردارانی بانکهای ایرانی ببانکهای خارج از کشور بابت اضافه برداشت (آورد رفت) و سپرده ثابت بشرط قرار داد متقابل»

ب - عبارت زیر بعنوان بند ۷ بماده ۱۱۲ اضافه میشود :

«۷- بهره دریغافنی از بانک رهتی ایران بابت وجوهی که برای تأمین اعتبارات واحدهای مسکونی و بلوکهای آپارتمان ارزاقیمت و یا پرداخت وام شرکت های تعاونی مسکن در اختیار این بانک قرار داده میشود» .

۳۶ - الف در بند ۲ ماده ۱۱۵ عبارت « از تاریخ اجرای این قانون بمدت پنجسال» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۵ اصلاح میشود .

ب - در بند ۳ ماده ۱۱۵ عبارت « تا پنجسال از تاریخ اجرای این قانون» عبارت « تا آخر سال ۱۳۵۵ اصلاح میشود .

ج - عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۱۱۵ اضافه میشود :

«تبصره - درآمد حاصل از فروش کشتی و هواپیما که در مدت های مقرر در بندهای ۱ و ۳ این ماده عاید شرکتهای کشتی وانی ایرانی و شرکتهای هواپیمائی ایرانی میشود از مالیات معاف است» .

۳۷ - الف - در ماده ۱۱۶ بعد از عبارت « اینگونه شرکتهای عبارت در بورس» اضافه می شود .

ب - تبصره ۱ ماده ۱۱۶ بشرح زیر اصلاح میشود :

۳۸- در ماده ۱۱۹ عبارت «بعد از پنج سال از تاریخ اجرای این قانون» بعبارت «از اول سال ۱۳۵۴» اصلاح میشود.

۳۹- الف - در آخر بند الف ماده ۱۲۴ عبارت «وتخفیفات فروش بشرط احراز» اضافه می شود.

ب- جزء ۱۱ بند پ شرح زیر اصلاح میشود:

«۱۱- هزینه تبلیغات و ترویج فروش به میزان متعارف».

ج- در جزء ۵ بند ۵ ماده ۱۲۴ بعد از عبارت «انجمن ملی حمایت کودکان» عبارت «و بنیاد ایرانی بهداشت جهانی» و بعد از عبارت «بدانشگاهها و دانشکدهها» عبارت «و مؤسسات عالی آموزشی» اضافه میشود.

۴۰- در بند ۴ ماده ۱۲۵ بعد از عبارت «ونظایر آن» عبارت «و هزینه های زائد بر درآمد دوره قبل از بهره برداری» اضافه و عبارت «سه سال از تاریخ تأسیس» بعبارت «چهار سال از تاریخ بهره برداری» اصلاح میشود.

۴۱- عبارت زیر بعنوان بند ۱۷ ماده ۱۲۸ اضافه میشود:

«۱۷- سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرائب».

۴۲- الف - در بند الف ماده ۱۳۰ عبارت «شورای عالی اصناف» بعبارت «اتاق اصناف و نماینده نظام پزشکی در مورد مشاغل وابسته پزشکی» اصلاح میشود.

ب- عبارت زیر بعنوان تبصره ۶ ماده ۱۳۰ اضافه میشود:

«تبصره ۶- نماینده اتاق اصناف میتواند نماینده اتحادیه هر صنف را برای ادای توضیحات در جلسه کمیسیون ضرائب همراه بیاورد».

۴۳- عبارت زیر بعنوان تبصره ۳ ماده ۱۳۲ اضافه میشود:

«تبصره ۳- تاسی درصد درآمد مشمول مالیات پرداختی اشخاص حقیقی برای مصارف مذکور در جزء پنج بند ۱ ماده ۱۲۴ از جمع درآمد مذکور در اظهارنامه تکمیلی کسر میشود».

۴۴- جدول ذیل ماده ۱۳۴ شرح زیر اصلاح میشود:

تا ۶۰۰۰۰۰	۱۸٪	نسبت بمآزاد ۴۰۰۰۰۰ ریال
تا ۸۰۰۰۰۰	۲۰٪	
تا ۱۰۰۰۰۰۰	۲۲٪	
تا ۲۰۰۰۰۰۰	۲۴٪	
تا ۴۰۰۰۰۰۰	۲۶٪	
تا ۶۰۰۰۰۰۰	۲۸٪	
تا ۹۰۰۰۰۰۰	۳۰٪	
تا ۱۲۰۰۰۰۰۰	۳۵٪	
تا ۱۵۰۰۰۰۰۰	۴۰٪	
تا ۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۵٪	
تا ۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰٪	
تا ۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۵٪	
از ۵۰۰۰۰۰۰۰۰	بیابا ۶۰٪	

نرخهای فوق شامل درآمد هائیکه تاریخ تحصیل آن اول سال ۱۳۵۲ بعد میباشد و همچنین مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی مربوط بسال مالی که در سال ۱۳۵۲ بعد خاتمه مییابد خواهد بود.

۴۵- الف- در ماده ۱۳۵ عبارت «بیست در صد» بعبارت «پنجاه درصد» اصلاح و در آخر متن ماده عبارت «جریمه عدم تسلیم اظهارنامه در مورد مشمولین ماده ۵۶» بعبارت «قانون نظام صنفی عبارت است از بیست در صد مالیات پرداخت نشده» اضافه می شود.

ب- در تبصره ماده ۱۳۵ عبارت «شهرستان محل صدور و روز و ماه و سال تاریخ صدور آن» بعبارت «محل صدور و سال تولد» اصلاح و عبارت «و در صورت تخلف مشمول جریمه ای معادل یک در صد درآمد مشمول مالیات خواهند بود» بآخر تبصره اضافه می شود.

۴۶- ماده ۱۳۷ شرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۱۳۷- نسبت به مؤدیانیکه بموجب مقررات این قانون مکلف بداشتن دفتر هستند در مورد عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر جریمه تخلف بعبارت از پنجاه درصد مالیات و در مورد رد دفتر جریمه تخلف عبارت از بیست درصد مالیات خواهد بود».

۴۷- بآخر ماده ۱۴۱ عبارت زیر اضافه میشود:

«نسبت باشخاصی که شرح مقررات این قانون

مکلف بکسر یا بوصول مالیات و پرداخت آن بداره دارائی میباشد از لحاظ عدم پرداخت مالیات کلا یا جزئاً در سر رسید مقرر جریمه متعلق عبارت خواهد بود از بیست در صد مالیاتی که پرداخت نشده است».

۴۸- در ماده ۱۴۲ بعد از کلمه «بکسر» عبارت «یا بوصول» اضافه میشود:

۴۹- در ماده ۱۴۵ بعد از عبارت «عالملاً عامداً» عبارت «تراز نامه و حساب سود و زیان یا» و بعد از عبارت «محکوم خواهد شد» عبارت «مدیر یا مدیران مسئول اشخاص حقوقی که بعلت خود داری از انجام تکالیف مقرر راجع به تسلیم اظهار نامه و تراز نامه و حساب سود و زیان و دفاتر و اسناد و مدارک درآمد اشخاص مذکور کمتر از میزان واقعی تشخیص و این امر بموجب اسناد و دلایل محرز شود مشمول مجازات مقرر در این ماده خواهند بود. مجازات مقرر در این ماده شامل مدیر یا مدیران اشخاص حقوقی و همچنین کسان دیگریکه مطابق قانون مکلف بکسر یا وصول مالیات دیگران هستند و پس از کسر یا وصول آن از تأدیبه آن بداره دارائی در مهلت مقرر خودداری کنند نیز خواهد بود» اضافه میگردد.

۵۰- در ماده ۱۴۶ بعد از عبارت «سه چهارم یک درصد در ماه» عبارت «در مورد مشمولین درآمد مشاغل و یک درصد در ماه در سایر مواد» اضافه میشود.

۵۱- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۱۵۱ اضافه میشود:

«تبصره - تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر بوسیله اداره پست در صورت احراز در حکم تسلیم اظهارنامه بمراجع مربوط تلقی خواهد شد».

۵۲- عبارت زیر بآخر ماده ۱۵۴ اضافه میشود:

«در مورد اشخاص حقوقی غیر دولتی مدیر یا مدیران مسئول که در موقع مقرر از انجام تکالیف مذکور در این ماده یا از پرداخت مالیاتهای غیر مستقیم خودداری نموده اند یا بنمایند در حکم مؤدی محسوب و با شخص حقوقی مسئولیت تضامنی دارند. مشروط بر اینکه تاسه سال از تاریخ خاتمه خدمت آنان در شرکت مالیات از آنان مطالبه شده باشد. حکم اخیر شامل مدیر یا مدیران

اشخاص حقوقی که برای پرداخت مالیاتهای مذکور در فوق بوزارت دارائی تأمین سپرده اند نخواهد بود».

۵۳- الف - در ماده ۱۵۶ عبارت «شرکت یا مؤدی غیر مقیمی» به عبارت «مؤدی غیر مقیم یا شرکتی» اصلاح میشود.

ب- در تبصره يك ماده ۱۵۶ بعد از عبارت «قطعی نشده است» عبارت «بامراحل اجرائی آن طی نشده است» اضافه میشود.

۵۴- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۱۶۱ اضافه میشود:

«تبصره - در مواردیکه بشخص وزارت دارائی باتوجه به نحوه فعالیت مؤدی و نوع دفاتری که نگاهداری میکند امکان تنظیم ترازنامه نیست تسلیم ترازنامه ضروری نخواهد بود».

۵۵- در ماده ۱۶۶ عبارت «شهرداری محل پرداخت میشود» بعبارت «پس از کسر ۳ در صد آن بعنوان هزینه وصول در اختیار وزارت کشور گذارده میشود».

وجوه مزبور بموجب آئین نامه ایکه از طرف وزارت کشور تنظیم و بتصویب کمیسیونهای دارائی و کشور مجلسین خواهد رسید برای تأمین احتیاجات شهرداریها بمصرف خواهد رسید و تا وقتی که آئین نامه مزبور تصویب نشده است درآمد حاصله کمافی السابق شهرداری محل پرداخت خواهد شد اصلاح میشود.

۵۶- ماده ۱۷۰ شرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۱۷۰- بمنظور نظارت در اجرای قوانین و مقررات مالیاتی وزارت دارائی میتواند در هر موقع بدفاتر مؤدیان مراجعه کند و در صورتیکه مؤدی از ارائه آنها خودداری نماید باموافقت هیئت مذکور در تبصره ۲ ماده ۸۱ و بارعایت مهلت مرور زمان مالیاتی درآمد مشمول مالیات مؤدی از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد».

تبصره - آئین نامه اجرائی این ماده وسیله وزارت دارائی تهیه و بموقع اجرا گذارده خواهد شد».

۵۷- در آخر ماده ۱۷۲ عبارت «حکم این ماده شامل مواردی نیز خواهد بود که مؤدی اظهارنامه خود را اشتباهاً بدفتر مجیزی حوزه دیگری در شهرستان مربوط تسلیم نماید» اضافه میشود.

۵۸- الف- در تبصره ۱ ماده ۱۷۳ بعد از عبارت « موضوع ماده ۱۷۳ عبارت اعم از جاری و بقیایه و بعد از عبارت « کمک ممیز » عبارت « و ممیز » اضافه میشود.

ب- با آخر تبصره ۲ ماده ۱۷۳ عبارت « مرجع رسیدگی باختلاف اعم از جاری و بقیای کمیسیونهای مذکور در تبصره ۱ ماده ۱۷۳ خواهند بود » اضافه میشود.

ج- عبارت زیر بعنوان تبصره ۳ بماده ۱۷۳ اضافه میشود.

تبصره ۳- مشارکت‌های موضوع ماده ۱ قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیرماه ۴۴ از نظر نرخ مالیات و مراجع تشخیص و محل اختلاف و مهلت‌های رسیدگی مشمول این ماده میباشد. شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای فرعی شرکت مزبور از نظر نرخ مالیاتی تابع نرخ مذکور در این ماده می‌باشند.

د- عبارت زیر بعنوان تبصره ۴ بماده ۱۷۳ اضافه میشود:

تبصره ۴- وزارت دارائی مجاز است بمنظور یکنواخت کردن روشها در مورد شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت ملی گاز ایران و شرکتهای وابسته و مشارکتهای و شرکتهای فرعی آنها بساجلب نظر شرکت ملی نفت ایران آییننامه خاصی راجع به هزینه‌های قابل قبول و استهلاکات تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء بگذارد.

۵۹- تبصره يك ماده ۱۷۶- بشرح زیر اصلاح میشود.

« بدیهیهای مربوط بامور بازرگانی متوفی که بهر صورت احراز شود از ماترك متوفی کسر میشود این حکم در مورد آراء قطعی مالیاتی که تاریخ صدور آن از اول سال ۱۳۴۶ ببعده میباشد نیز نافذ است ».

۶۰- الف- در بند ۴ ماده ۱۸۳ بعد از عبارت « و با شهرداریها » عبارت « و با مراجعیکه مورد قبول وزارت دارائی قرار خواهند گرفت » اضافه میشود.

ب- در بند ۵ ماده ۱۸۳ عبارت « و اگذار میگردد » عبارت « و اگذار شده بامیشود حداکثرنا بیست هکتار » اصلاح میشود.

ج- عبارت زیر بعنوان بند ۶ بماده ۱۸۳ اضافه میشود.

« ۶- در صورتیکه تمام یا قسمتی از ماترك قبل از قطعی شدن مالیات برارث از طرف وراث عیناً بیکی از مؤسسات مذکور در بند ۴ این ماده واگذار شود جزو اموال مشمول مالیات برارث محسوب نخواهد شد ».

۶۱- الف- عبارت زیر بآخر تبصره يك ماده ۲۱۴ اضافه میشود:

« اراضی بایری که بعلت دخول در طرحهای عمرانی و نوسازی شهرداری یا مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت مالکین آنها طبق گواهی سازمانهای مزبور ممنوع از ایجاد مستحذات شده یا میشوند مادامیکه ممنوعیت باقی است مشمول مالیات بر اراضی بایر نخواهند بود این حکم شامل اراضی بایری که بعلت دعوی مالکیت از طرف اوقاف یا دولت یا شهرداری یا مؤسسات وابسته مالکین آنها بموجب گواهی مراجع صلاحیت‌دار مربوط ممنوع المداخله شده اند نیز خواهد بود ».

ب- بآخر تبصره ۳ ماده ۲۱۴ عبارت « مالک ملك مشمول پرداخت مالیات متعلق بموجب این ماده نسبت بسالهای قبل میباشد » اضافه میشود.

ج- عبارت زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۲۱۴ اضافه میشود:

تبصره ۵- از تاریخ تصویب این اصلاحیه در مورد اراضی بایری که تبدیل بیاغ شده یا بشوند مالکین آنها مکلفند در تیرماه هرسال اظهارنامه طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت دارائی تهیه میشود تسلیم نمایند و در صورت عدم تسلیم اظهارنامه در موعده مقرر در آنسال مشمول پرداخت مالیات خواهند بود.

ضوابط و شرایط باغ بودن و نحوه رسیدگی باظهارنامه‌ها و سایر مقررات مربوط بلین تبصره باجلب نظر وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از طرف وزارت دارائی تنظیم و پس از تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورایی ملی بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

۶۲- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۲۱۹ اضافه میشود:

تبصره- وزارت دارائی میتواند در مواردی که

مقتضی تشخیص دهد برای رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات تمام یا قسمتی از هریک از منابع مالیاتی حوزه یا حوزه‌های خاصی باتعداد کافی کمک ممیز و ممیز و سرممیز و ممیز کل تشکیل دهد.

۶۳- عنوان تبصره ماده ۲۲۴ به تبصره ۱ اصلاح و عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ بماده ۲۲۴ اضافه میشود:

تبصره ۲- وزارت دارائی میتواند در نیمه اول مردادماه هرسال در نفاطی که مقتضی بداند یا با وضع ضوابطی از جمله نوع یا حجم فعالیت یا سابقه مالیاتی یا نوع درآمد یا میزان سرمایه که بتأیید وزیر دارائی رسیده باشد اولویت رسیدگی برای قسمتی از اظهارنامه‌های مالیاتی برقرار نماید.

۶۴- در ماده ۲۲۵ بعد از عبارت « اظهارنامه » عبارت « یا ترازنامه و حساب سود و زیان » اضافه میشود.

۶۵- در آخر ماده ۲۲۸ عبارت زیر اضافه میشود:

« حکم این ماده مانع آن نخواهد بود که مراجع حل اختلاف برای تشخیص درآمد واقعی مؤدی به اسناد و مدارک ارائه شده از طرف مؤدی استناد نماید ».

۶۶- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۲۳۵ اضافه میشود:

تبصره- در مواردیکه درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی و مشمولین ماده ۵۹ علی‌الرأس تشخیص میشود و همچنین در مورد مالیات ارث ممیز مالیاتی برگ تشخیص را تنظیم و پس از تأیید سرممیز امضاء خواهد نمود و در صورت وجود اختلاف نظر براساس نظر سرممیز مالیاتی برگ تشخیص وسیله ممیز مالیاتی تنظیم و با امضای سرممیز صادر خواهد شد.

۶۷- در آخر تبصره ماده ۲۳۸ عبارت « برای تعقیب نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال دارد » عبارت « برای رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال دارد تا در صورت احراز تخلف اقدام بتعقیب نماید » اصلاح میشود.

۶۸- عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۲۴۲ اضافه میشود:

تبصره- در هر مورد که معلوم شود بعلت اشتباه در محاسبه مالیات کمتر تشخیص و مطالبه شده است

ممیز مالیاتی مکلف خواهد بود اقدام بمطالبه مابه‌التفاوت نماید. رفع اختلاف در این مورد براساس ماده ۲۴۴ تابع مقررات مربوط میباشد.

۶۹- الف- در بند ۳ ماده ۲۴۴ عبارت « نماینده سندیکای پزشکان » به عبارت « نماینده نظام پزشکی » اصلاح و بعد از عبارت « صاحبان دفاتر اسناد رسمی » عبارت « نماینده انجمن شهر در مورد بند ت ماده ۳۸ » اضافه میشود.

ب- عنوان تبصره ماده ۲۴۴ به تبصره ۱ اصلاح و عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ به ماده اضافه میشود:

تبصره ۲- وزارت دارائی میتواند رسیدگی به پرونده مالیاتی را به کمیسیون تشخیص شهرستانیکه محل فعالیت عمده مؤدی در آنجا میباشد و یا به تقاضای مؤدی پرونده مالیاتی او را به کمیسیون تشخیص شهرستان دیگری غیر از محل مربوط ارجاع نماید.

۷۰- در ماده ۲۴۹ عبارت « که دو نفر عضو کمیسیون تشخیص نماینده دارائی و داه‌گستری قبلا نسبت بموضوع مطروحه رأی نداده باشند » عبارت « که منحصرأ مأمور حل اختلاف در مرحله تجدید رسیدگی است » اصلاح میشود.

۷۱- در سطر آخر ماده ۲۵۲ کلمه « تعقیب » بکلمه « رسیدگی » اصلاح و عبارت « تا در صورت احراز تخلف نسبت بتعقیب متخلف اقدام نماید » بآخر ماده اضافه میشود.

۷۲- تبصره يك ماده ۲۵۴ بشرح زیر اصلاح میشود:

تبصره ۱- رئیس شورای عالی مالیاتی از بین اعضای اصلی شورا از طرف وزیر دارائی انتخاب و بفرمان همایونی منصوب میشود.

۷۳- ماده ۲۵۹ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۵۹- رأی شورای عالی مالیاتی پس از تأیید وزیر دارائی برای مأموران تشخیص لازم‌الاتباع است و در صورت صدور آراء متناقض رأی لاحق متبوع است.

۷۴- در ماده ۲۶۰ بعد از عبارت « بشعبه دیگر کمیسیون تشخیص عبارت که منحصرأ مأمور حل اختلاف در مرحله تجدید رسیدگی است » اضافه و عبارت « با تبعیت از مفاد رأی شورا » حذف و عبارت « فصل پنجم »

به عبارت «فصل چهارم» اصلاح و تبصره این ماده حذف میشود.

۷۵- در تبصره ۲ ماده ۲۶۱ عبارت «برای تعقیب نزد دادستان انتظامی ارسال دارد» عبارت «برای رسیدگی نزد دادستان انتظامی مالیاتی ارسال دارد» در صورت احراز تخلف اقدام به تعقیب نماید» اصلاح میشود.

۷۶- در ماده ۲۶۲ عبارت «یکنفر رئیس و دو نفر عضو اصلی» به عبارت «سه نفر عضو اصلی» اصلاح و در آخر متن ماده عبارت «رئیس هیئت عالی انتظامی از بین اعضای اصلی هیئت از طرف وزیر دارائی انتخاب و به فرمان همایونی منصوب میشود» اضافه میشود.

۷۷- در آخر بند الف ماده ۲۶۶ عبارت «راجع بعدم رعایت مقررات این قانون» اضافه میشود.

۷۸- در ماده ۲۶۸ عبارت «برای کارمند مورد تعقیب در مورد مجازاتهای بند های الف و ب ماده ۵۹ قانون استخدام کشوری قطعی است و در سایر موارد برای متهم و بطور کلی برای دادستان انتظامی مالیاتی قابل تجدید نظر است» عبارت «ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رأی از طرف کارمند مورد تعقیب و دادستان انتظامی مالیاتی قابل تجدید نظر است» اصلاح می شود.

۷۹- در ماده ۲۶۹ عبارت «برای کارمندان مورد تعقیب در مورد مجازاتهای بند های الف و ب ماده ۵۹ قانون استخدام کشوری قطعی است و در سایر موارد برای کارمند مورد تعقیب و بطور کلی برای دادستان مربوط قابل تجدید نظر است» عبارت «ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رأی از طرف کارمند مورد تعقیب و دادستان مربوط قابل تجدید نظر است» اصلاح میشود.

۸۰- الف - در بند ۲ ماده ۲۷۳ عبارت «رأی هیئت رسیدگی» عبارت «رأی قطعی کمیسیون تشخیص» اصلاح میشود.

ب - در بند ۳ ماده ۲۷۳ بعد از عبارت «غیر قابل وصول گردیده» عبارت «جز در مورد اظهار نامه هائیکه مشمول اولویت موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲۴ قرار نگرفته اند» اضافه و بآخر ماده عبارت «این حکم شامل مأموران تشخیص نیز خواهد بود که در موارد مذکور در مواد ۱۴۹ و ۲۲۵ و ۲۳۹ و بطور کلی بعد از صدور

برگ تشخیص در هر مرحله ای که باشد بابت فعالیت دیگر مؤدی اعم از اینکه از همان نوع باشد یا نوع دیگر بدون بدست آوردن مدرک مثبت یا در خارج از مهلت مرور زمان مالیاتی موضوع مواد ۱۴۹ و ۱۵۰ مطالبه مالیات نمایند» اضافه میشود.

۸۱- ماده ۲۷۵ بشرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۲۷۵- بمنظور تعیین و معرفی حسابداران رسمی و فراهم آوردن وسائل لازم برای بالا بردن سطح معلومات حسابداری در کشور و تهیه زمینه مساعد برای تدوین موازین فنی و اخلاقی حرفه حسابداری و نظارت در اجرای موازین مزبور کانون حسابداران رسمی طبق مقررات این فصل تشکیل میشود.

تبصره ۱- کانون دارای شورای خواهد بود که از اعضاء زیر تشکیل میشود:

وزیر دارائی، خزانه دار کل کشور، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، رئیس هیئت مدیره کانون حسابداران رسمی و سه نفر حسابدار متخصص با سابقه بشخص وزیر دارائی. ریاست شورا با وزیر دارائی خواهد بود.

تا تاریخ تعیین رئیس هیئت مدیره کانون جلسات شورا بدون شرکت وی تشکیل خواهد شد.

تبصره ۲- اساسنامه کانون و شرایط و طرز انتخاب حسابدار رسمی و نحوه تشکیل و انجام وظایف شورا و تعرفه حق الزحمه حسابرسی و سایر خدمات مذکور در ماده ۲۲۷ آئیننامه های موضوع این فصل از طرف وزارت دارائی تنظیم و بتصویب شورای کانون بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

۸۲- ماده ۲۷۶ بشرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۲۷۶- اعضاء کانون کسانی هستند که از طرف شورا بعنوان حسابدار رسمی انتخاب میشوند.

تبصره ۱- رسیدگی بدفاتر و حساب سود و زیان و ترازنامه برای تشخیص درآمد مشمول مالیات منحصراً با اعضاء کانون یا مؤسسات حسابرسی موضوع تبصره ماده ۲۷۷ که واجد شرایط خاص مقرر در آئیننامه مربوط باشند و اگذار خواهد شد.

شرایط خاص و ترتیب رسیدگی و وظایف حسابداران رسمی در انجام امور مالیاتی و نحوه صدور

سازمانهای فوق الذکر بمؤسسات دولتی نخواهد بود. ۸۵- الف - در بند الف ماده ۲۷۹ عبارت «مقررات قانون تجارت و سایر» حذف و بعد از عبارت «یا داده شده» عبارت «و تمام رسیدگی هائی را که طبق عرف حسابرسی لازم بوده انجام داده است» اضافه میشود.

ب - تبصره ماده ۲۷۹ بشرح زیر اصلاح میشود:

«تبصره ۵- گزارش حسابدار رسمی در مورد بندهای بدون رسیدگی از طرف ممیز مالیاتی قابل قبول است و در صورتیکه ممیز مالیاتی نسبت بگزارش حسابدار رسمی اعم از بند الف یا ب توضیحات و اطلاعات اضافی بخواهد

میتواند حداکثر در مدت سه ماه پس از تسلیم گزارش با ذکر مورد کتباً از حسابدار رسمی مطالبه نماید و حسابدار

رسمی مکلف است حداکثر در مدت ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ توضیحات و اطلاعات خواسته شده را جهت ممیز ارسال

دارد مگر آنکه تهیه اطلاعات و توضیحات خواسته شده احتیاج بوقت اضافی داشته باشد که در اینصورت با توجه

بمدت مرور زمان مالیاتی مهلت متناسبی بحسابدار رسمی داده خواهد شد در صورتیکه ممیز مالیاتی با اطلاعات و

وضیحات حسابدار رسمی ابرادی داشته باشد طبق ماده ۲۸۰ اقدام خواهد شد.

۸۶- ماده ۲۸۰ بشرح زیر اصلاح می شود:

«ماده ۲۸۰- هرگاه ممیز مالیاتی بگزارش حسابدار رسمی ابرادی داشته باشد نظر خود را با ذکر

دلایل بسممیز گزارش خواهد داد و در صورتیکه مراتب مورد تأیید کتبی او قرار گیرد ممیز مالیاتی بر اساس

مقررات این قانون و حسب مورد با رعایت تبصره ۲ ماده ۸۱ درآمد مشمول مالیات را تشخیص خواهد داد.

در صورتیکه رد گزارش حسابدار رسمی در مورد بند الف ماده ۲۷۹ باشد و بموجب رأی قطعی کمیسیون

تشخیص که با حضور یکی از حسابداران رسمی تشکیل می شود ادعای سرممیز و ممیز مالیاتی قبول نشود دادستان

انتظامی مالیاتی مکلف است اقدام بتعقیب نامبردگان در هیئت عالی انتظامی نماید و در غیر اینصورت حسابدار

رسمی بامودی متضامناً مسئول پرداخت ما به التفاوت مالیات و جرائم و زیان دیر کرد متعلق بوده و نسبت بلغو

کارت شناسائی حسابدار رسمی بر اساس مقررات آئیننامه موضوع تبصره ۱ ماده ۲۷۶ اقدام و مراتب

و لغو کارت شناسائی و مدت و شرایط تمدید آن بموجب آئیننامه ای خواهد بود که از طرف وزارت دارائی تهیه و بموقع اجرا گذارده خواهد شد. حسابداران رسمی فعلی تا تعیین اولین دسته حسابداران رسمی از طرف شورا بوظایف خود طبق مقررات فعلی ادامه خواهند داد. حداکثر مدت اعتبار کارت شناسائی مذکور در قسمت اخیر دو سال بوده و قابل تجدید میباشد.

تبصره ۲- کارشناسان رسمی حسابداری دادگستری در تهران از بین اعضاء کانون با رعایت سایر مقررات مربوط بامور کارشناسی انتخاب خواهند شد.

۸۳- ماده ۲۷۷ بشرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۲۷۷- آندسته از اعضاء کانون که تمام وقت خود را بخدمت حسابرسی و یا تهیه و تنظیم و

پیشنهاد و روشهای حسابداری یا سایر خدماتیکه بشخص

شورا جزو وظایف حسابدار شاغل تلقی گردد برای عموم تخصیص دهند حسابدار شاغل نامیده میشوند حسابداران

شاغل در مقابل خدمات مذکور از دریافت هرگونه وجهی جز حق الزحمه موضوع تبصره ۲ ماده ۲۷۵ ممنوع

میشوند. پرداخت هرگونه وجهی از طرف وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی به حسابداران شاغل با استثناء حق الزحمه مزبور ممنوع است.

تبصره ۵- دویا چند حسابدار شاغل میتوانند مستقلاً یا با شرکت یک یا چند حسابدار رسمی دیگر با رعایت

شرایطی که در اساسنامه کانون پیش بینی خواهد شد مؤسسه حسابرسی تشکیل دهند. مدیر مسئول مؤسسه باید

از بین حسابداران شاغل انتخاب شود و مسئول اقدامات و نظرات مؤسسه خواهد بود.

۸۴- ماده ۲۷۸ بشرح زیر اصلاح میشود:

«ماده ۲۷۸- وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها

مجاز نیستند امور حسابرسی خود را بحسابداران غیر شاغل یا بمؤسسات حسابرسی که یک یا چند نفر از شرکاء

آن حسابداران غیر شاغل باشند ارجاع نمایند یا امور حسابرسی خود را بحسابداران غیر ایرانی یا مؤسسات

حسابرسی که یک یا چند نفر از شرکاء آن غیر ایرانی باشند ارجاع کنند مگر در موارد ضروری به تشخیص وزارت

دارائی - حکم این ماده مانع ارجاع امور حسابرسی

برای تعقیب نامبرده بکانون حسابداران رسمی اعلام خواهد شد - عدم حضور حسابدار رسمی در جلسه کمیسیون تشخیص در صورتیکه قبلاً دعوت شده باشد مانع رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود.

تبصره ۱ - اعضاء کانون از نظر تخلفات و مجازاتها و نحوه رسیدگی بتخلفات آنان باستثناء تخلفات انتظامی که در اساسنامه کانون پیش بینی خواهد شد تابع مقررات مربوط بکارشناسان رسمی خواهند بود.

۸۷ - عنوان تبصره ماده ۲۸۲ به تبصره يك اصلاح و عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ بماده اضافه می شود :

تبصره ۲ - آنقسمت از مالیات که مورد قبول مؤدی است از قبیل مبلغ مذکور در اظهارنامه یا ترازنامه یا در آراء غیر قطعی کمیسیونهای مالیاتی که در موعد مقرر از طرف مؤدی بآن اعتراض نشده است بعنوان مالیات قطعی تلقی می شود و از طریق عملیات اجرائی قابل وصول است.

۸۸ - عنوان تبصره ماده ۲۹۲ به تبصره يك اصلاح و عبارت زیر بعنوان تبصره ۲ بماده اضافه میشود :

تبصره ۲ - وزارت دارائی مجاز است قسمتی از وجوه مزبور را برای پرداخت وام مسکن بمستخدمین وزارت دارائی طبق آئین نامه ای که بتصویب وزیر دارائی میرسد بمصرف برساند.

۸۹ - عبارت زیر بعنوان تبصره بماده ۳۰۱ اضافه میشود :

تبصره - در مورد مؤدیان مالیات مستغلات که نشانی آنها طبق ماده ۳۰۰ این قانون مشخص نباشد اوراق مالیاتی برتیب مذکور در ماده ۲۹۶ به مستغلی که مالیات آن مورد مطالبه است ابلاغ خواهد شد.

۹۰ - ماده ۳۲۱ مکرر بشرح زیر بقانون مالیاتهای مستقیم الحاق میشود :

ماده ۳۲۱ مکرر - الف - در مورد مالیاتهاییکه بعد از ۸/۱۲/۱۳۴۸ بمرحله قطعیت رسیده یا برسد و در مرجع دیگری قابل طرح نباشد وظرف مهلت مقرر در تبصره ۱ این ماده بادهای غیر عادلانه بودن مالیات از طرف مؤدی شکایت شود پرونده امر با موافقت وزیر دارائی برای تجدید رسیدگی بهیشتی متشکل از سه نفر بانتخاب وزیر

دارائی ارجاع خواهد شد. این حکم شامل مالیات بردرآمد مربوط به عملکرد سال ۱۳۴۶ بعد ولو آنکه قبل از ۸/۱۲/۲۴ بمرحله قطعیت رسیده باشد نیز خواهد بود.

در صورتیکه پس از تحقیقات کافی و دعوت از مؤدی برای هیئت مزبور محرز شود که بمؤدی اجحاف شده است وارد رسیدگی ماهوی شده و رأی مقتضی صادر خواهد کرد آراء صادره از طرف هیئت قطعی بوده و در هیچ مرجعی قابل رسیدگی مجدد نخواهد بود.

تبصره ۱ - مهلت شکایت در مورد مالیاتهای قطعی شده قبل از تاریخ اجرای این ماده یکسال از تاریخ اجرای این ماده و در مورد مالیاتهایی که بعد از تاریخ اجرای این ماده بمرحله قطعیت میرسد یکسال از تاریخ قطعیت خواهد بود وبشکایاتی که بعد از مهلتهای مقرر برسد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تبصره ۲ - شکایت موضوع بند الف این ماده در صورتی پذیرفته میشود و قابل رسیدگی است که مؤدی قبل پنجماه درصد مبلغ مورد مطالبه دارائی را نقد پرداخته و رونوشت رسید پرداخت آنرا ضمیمه شکایت خود کرده باشد. وجوهیکه اضافه بر رأی هیئت وصول شده باشد باید ظرف یکماه از تاریخ تقاضای مؤدی مسترد گردد.

تبصره ۳ - در مورد پروندههاییکه در مهلت مقرر در ماده ۳۲۱ بااستناد ماده مزبور از طرف مؤدی شکایت رسیده باشد جز در مورد مذکور تبصره ۴ این ماده بااستناد این ماده قابل رسیدگی مجدد نمیشد.

تبصره ۴ - وزیر دارائی میتواند ظرف یکماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه در صورتیکه شکایت مؤدیان را در مورد عادلانه نبودن مالیات موجه تشخیص دهد پرونده مالیاتی آنها را که قبلاً در هیئت موضوع ماده ۳۲۱ مورد رسیدگی و صدور رأی قرار گرفته است برای رسیدگی مجدد به هیئت موضوع این ماده ارجاع نماید.

تبصره ۵ - مرجع رسیدگی بشکایات موضوع این ماده در مورد مشمولین قانون نظام صنفی هیئت است مرکب از ۲ نفر بانتخاب وزیر دارائی و یک نفر بانتخاب اتاق اصناف. هیئت مزبور میتواند ضرایب مالیاتی مربوط بسال ۶۱ تا سال ۵۰ را در مورد پرونده مطروحه نیز تعدیل نماید. نماینده اتاق اصناف میتواند نماینده اتحادیه مربوط

را برای ادای توضیحات همراه بیاورد.

تبصره ۶ - مشمولین قانون نظام صنفی که معادل هشتاد درصد بدهی مالیاتی خود مربوط به عملکرد سنوات ۱۳۴۶ تا آخر ۱۳۵۰ را ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه کلا پرداخت نمایند از پرداخت بقیه اصل بدهی و جرائم و زیان دیر کرد متعلق معاف خواهند بود.

ب - در مورد آراء قطعی کمیسیونهای حل اختلاف که بعد از تاریخ ۸/۱۲/۲۴ صادر شده است در صورتیکه ظرف یکماه از تاریخ اجرای این ماده بتشخیص شورای عالی مالیاتی بعلمت عدم رعایت قانون حق دولت ترضیع شده باشد پرونده برای رسیدگی و تشخیص مالیات بهیئت مذکور در این ماده ارجاع خواهد شد. رأی صادره قطعی بوده و در هیچ مرجعی قابل رسیدگی مجدد نخواهد بود. در موارد مذکور در این بند شورای عالی مالیاتی باید مؤدی را برای بیان مدافعات دعوت نماید - عدم حضور مؤدی مانع اتخاذ تصمیم نخواهد بود.

۹۱ - ماده ۳۲۳ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۲۳ - الف - عبارت يك ماه در ماده ۲۴۶ و بندالف و ب ماده ۲۴۸ و ماده ۲۸۸ و عبارت «سی روز» در بند ب ماده ۴۴ و در تبصره ماده ۵۳ ماده ۶۶ و ماده ۲۳۸ و ماده ۲۳۹ و ماده ۲۸۲ و عبارت «دوماه» در ماده ۵۴ بعبارت «ده روز» اصلاح می شود.

ب - در مورد عملیات موضوع ماده ۱۷۶ اصلاحات مربوط بماده مزبور و تبصره ۴ ماده ۸۰ و مواد ۷۶ و ۷۹ و تبصره های آنها شامل قرارداد هائی است که پیشنهاد آنها از اول سال ۱۳۵۲ بعد تسلیم شده باشد و در مورد سایر قراردادها مقررات حاکم قبل از تصویب این اصلاحیه جاری خواهد بود.

ج - اصلاحات مربوط به بند ۷ ماده ۲ و تبصره ۲ ماده ۴ و بند ب و تبصره ۳ ماده ۸۰ و تبصره ۳ ماده ۸۳ و بند ث ماده ۱۰۲ و تبصره ماده ۱۱۵ و تبصره ۴ ماده ۱۱۶ و بند ۴ ماده ۱۸۳ و تبصره ۱ ماده ۲۱۴ از اول سال ۱۳۴۶ و اصلاح مربوط به تبصره ۶ ماده ۸۰ از اول سال ۱۳۴۹ و سایر اصلاحات و ماده ۳۲۱ مکرر الحاقی

از اول سال ۱۳۵۲ بموقع اجرا گذاشته میشود.

د - دولت مأمور اجرای این قانون است.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است آقای مهندس فروهر بفرمائید.

مهندس فروهر - حضور محترم همکاران گرامی خواستم عرض کنم چون این لایحه مالیات بردرآمد

بسیار اهمیت دارد بنده هم بهم خودم مطالعه کرده بودم آنجائیکه مربوط بکار کشاورزی میشد نظری داشتم

پیشنهادی هم در موقع خود تقدیم کرده بودم منتها روی کار فوق العاده کمیسیون و پیشنهادهای زیادی که رسیده

بود و حتی پیشنهادهای بعدی که بعنوان بین الشورین داده شده بود چون این پیشنهادها برتیب مواد مطرح می شد

بنده سه جلسه پنج ساعته در کمیسیون شرکت کردم ولی متأسفانه نوبت طرح پیشنهاد بنده نرسید تا اینکه ناچار

بنا بدعوت رسمی وزارت کشور برای بازدید از استان های جنوب حرکت کردیم و روز بعد از مسافرت بنده این

پیشنهاد مطرح شده بود و چون بنده در کمیسیون حضور نداشتم نمی توانست مطرح بشود حالا بنده در طرح

ماده واحده اشاره بآن مطلب میکنم و گرنه آئیننامه راه نمی دهد. پیشنهاد بنده مبنایش این بود و در این مورد

صحبتهایی هم شده بود با علاقمندان و منابع کشاورزی چون کشورهای در حال توسعه که رو بصنعتی شدن

میروند، این يك پدیده دنیائی است، همیشه با مضیقه مواد کشاورزی مواجه میشوند و این مضیقه ها را هم

دیدیم، که تولیدات نسبت باز دیاد مصرف و پول در گردش بدست مردم، جوابگو نبود. بالاینکه دولت توجه

کرد و يك مقدار از ممنوعیتهای را برداشتند معذالك قیمتها بالا رفت ۲۰ سال صحبت بود که معافیت کشاورزی داده

شود مالیات کشاورزی را هم بنده وارد مناهیت آن نمی خواهم بشوم ولی يك معافیت نسبتاً بد وصولی است

چون باتعداد زیادی کشاورز و خرده مالک سروکار دارد و دستگاه وصولی خیلی تحت فشار است که با اینهمه

مؤدی سروکار دارد از این گذشته در جهت ازدیاد مالیات نبود این بود که دولت توجه کرد و معافیت ده ساله آورد

ایجاب میکرد ۲۰ ساله باشد ولی بالاخره به ۱۰ سال

معافیت وزارت کشاورزی رضایت داد و لایحه دولت با کمال خوشوقتی به آن صورت تصویب شد مطلبی که خیلی مهم است خواهش میکنم توجه بفرمائید و میخواستم که در صورت جلسه قید شود این است که کشاورزی پراکنده است کشاورزان الآن غیر از قطبهای کشاورزی و سهامی های کشاورزی که آنها ضوابط دیگری خواهند داشت و مالیات آنها از طرف وزارت تعاون بخشوده شده با اقدامیکه میکنند طوری است که جنس ارزان وارد کنند که بآنها مالیات زیادی تعلق نخواهد گرفت در صورتیکه کشاورزان آزاد و خرده مالکین يك فعالیتهای پراکنده دارند و اینها تنها از ده سال معافیت مالیات استفاده خواهند کرد و فعالیتهای زیاد خواهند کرد و کوششهایی خواهند کرد ولی بیم بنده این است که چون در انقضای ده سال یکمرتبه معافیت برداشته خواهد شد در پایان ده سال ما به يك مقدار مضیقهای برمیخوریم پیشنهاد بنده این بود که معافیت تدریجاً برداشته شود یعنی این ده سالی را که لطف فرمودید و از لحاظ مقتضیات مملکتی صلاح دانستید که مالیاتی نباشد در انقضای ۱۰ سال مالیات طی چند سال برداشته شود پیشنهاد بنده این بود که ظرف ده سال و بمآخذ ده درصد در سال مجدداً مالیات برقرار شود ممکن است البته این مدت را کوتاهتر یا بیشتر کرد همانطور که عرض کردم چون بنده در مسافرت بودم و این مطلب حائز اهمیت بود خواستم که نمایندگان محترم که اکثراً موکلینشان در شهرستانها کشاورزان یا خرده مالکین هستند و ماهمه فکرم آن این است که تولیدات کشاورزی رو باز دیاد باشد البته برای ۱۰ سال دیگر هم نمیشود پیشبینی کرد بنده از این معافیت مالیاتی ۱۰ ساله بسیار تشکر میکنم و کمال حسن استقبال را همگان کردند و من هم یکی از آنها هستم ولی لازم بود که این توجه داده شود بنده در کیفیت پیشنهاد وارد نیستم که به چه صورت مطرح شده است و به چه صورت رد شده ولی چون اهمیت زیادی دارد خواستم استدعا کنم توجه بفرمائید اگر شود در مجلس سنا یا جای دیگر پیشنهادی در این مورد بیاید که پس از انقضای ده سال مالیات بصورتی باشد که برقراری آن تدریجی باشد که به کشاورزی لطمه ای

نخورد و طوری باشد که در انقضای ۱۰ سال کشاورزان بتوانند فعالیتهای خود را ادامه بدهند و لطمه ای از لحاظ برقراری مالیات به پیشرفت کشاورزی وارد نشود عرایضم را کوتاه می کنم فقط این موضوع را لازم دانستم که بعرض همکاران محترم برسانم.

نایب رئیس - آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - با اجازه جناب آقای رئیس و نمایندگان محترم.

در یکی از جلسات گذشته که بحث داشتیم در مورد لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم گفتیم برای اینکه فرم قانونگذاری رعایت بشود و اصولی که حاکم است بر اصل قانونگذاری رعایت بشود این صحیح نیست که مقدار زیادی از مواد و تبصره هارا تحت عنوان ماده واحده ذکر کنند خوب بخاطر من می آید که جناب آقای رامبد این تذکار را فرمودند در طرح یکی دو لایحه ، بسیار راه آسانی دارد بنده با اعتماد اینکه این مطلب قبول شد و در کمیسیون هم علی الظاهر قبول شده بود فکر میکردم فرم کار غیر از ماده واحده باشد ولی وقتی نگاه کردم دیدم باز بصورت ماده واحده باقی مانده است . (مهندس صائی - در اصلاح آئین نامه پیش بینی میکنیم)

در ماده ۹۱ آئین نامه مجلس شورای ملی ذکر میکند که اگر لوایح بصورت ماده واحده یا مواد عدیده به مجلس تقدیم میشود باید رعایت تناسب بشود من نمی دانم در این ماده واحده مابین اینقدر مواد چه تناسبی موجود است بعد آمدید در بعضی موارد عین خود ماده را ذکر کردید اگر عین ماده را ذکر می کنید باید ترتیب قانونگذاری در مورد آن رعایت بشود در ماده ۱۰۰ آمده اید خود ماده را ذکر کرده اید در ماده ۱۰۹ خود ماده را ذکر کرده اید و طبق آئین نامه موظفید که نسبت به ماده ۱۰۰ و ۱۰۹ جداگانه اعلام رای بفرمائید و قابل بحث هم باشد ماده ای را الحاق کرده اید به این قانون مابین اصلاح و الحاق فرق است اگر بگوئید که اصلاح يك کلمه عیبی است شامل الحاق هم میشود این درست، شما تبصره هائی را الحاق کرده اید در حالیکه شما قصد اصلاح دارید برای اینکه این مسئله ماده واحده باین صورت داستان شتر و و گربه را بیاد می آورد ما ارحس البعیر لولا الاقلاده

چقدر ارزان است شتر اگر این قلاده را نداشت، این قلاده را آویزان می کنیم به گردن يك ماده واحده بایك مقدار اصلاح و يك مقدار الحاق این صحیح است؟ در حالی که بایستی نسبت به هر يك از این مواد هم حق صحبت و اظهار نظر ورای باشد شما ایجاد يك گرفتاری می کنید برای يك نماینده که آقا با ده ماده اصلاحی موافق است ولی چون در قالب ماده واحده هست نمی تواند نظرش را اظهار کند ممکن است بنده کمترین بایستی مورد آن موافق باشم ولی چون در قالب ماده واحده آورده اید نمی توانم در آنجائی که با چهل مورد دیگرش مخالف هستم و آنجائی هم که رأی موافق دارم اظهار نظر کنم (یک نفر از نمایندگان در آئین نامه این موارد اصلاح میشود) بنظر بنده اولاً احتیاج باصلاح ندارد برای اینکه اگر در ماده واحده بگوئیم مواد فلان و فلان ملغی و بشرح آتی اصلاح میشود خود ماده را می گذاریم اشکال ندارد گفتید اشکال دارد این را در کمیسیون آئین نامه رعایت بفرمائید برای اینکه واقعاً برای يك مجموعه بزرگی که امروز ما بینیم شامل مقداری اصلاح و مقداری الحاق بایك اعلام رای و قیام قعود بعنوان ماده واحده نشود و ایجاد تضییع حق برای نمایندگان محترم هم نکند این تذکار بنده است .

۱۰ - معرفی آقای دکتر عبدالمجید مجیدی بسمت وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه و معرفی آقای امیر قاسم معینی بسمت وزیر کار و امور اجتماعی بوسیله جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر

نایب رئیس - جناب آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید .

امیر عباس هویدا (نخست وزیر) - جناب آقای رئیس، در جلسه امروز میخواستم با اجازه خانمها و آقایان آقای عبدالمجید مجیدی را بسمت وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه معرفی کنم (نمایندگان - مبارک است) بدیهی است که پس از تصویب لایحه سازمان برنامه و بودجه، مقام ایشان همان وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه خواهد بود ضمناً آقای امیر قاسم معینی را بعنوان وزیر کار و امور اجتماعی معرفی می کنم (نمایندگان - مبارک است، مبارک است) اطمینان دارم که وزیر مشاور و سرپرست سازمان برنامه همانطور که سابقاً روابط

بسیار نزدیکی با مجلس شورای ملی داشتند در این پست جدیدش این رابطه نزدیک و همکاری وجود خواهد داشت و آقای معینی هم که همکار بسیار صمیمی شما بودند در این پست جدید موفق و کامیاب باشند (نمایندگان - انشاء الله).

۱۱ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و ارسال به مجلس سنا

نایب رئیس - مذاکرات در لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم را ادامه میدهم . آقای اهری بفرمائید .

اهری - بنده با احترامی که به جناب حکمت یزدی و با فکار و نظر ایشان همیشه دارم ، باید در این مورد توضیح بدهم که ما هیچگونه تعصبی نداریم که این اصلاحیه تحت ماده واحده و یا تحت ماده ای قید بشود منتهی بعد از مذاکرات زیاد در کمیسیون دارائی و در اداره قوانین باین نتیجه رسیدیم که چنانچه تحت ماده واحده ما تصویب نکنیم مواد دیگر لایحه مالیات بر درآمد گذشته تغییر پیدا میکند و برای اشخاصی که میخواهند مراجعه بکنند امکان ایجاد مشکلاتی هست این است که ما این لایحه را تحت عنوان ماده واحده خدمتتان آوردیم مسلماً در کمیسیون اصلاح آئین نامه مجلس روی این قبیل موارد بررسی خواهد شد و راه حلی پیدا خواهند کرد که در لوایح دیگری هم که باینصورت تقدیم میشود مورد نظر قرار بگیرد و نظر جنابعالی تأمین بشود . ضمناً چند اصلاح عبارتی و چاپی در لایحه هست که بترتیب عرض میکنم در صفحه ده در ابتدای سطر دوم تبصره ۴ کلمه «در» اضافی است و در آخر همین سطر جمله «وصول شده است» باید بشود «وصول شده یا بشود» همین اصلاح در سطر پنجم این تبصره نیز باید صورت بگیرد یعنی جمله «بسیار و پنج در وصول شده است» باید بشود «بسیار و پنج درصد وصول شده یا بشود» در صفحه ۳۶ در سطر دو تبصره ۳ ماده ۳۲۱ مکرر پس از وشکایت رسیده باشد باید اضافه شود و جز در مورد مذکور در تبصره ۴ این ماده در آخر سطر اول تبصره ۵ همین ماده پس از کلمه «در مورد» کلمه مشمولین باید بشود «مؤدبان مشمول» و در سطر چهارم همین

تبصره پس از کلمه «را» جمله «در مورد پرونده مطروحه» باید اضافه شود در صفحه ۳۷ در آخر سطر دوم بند ب از ماده ۳۲۱ مکرر پس از کلمه «تاریخ» کلمه «تصویب» اضافه است باید حذف شود.

نایب رئیس - آقای مظهری بفرمائید.

مظهری - بنده میخواستم در مورد ماده ۱۰۹ و معافیتی که ببخش کشاورزی در این قانون داده شده از طرف کشاورزان ایران و بخصوص کشاورزان جنوب تشکر بکنم از دولت تقاضا کنم با توجه باینکه البته این ماده بقدر کافی گویا هست، معهداً از نظر آگاهی کشاورزان و روشن شدن بیشتر خودبندیه جناب وزیرداری اگر اینمورد را تشریح بفرمائید که این معافیت عمومیت خواهد داشت در مورد همه بخشهای کشاورزی که در گذشته بود یا در آینده ایجاد خواهد شد و بطور کلی کشاورزی بمدت ده سال از پرداخت مالیات معاف خواهد بود و بعد کشاورزی که در آینده ایجاد میشود چون هدف بیشتر تشویق مردم در سرمایه گذاری در اینمورد است در آینده هم آنچه که واحدهای کشاورزی بوجود میآید آنها هم از این معافیت دهساله برخوردار خواهند شد یا نه؟ خیلی متشکر میشوم اگر در اینمورد توضیحی بفرمائید.

نایب رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - همانطور که همکاران محترم موقوف دارند در شور اول این لایحه از جهت اهمیت این لایحه موارد و مسائل مختلفی که در این لایحه هست و تأثیر کلی این لایحه در زندگی فرد فرد ملت ایران نسبت بنحوه تنظیم صحبت کردیم ایراد گرفتیم خوشبختانه مورد توجه اکثریت محترم قرار گرفت لیکن محترم اکثریت مثل همیشه از جانب گروه اکثریت این نظر را قبول کردند تأیید کردند پیشنهادی هم در این زمینه تقدیم شد در کمیسیون هم پیشنهاد مورد توجه قرار گرفت چون خود من تقدیم کننده پیشنهادی در این زمینه بودم و در کمیسیون داری بنده این مطلب را اعلام کردند که این پیشنهاد قبول شد متأسفانه میبینیم که باز لایحه بصورت ماده واحده است گرچه حسن اداره جلسات کمیسیون و فرصتی که رئیس

کمیسیون داری بما دادند برای بحث در مواد و سعه صدری که وزیر محترم داری برای قبول نظرات و استماع پیشنهادهای مختلف در کمیسیون نشان دادند عملاً بحث در کمیسیون بصورت بحث در يك ماده واحده نبود من امیدوارم که اجازه صحبت هم در جلسه علنی روی پاره ای از مواد بکفیتی باشد که اگر در شرایط کنونی و آئیننامه موجود لایحه بانصورت تنظیم شده است همانطور که در کمیسیون فرصت داده شد و قبول کردند و نظرانی داده شد در جلسه هم بشود درباره مسائل مختلف این لایحه که واقفاً با تنوع فوق العاده زیاد به گروههای مختلف اجتماع ما بستگی دارد صحبت بکنیم بطور کلی لایحه ای که مطرح است از خیلی از جهات نمیتواند مورد قبول و مورد حمایت و مورد تصدیق اکثریت و اقلیت هر دو قرار نگیرد در این لایحه بوضع مؤدیان توجه فوق العاده زیاد شده است تا آنجا که در جهت حفظ حقوق مؤدی بخصوص حفظ حقوق مؤدی ضعیف و صاحبان درآمد کم توجه شده است آن قسمت هم که مربوط است به حفظ حقوق دولت بعهده نمایندگان دولت و اولیاء مربوط وزارت داری است که خودشان در مقام دفاع از حقوق دولت که در حقیقت آنهم مربوط است به بقیه مردم که اکثریت مردم مملکت هستند وقتی که مالیاتی بدولت پرداخت میشود این مالیات در جهت منافع ملت و مصالح ملت بمصارفی میرسد که نمایندگان تصویب میفرمایند و در جهت حفظ منافع مردم از لحاظ انجام وظایف مختلف بمصرف میرسد در لایحه موجود نکات مثبت امیدبخش کننده زیادی است که بنده بشخصه ذکر پاره ای از آنها را لازم میدانم و تشکر میکنم در مورد هم آهنگ کردن مالیات حقوقها همانطور که توصیه کمیسیون بودجه بود وزارت داری اقدام کرده است و در آینده انشاء الله در دستگاه دولت افرادی که همسطح حقوق میگیرند بکنواخت مالیات میپردازند و این استثنا از این خواهد رفت در مورد مالیات اصناف قشر وسیعی که عامل توزیع هستند و پاره ای که عامل تولیدات کوچک هستند توجه فوق العاده زیادی شده است از يك مقدار بخشودگی بهره مند می شوند و حق دارند نسبت بمواردی که مالیات آنها قطعی شده است از امکانات این قانون

استفاده کنند و بیک رقم عادلانه ای برسند در مورد معاف کردن مالیات تا ۳۰ هزار ریال که بابت سهم کارگران از سود کارخانجات که مورد تصویب قرار گرفته است جای نهایت تشکر را دارد آنچه از پیشنهادهای ما در این لایحه مورد توجه قرار نگرفت مواردی بود مربوط بماده ۷۹ امیلوارم اولیای وزارت داری بانذکرانی که در کمیسیون داده شد خودشان در این زمینه توجه بیشتری بفرمایند اگر آنچه بعرضشان رسید توضیحاتی که داده شد قابل قبول باشد برای آینده رویه ای اتخاذ کنند که منطقی تر و عادلانه تر باشد برای وصول مالیاتهای بزرگ برای بخش صنعتی و ساختمانی موارد تشویقی و فوق العاده ای در لایحه هست که شایان تقدیر است در مورد بخش کشاورزی که واقفاً ضرورت توجه بقعالیت در این بخش از وظایف مختلفی که دولت بعهده دارد از اهم وظایف است ولی يك مملکتی به پهنه و وسعت مملکت ما با این مواهب طبیعی که داریم نیاز مندی بتوليدات کشاورزی داشتند زیاد در خشان و قابل تقدیر نیست بنظر من توجه ببخش کشاورزی میبایستی زودتر از این می شد ضرر را از هرجائی که جلوگیری بکنیم نفع است بنده از این معافیتی که بمنابع درآمد از فعالیتهای کشاورزی داده شده است رأی مثبت دادم بسیار مفید است (اخلاقی - همه اش مفید است) اجازه بفرمائید من که بالضروره بجای جنابعالی از آنجاها تیکه مفید است بانهایت انصاف و بدون امساک مطلبی عرض میکنم خود بگویم و اگر جاهائی که مفید نیست و جنابعالی لازم دانستید جنابعالی عرض کنم (اخلاقی - همه اش تعریف شنیدیم خیلی هم ممنون، بفرمائید) در بخش کشاورزی هدف تشویق و احیای فعالیتهای کشاورزی است بنده در کمیسیون در قبال بخشودگیهایی که بدستجات و صنوف مختلف داده شد و همه شایان تشکر است برای کار کشاورزی پیشنهادی تقدیم کرده ام که قسمتی از آن مورد موافقت قرار گرفته است میخواستم از جناب آقای وزیر داری با قضایای که در پایان تصویب این اصلاحیه از مجموع این مصوبات برای ایشان حاصل شده است استدعا بکنم این پیشنهاد را بطور کامل قبول بفرمایند چون کشاورزان بزرگ در مرحله اول اصلاحات ارضی محاسبات مالیاتی شان

بهر کیفیت بوده است مجبور به تسویه بوده اند برای اینکه قیمت املاک را بر اساس آن مالیات دریافت میکردند آنچه باقیمانده است خرده مالکین هستند که بر اثر عسرت و تنگدستی توفیق و امکان پرداخت مختصر مالیاتی را پیدا نکردند و بهمین دلیل عدم امکان مشمول زیان دیرکرد شده اند جنابعالی با سعه صدر قبول کردید این جریمه و زیان دیرکرد بخشوده شود خوب اگر داشت روز اول میداد و امروز چنین متنی را متحمل نمیشد برای اینکه جریمه و زیان با تعلق نمیگرفت پیشنهادی که بنده کرده ام متن پیشنهاد نشان دهنده کمک بطبقه کشاورز ضعیف و خرده مالک سابق است یعنی تا مبلغ ۵۰ هزار ریال اصل مالیات اگر باشد موافقت بفرمائید و آنها هم نظیر سایر صنوف مثل اصناف که از يك معافیت بزرگتری استفاده کردند و مثل سایر مؤدیان که در این لایحه حقیقتاً در جهت تأمین حقوق آنها و حتی کمک به آنها قدمهایی برداشته شده است در مورد خرده مالکین هم عنایت بفرمائید و این پیشنهاد را قبول کنید تا همه مؤدیان مالیاتی اعم از کوچک و بزرگ از منافع حاصل از این اصلاحیه برخوردار باشند البته در مواردی که مربوط است بتأمین حقوق دولت طبعاً آنچه را که اولیاء وزارت داری بخواهند و پیشنهاد کنند مجلس انقلاب آماده قبول است در جهت تأمین و تحقق منافع عمومی یعنی حق دولت نسبت بمؤدیانی که متأسفانه هستند در میان آنها که از مزایای فوق العاده این دوره و این عصر استفاده کرده اند ولی مالیات متعهد و قانونی خود را نپرداخته اند که در توضیحات جلسه گذشته لیکن اکثریت اشاره بمواردی از این قبیل شد و من مطمئنم جناب آقای وزیر داری که در عمل قطعاً بیش از ما توجه دارند در جهت حفظ حقوق دولت که در حقیقت حفظ حقوق ملی است نظرانی اگر داشته باشند اعلام بفرمایند مجلس انقلاب بطور قطع آماده قبول و تصویب خواهد بود (احسن).

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر تشریف بیاورید.

دکتر دادفر - عنوان میشود که بعضی از قوانین بخصوص قوانینی که با اکثریت مردم مملکت سروکار دارد بیشتر در معرض اصلاح و تغییر قرار میگیرد ذکر این نکته ضرورت دارد که قوانین مالیاتی با توجه بوضع و

پیشرفت اقتصاد هر مملکتی و بخصوص توجه به اهداف برنامه مملکتی باید مطابقت داشته باشد و خود این مطابقت لزوم تجدید نظر در قوانین مالیاتی را ثابت میکند مثلاً ما در چند سال گذشته نظر باینکه برنامه چهارم ما برای پیشرفت صنایع اعتبارات قابل توجهی تخصیص داده بود و میخواستیم صنایع ما با یک روند بسیار فوق العاده‌ای پیشرفت کند معافیت‌های مخصوصی برای گسترش صنایع در نظر گرفتیم این قسمت از صنایع بآن درجه از پیشرفت وقتی رسیدند شاید اهمیت قبائل نشدند برعکس به بخش کشاورزی اهمیت بیشتری قابل شدند لذا معافیت در بخش کشاورزی باید پیش‌بینی میشد غرض من از ذکر این مورد این است که باید در این قوانین مالیاتی همگام با تحول وضع اقتصادی تجدید نظر شود زیرا امروز قوانین مالیاتی فقط این نیست که وزیر دارائی برود از مردم پول بگیرد تا خزانه پول داشته باشد قوانین مالیاتی مشخص سیاست اقتصادی و مالی مملکت است کما اینکه امروزی بنیم در بخش‌های فعالیتهای کشاورزی معافیت پیشنهاد شده است خوب این با فلسفه پول جمع کردن در خزانه درست در نمی‌آید اما چون ما می‌خواهیم در برنامه پنجم، کشاورزی ایران بآن حد از رشد برسد که پیش‌بینی شده است و رسیدن باین رشد ملازمه بلا این تشویق دارد باید در قوانین مالیاتی پیش‌بینی شود پس برنامه‌های اقتصادی مملکت از یک طرف و برنامه‌های مالیاتی مملکت از طرف دیگر مکمل و متمم هم هستند قانون مالیاتی فعلی که پیش‌بینی شده است دارای مزایای زیادی است که یکی از نظر فلسفی است و یکی از نظر اینکه در موقعی این مالیات بر درآمد و قوانین مربوط بآن به مجلس داده شده است که مقررات برنامه پنجم مادر آستانه تدوین بوده و وزارت دارائی با آگاهی کامل از اصول و سیاست و اهداف برنامه پنجم قانون مالیات بر درآمد را اصلاح کرده است و از مهم‌ترین بسیار روشن این لایحه آن هدف انقلابی ایران است یعنی توزیع عادلانه درآمد و هزینه‌های مملکت بین تمام افراد مملکت ملاحظه بفرمائید که درباره یکسان کردن حقوق کارمندان دولت آمده‌اند از یک عده اینکه حقوق‌های بالاتری داشتند مالیات گرفتند و به آنها که حقوق کمتری می‌گرفتند اضافه

کردند تا محل این درآمد از حقوق خود کارمندان تأمین شده باشد یعنی بالا بردن درآمد مردم یعنی تأمین رفاه طبقات کم درآمد و این اصل توزیع عادلانه درآمد بین طبقات مختلف مردم است معافیت‌هایی که پیش‌بینی شده است در بخش کشاورزی، این کشاورزان چه کسانی هستند اینها هشتاد و پنج درصد مردم این مملکت هستند روستائیان هستند که تا قبل از انقلاب مالیاتشان را به اضعاف مضاعف به فئودالها میدادند ولی حالا ناده‌ها معاف هستند پس بطور کلی میشود گفت سیاست مالیاتی این لایحه، توزیع عادلانه درآمد و حمایت از طبقه کم درآمد است (صحیح است) و گرفتن مالیات بیشتر از طبقه پردرآمد در نتیجه ایجاد تعادل اقتصادی و عدالت اجتماعی مالیات بین مردم (صحیح است) و از این نظر با اصول و اهداف انقلاب ایران و برنامه پنجم هماهنگی دارد و عرض کردم خوشبختانه در بهترین موقعیت این قانون تهیه شده که برنامه پنجم در آستانه تهیه و تقدیم است و یکی دیگر از کمالات این لایحه و این قانون این است که قانون مالیات بر درآمد که در سال ۱۳۴۶ تصویب شد با سیستم جدید اصول جدید قهرأ در اجرا اشکالاتی داشت و این پیش‌بینی و مقرراتی است برای جلوگیری از فرار مالیاتی بخصوص فرار مالیاتی برای آنهایی که مالیات دهنده بزرگ هستند و ما امیدواریم تدابیری که در وزارت دارائی از نظر اجرائی پیش‌بینی شده و مقرراتی که در اصلاحیه پیش‌بینی شده بتواند بآن هدف واقعی خودش که عبارت از گرفتن مالیات از مستحقش است برسد و هدف وزارت دارائی نباید این باشد که فقط خزانه از مالیات مردم پر شود یا هر کارمند دولتی عایدی بیشتری تحصیل کرد این افتخار بیشتری است و در واقع قابل احترام ما است هدف وزارت دارائی باین صورت نیست چون تحصیل دارائی در یک کشوری که خوشبختانه برای ما منابع درآمد چه از نظر توسعه اقتصادی و صنعتی و چه توسعه درآمدهای معدنی و نفتی مورد احتیاج فوری نیست آنچه که برای ما ضرورت دارد اجرای قوانین مالیات بطور دقیق و بطور عادلانه است و وصول مالیات از مستحقش و پرداخت مالیات بوشیله صاحب درآمد است خوشبختانه وزارت دارائی طریقی را که عده معدودی بتوانند با استناد بآن طرق

و با استناد به این مواد و مقررات شانه از پرداخت مالیات خالی کنند پیش‌بینی کرده و بادقت و مراقبتی که در دستگاه وصول است و با بی نظری و تقوی و فضیلتی که در اکثر کارمندان جوان منصوب فعلی دیده میشود امیدواریم اجرای سیاست مالیاتی و با اصولی که برنامه پنجم برای ما تهیه کرده است که در مسیر روح انقلاب است بتواند یک عدالت اجتماعی مالیاتی در مملکت برسد آنچه‌آنکه منظور نظر است یک عدالت مالیاتی برقرار کند در این هیچ بحثی نیست که قوانین مالیاتی بهتریز قوانینی است که در مجلس شورای ملی مورد مطالعه قرار گرفته و اصولاً شأن مجالس مقننه تصویب مالیات‌هاست و مشروطیت و دموکراسی بوجود نیامده مگر در اثر مذاکره و مذاقه در امور مالیاتی باین ترتیب قوانین امروز با قوانین صد سال قبل فرق دارد فرض این است که قوانین مالیاتی و قوانین گمرکی قوانین ارشادی هستند و در عین حال قوانین منظم کننده طبقات اجتماع و سیاست عالی مملکت و در این مسیر است که باید قوانین حلاجی بشود و در اجرا با این اهداف مطابقت بکند بنده امیدوارم وزارت دارائی الان که شور دوم این لایحه است و پس از تصویب در اجرای این لایحه که اجرای منویات شاهنشاه و اجرای اهداف مملکتی است توفیق پیدا کند و با قانون جدید مالیات بر درآمد و قانون برنامه پنجم و قانون بودجه در ۵ سال آینده مملکت ما واقعا بتواند آن عدالت واقعی اجتماعی را برای مردم مملکت ما فراهم کند (احسن است).

نایب رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) یک پیشنهاد حذف رسیده است که قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد حذف تبصره ماده ۲۴۲ را مینماید.

با تقدیم احترام - کریم اهری

نایب رئیس - آقای وزیر دارائی تشریف بیاورید.

دکتر جمشید آموزگار (وزیر دارائی) - اگر توجه فرموده باشید در لایحه تقدیمی دولت، این تبصره منظور

نشده است چون دولت معتقد است اگر در نتیجه اشتباه محاسبه مالیاتی وصول شده باید مسترد شود و اگر کمتر وصول شده داخل محدوده و مرور زمان سه سال باید وصول بشود بنابراین منظور کردن این تبصره بنظر وزارت دارائی و دولت ضرورت نداشت مع هذا چون در کمیسیون یکی از نمایندگان محترم پیشنهاد کردند که این تبصره باشد از نظر دولت هم بود و نبود آن یکسان بود موافقت شد حالا اگر رأی داده شود که حذف شود تأثیری در ماهیت مطلب ندارد وزارت دارائی اگر در اثر اشتباه محاسبه در داخل مرور زمان مالیات بیشتری وصول کرده باشد پس میدهد کمتر هم اگر گرفته باشد دنبالش خواهد رفت و وصول خواهد کرد (احسن است).

نایب رئیس - با این پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به حذف تبصره ماده ۲۴۲ خواهش میکنم خانم‌ها و آقایانیکه موافقت بقیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح آقای طلوعی بفرمائید.

طلوعی - این لایحه که الان بمرحله تصویب نهائی نزدیک می‌شود در جهت اصلاح قانون مالیات بر درآمد مصوب سال ۱۳۴۵ تقدیم شده و دومین اصلاحیه است که در این زمینه بمجلس آمده است لایحه ایست انقلابی و در جهت تأمین عدالت مالیاتی که خود یکی از ارکان عدالت اجتماعی است اینکه می‌گویم لایحه انقلابی است برای اینست که بتصدیق لیدر محترم اقلیت و سایر نمایندگان محترم اقلیت که صحبت کردند تعداد مواد و اصلاحاتی که در جهت معافیت‌های مالیاتی و تخفیف نرخ‌های مالیاتی در این لایحه پیشنهاد شده بمراتب بیش از مقداری است که در آن افزایش نرخ‌های مالیاتی پیش‌بینی شده است. هم آن کاهش در جهت برقراری عدالت مالیاتی است و هم این افزایش بطور اختصار در این لایحه من چهار نکته را عرض میکنم این لایحه قسمتی از آن در جهت رفع تبعیض‌ها است همکار محترم آقای فرهادپور هم درباره اش صحبت کردند و سالها مورد نگرانی کارمندان دولت بود با اصلاحی که شده این تبعیض از کارمندان دولت رفع شده است و در عین حال برای حقوق‌های بالاتر مالیات‌ها وضع شده است و این کمال عدالت مالیاتی است موارد دیگر معافیت‌های

است که در این لایحه وجود دارد و قسمت مهمی از این لایحه را تشکیل میدهد بخصوص در مورد روستائیان و کشاورزان نکته سومی که در این لایحه هست تسهیلاتی است که برای مردم در نظر گرفته شده است از جمله این تسهیلات که فراوان هستند فقط بدو نکته آن اشاره میکنم یکی از موارد بازارگانان است که میگوید در مورد مالیات علی الراس تشخیص مالیات آن موکول بآن است که از طرف مأمورین تشخیص اسناد و مدارک ارائه شده لژ طرف مؤدی برای رسیدگی و تشخیص در آسد واقعی مؤدی کافی نباشد و مراتب مورد تأیید هیئتهای متشکل از سه نفر حسابرس بانتهاب وزیر دارائی واقع گردد که در اینجا این مشکل رفع شده است تسهیلات دیگر در این لایحه است بخصوص بماده ۳۲۱ اشاره میکنم که بموجب این ماده که در اصلاحیه قبلی یکسال مهلت بود برای اعتراض بآراء در اینجا این امکان برای مردم برای همیشه گذاشته شده است که اگر از کمیسیونهای مربوط رأی غیر عادلانه صادر شد با موافقت وزیر دارائی این رأی قابل تجدید نظر است مورد چهارم رفع ابهامات و فراهم کردن امکان پیشرفت است در این لایحه کلیه ابهاماتی که ممکن بود در بعضی مواد ایجاد شود برطرف گردیده و با سرعتی که در رسیدگی پیرونده های مالیاتی اتخاذ میکنند موجب پیشرفت کار مردم را فراهم میکند من فقط بعنوان آخرین مطلب چون خودم را هنوز نویسنده میدانم در مورد مالیات نویسندگان یکی از همکاران ما پیشنهاد کرده و چون می خواهم این موضوع برای همکاران مطبوعاتی روشن شده باشد البته من خودم قانع شده ام اگر جناب وزیر دارائی توضیح بیشتری در اینجا بیا بخود نویسندگان بفرمائید خیلی ممنون خواهم شد.

نایب رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - بخاطر دارم روزی لیدر محترم اکثریت باین عبارت فرمودند، آقای رامبد پس شما بفرمائید با همه چیز مخالفید، با مطالبی که امروز همکاران محترم من عنوان کردند و توضیح کوتاهی که اکنون خودم بعرض مجلس شورای ملی میرسانم پاسخ عرض میکنم که جناب دکتر المونی آنجائیکه منطق حکومت میکند ما همیشه

موافقم از این موقعیت خواستم استفاده کنم و یادآور شوم که ما و شما اکثریت محترم، در دو حزب مختلف عضویت داریم ولی هر دو طرفدار یک نهضت و پیرو اصول بزرگ یک انقلابی هستیم که در جهت تعالی و ترقی ایران است (صحیح است) شما عضو حزب ایران نوین هستید و ما هم عاشق ایران ابدی هستیم (احسن) آنجائیکه منطق حکومت کند بین ما و شما هیچ وقت اختلاف بروز نخواهد کرد منطقی که در جهت نفع ملت مصلحت دولت و اعتلای مملکت باشد (احسن) آنچه که بنده در شور دوم کمیسیون دارائی شرکت کردم و استنباط کردم واقعا امیدوار کننده بودسی و دو پیشنهاد بنده دادم شاید بیست نای از آنها قبول نشد ولی طرز استدلال وزیر دارائی، منطق اعضای محترم کمیسیون، بی نظری رئیس کمیسیون و وظیفه وجدانی برای من بوجود آورد که اینجا تشکر کنم (آفرین) و اینجاست که یادآور میشوم ما هم اگر پیشنهادهایی میدهم انتقادی داریم از درجه نظری مطلب را میگیریم که باز نفع همان مملکت و ملتی است که همه در راهش باید تلاش کنیم (صحیح است) فراموش نکنید سالهائی که ما معاشرت کشاورزی را خواستیم و فریاد کشیدیم با جواب غلطی تقاضای ما قبول نشد و اما امروز از قبولش سپاسگذاری میکنیم در دو مورد تصور میکنم یک تجدید توجه باین لایحه اصلاح شده امتیاز بیشتری خواهد داد و این آنجائی است که مهلتها از چند ماه همه بده روز تقلیل پیدا کرد در مواردی از این تقلیل که جلوی سوء استفاده گرفته شود البته صحیح است ولی در مواردی که ممکن است باعث تضییع حق بشود بهتر است ترتیبی بدهیم که از این تضییع حق جلوگیری بشود لذا با وجود اینکه من پیشنهاد داده بودم و طبق آئین نامه هم ممکن بود باز بدنبال پیشنهاد بروم ولی اینجاست که وقتی می بینم کاری صحیح انجام میشود ما هم نمی خواهیم وقت بگیریم تجدید مطلب نمیکنیم یکی در مورد این است که اگر بمؤدی ابلاغ شد این مهلت در گذشته بود در ظرف یکماه او نتوانست یا نخواست ترتیب کارش را بدهد حکم اجرا صادر میشود بدهم به زندان کشیده میشد حالا شده است ده روز من تقاضا میکنم در مجلس سنا شاید از طرف خود دولت

تجدید مطلب بشود به ترتیبی که حداقل ۱۵ روز مهلت داده شود یکی هم در مورد مالیات ارث است فراموش نکنیم بعد از اینکه فوت مورثی در خانواده ای پیش می آید هر خانواده اعم از متمتع و فقیر بایک حادثه غیر مترقبه سروکار دارد که تا یک سرو صورتی کارها بگیرد اینقدر مسائل اضطراری هست که این ده روز مهلت برای کار مالیات او کافی نیست اصلاح ده روزه به ۱۵ روز شاید مصلحت باشد از حوصله ای که فرمودید تشکر میکنم (احسن).

نایب رئیس - آقای دکتر المونی بفرمائید.

دکتر المونی - بنده قصد عرضی نداشتم ولی چون دوست عزیزم جناب آقای رامبد اشاره بمطلبی فرمودند بنده هیچوقت عرض نکردم که شما با همه چیز مخالف هستید چون واقعا اینطور نیست ما خیلی متشکر هستیم از همه نمایندگان از اقلیت و اکثریت و شاهد هستیم که کلای اکثریت و اقلیت ساعتها برای پیشنهادی که میدهند میروند در کمیسیون نمی نشینند و درباره آن بحث میکنند که نمونه اش را آقای مهندس فروهر اشاره فرمودند که برای یک پیشنهاد ۳ تا ۵ ساعت به کمیسیون رفتند و بالاخره نوبت بایشان رسید چون ما معتقدیم که دولت وقتی لایحه ای میآورد مطالعه می کند کارشناسان اظهار نظر می کنند ولی ما از نظر وظیفه ای که بعنوان نماینده ملت داریم بایستی تحمل و حوصله داشته باشیم و آنچه لازم است پیشنهادات منطقی مردم را در این لوایح بگنجانیم کز آنجا جناب آقای هویدا نخست وزیر خودمان، وزرای کابینه صحبت شده آنها هم البته هر کدام در جهت کار خودشان یک برنامه و یک خط مشی دارند ولی آنها هم تعصب ندارند هر آنچه را که نوشته اند بصورت قانون در بیایند این وظیفه ما و کمیسیونهاست که من واقعا از رؤسای کمیسیونها بخصوص جناب آقای اهری کمال تشکر را دارم که روزها و شبها و ساعتها متوالی نشسته اند و این پیشنهادها را با صبر و حوصله بررسی کرده اند همین جلسه اخیر کمیسیون برنامه جلسه ۱۰ ساعت داشتند شاید کسانی در خارج باشند و متوجه نباشند که در یک روز ممکن است ما ده ساعت کمیسیون داشته باشیم و در تمام جلسه روی پیشنهادها بحث میشود حتی روی یک دو واژه و در بعضی کلمات آن ساعتها صحبتها میشود و نتیجه اش همین لایحه مالیات مستقیم

است البته منم باشما هم عقیده هستم که اگر بصورت ماده واحده نبود خیلی بهتر بود عقیده خودم است و در شورای اول این مطلب را عرض کردم البته بنده هم یک نفر وکیل هستم پیشنهادم مطرح می شود ولی عرض کردم بعنوان رئیس فراکسیون نمیتوانم بروم بکمیسیون مطالبی را بعنوان بکنم البته مشکلاتی از نظر آئین نامه مجلس هست آقای اهری با اداره قوانین مجلس شورای ملی صحبت کردند از جناب آقای دکتر یزدان پناه خواهش کردیم در تجدید نظری که در آئین نامه میشود این مسأله را بصورتی در بیاورند که در آینده این مشکلات را نداشته باشیم بنده معتقدم اگر تمام مواد یکایک اینجا بحث میشد در شأن مجلس بود و بهتر بود و بیشتر صحبت میکردیم البته بایستی آئین نامه مجلس اجازه بدهد و انشاء الله رفقای شما که در کمیسیون آئین نامه هستند کمک بفرمایند و آئین نامه بصورتی اصلاح بشود که خیلی از مشکلات و ایراداتی که داریم و درست هم هست در اصلاح آئین نامه رعایت و رفع بشود چون میدانم برای وزیر دارائی فرق نمی کند که ماده واحده باشد یا مواد جداگانه از نظر وزیر دارائی این بندها و تبصره ها و مواد ضرورت دارد بنابراین این از کارهای خودمان است که باید اصلاح بکنیم ولی آنچه که بشاید گفته بشود جناب رامبد شما و همه کسانی که از ثمرات انقلاب بهره مند هستند یعنی اکثریت ملت ایران همه خواهان عدالت مالیاتی هستیم و اقیبت این است که در مملکت کسانی هستند که از مواهب این مملکت حداکثر بهره برداری را می کنند ولی متأسفانه موقع پرداخت مالیات نمی خواهند مالیات بدهند و این وظیفه ما نمایندگان دوره انقلاب است که پافشاری و سماجت کنیم و قوانین را بصورتی اصلاح و تصویب کنیم تا این طبقه مرفه بموقع مالیاتشان را بدهند این عدالت مالیاتی باید تأمین بشود (صحیح است) خیلی ها همین روزها مراجعه می کنند مخصوصاً در موقع شورای اول این قبیل لوایح و فکر میکنم با استدلالهایی که آنها دارند امکان این هست که باز بتوانند از مالیات فرار کنند شما و ما نمایندگان دوره انقلاب اجازه نخواهیم داد افرادی که باید مالیات بدهند از زیر بار مالیات فرار کنند. آقای

دکتر آموزگار من واقعاً بشما تبریک می گویم شما مردی هستید که من میدانم پاچه مشکلاتی رو برو هستید و چقدر دوستانتان را از دست داده اید برای اینکه میخواهید به حق وصول مالیات کنید و این کار مشکلی است و ساده نیست. فلان مؤسسه، فلان شرکت، فلان سازمان که مجبور است ده میلیون پانزده میلیون مالیات بدهد و بوسائل مختلف متشبث میشود و وقتی با مقاومت وزیر دارائی و کارکنان دستگاه وصول مواجه میشود مسلماً ناراضی میشود و این ماهستیم که باید پشتیبانی کنیم از حقوق حقه دولت و در عین حال اگر ببینیم که واقعاً در دستگاه مالی مملکت به طبقه ای که استحقاق پرداخت مالیات ندارد، البته ممکن است پیش بیاید مانمی توانیم بگوئیم پیش نمی آید یک معیار ممکن است اشتباه بکند و از افرادی که نباید مالیات بدهند مطالبه مالیات کند آنها باید سعی کنیم دستگاه وصول مملکت بیشتر هدفش متوجه افراد پردرآمد بشود و افراد کم درآمد و پیشه وران و اصناف که درآمد زیاد ندارند آن مقداری که لازم است بدهند و بهر حال دستگاه وصول بیشتر متوجه افراد پردرآمد بشود، بنده فکر می کنم این لایحه ای که امروز با کمک نمایندگان اکثریت و اقلیت اصلاح شده بصورت بسیار خوبی درآمده است البته باید عرض کنم که وکلای اقلیت مثل نمایندگان اکثریت ساعتهای متوالی در کمیسیون نشستند و بحث کردند و پیشنهادهایشان هم تصویب شده در حزب ایران نوین هم مطالعات دقیقی درباره این لایحه مالیات بردرآمد شده که اکثر پیشنهادات قبول شده البته مانعصبی نداریم که آنچه ما پیشنهاد می دهیم تصویب بشود؛ پیشنهاد نمایندگان اکثریت هم می رود به کمیسیون و چون آنجا منطبق وجود دارد و نمایندگان دولت می آیند و استدلال میکنند و مشکلات را میگویند و با توجه به امکانات یک چنین لایحه ای تصویب شده و خیال می کنم در جهت بهبود وضع وصول مالیات است و آرزو مندیم همانطور که در شور اول این لایحه هم بعرض رساندم وزیر دارائی دولت حزبی توفیق پیدا کرد در آمد مملکت را از ۵۰۰ میلیون به ۳۸۰۰ میلیون برساند با این اصلاحیه سطح درآمد مملکت خیلی زیاد تر می شود خیلی از این اصلاحیه ها اثر تجربه و برای بستن راههای فرار مالیاتی

تهیه میشود تا بر میزان وصول مملکت و میزان وصول از طبقه متمتع و مرفه که باید مالیات بپردازد افزوده شود و مسلماً در آینده وزیر دارائی میتواند بیلان درخشانتری به مجلس بدهد تا جناب رامبد با من در تقدیم اصلاحیه ها که در این جهت ممکن است داده بشود هم آهنگ باشند (احسن).

نایب رئیس - آقای اهری بفرمائید.

اهری - بنده بر حسب وظیفه ای که دارم لازم میدانم بعرض برسانم که این لایحه مالیات بردرآمد و اصلاحیه آن که یکی از وظایف مختص مجلس شورای ملی است در نهایت دقت و در نهایت توجه نمایندگان دوره انقلاب بررسی و بصورتی که تقدیم شد بنظر همکاران محترم رسید بنده لازم میدانم در اینجا نکته ای را بعرضتتان برسانم که که کلیه خانمها و آقایان نمایندگان بقدری در اصلاح لایحه با کمیسیون دارائی همکاری کردند که حتی در دقائق آخری که لایحه در کمیسیون مطرح بود پیشنهادهای بین الشورین دادند و در رسیدگی به لایحه از تمام امکانات و از افکار کلیه طبقات این مملکت استفاده کردیم چه اطلاق بازرگانی، اصناف، کشاورزان، کارگران، احزاب حزب ایران نوین بنده اطلاع دارم ماهاروی این لایحه بررسی کرده بودند و نظراتی داشتند که در کمیسیون بوسیله نمایندگان اکثریت عنوان کردند همچنین حزب مردم توسط نمایندگان اقلیت پیشنهادهای منطقی دادند و اینجانبه باید بدو نکته اشاره کنم یکی اینکه یکی از همکاران دولتی می گفت که آنچه زحمتی که کشیده می شود دقتی که در کمیسیونهای مجلس شورای ملی میشود چرا تبلیغ نمیشود بنده معتقدم که نمایندگان دوره انقلاب احتیاجی به تبلیغ ندارند اینها همه بخاطر ایمانی است که بکار خود دارند (احسن) اگر ما روزها تا پاسی از شب جلساتمان طول می کشید و این لایحه را بررسی میکردیم وظیفه ملی ما بود (صحیح است) و علاقه ای بود که بانجام کار صادقانه ای خود داشتیم بنده وظیفه خود میدانم از فرد فرد همکاران عزیزم در کمیسیون دارائی سپاسگزاری کنم این لایحه و لواایحی که اکثر آبه کمیسیون دارائی ارجاع میشود هفته ای دوسه روز ما کمیسیون داریم که این کمیسیونها ساعتها طول می کشد از این دوستان و همکاران ارجمندم که اگر توفیقی کمیسیون دارائی پیدا کرده در نتیجه همکاری و علاقه

فرد فرد این دوستان بوده سپاسگزاری می کنم در اینجا از نظر دکتر آموزگار وزیر دارائی کمال تشکر را دارم که بدون اینکه عاشق افکار خود باشند به پیشنهادهای منطقی و نظرانی که از طرف نمایندگان و اعضای کمیسیون اظهار میشد در نهایت حسن نیت توجه داشتند و لایحه ای که امروز مورد تصویب قرار میگیرد اگر با لایحه اول مقایسه بفرمائید می بینید که بکلی متفاوت است بنابراین وظیفه خود میدانم از شخص ایشان و از همکار علاقمندشان آقای دکتر کاشفی کمال تشکر را بکنم و توفیق فرد آقایان را در انجام وظیفه ای که بعهده دارند مسئلت می کنم. (احسن).

نایب رئیس - چون نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (همه نمایندگان برخاستند) بانفاق آراء تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده می شود.

آقای وزیر دارائی بفرمائید.

دکتر آموزگار (وزیر دارائی) - با اجازه مقام

ریاست بنده وظیفه خود میدانم از طرف دولت از توجهات و ارشاد نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بالاخص اعضای کمیسیون دارائی و شخص رئیس کمیسیون جناب آقای اهری و رؤسای محترم فراقسیون اکثریت و اقلیت جناب آقای دکتر الموتی و جناب آقای رامبد و همکارانشان از رأیی که امروز بانفاق آراء دادند تشکر کنم امیدوارم که وزارت دارائی در اجرای این لایحه در پیشگاه شاهنشاه آریا مهر و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی شرمند نباشد و موفق و پیروز گردد (انشاء الله) با اجازه مقام ریاست یک دقیقه وقت میگیرم چون دو توضیح خواسته شد یکی در مورد مالیات کشاورزی بعرض جناب آقای مهندس فروهر میرسانم همانطور که جناب دکتر دادفر هم اشاره کردند قانون مالیات بردرآمد از جمله لواایحی است که باید بطور مستمر مورد بررسی و مطالعه قرار بگیرد و مرتباً مسیر و جهاتش با پیشرفت اجتماع تحول پیدا کند از حالا بسیار کار مشکل است که پیش بینی بشود پس از ده سال فعالیت و درآمد

کشاورزی بجه صورتی خواهد بود اگر امروز تصمیم بگیریم احیاناً در صد های نرخ های مالیاتی برای ده سال آینده چه خواهد بود کار مشکلی است دلیل دوم اینست که در خود بخش کشاورزی بین انواع محصول تفاوتی هست که اکثر عادلانه رسیدگی میکنند و نمیتوانیم حکم کلی بدهیم مثلاً پس از ده سال ممکن است باغات پسته موجب نداشته باشد که از معافیت مالیاتی استفاده کنند ولی کشت گندم مثلاً شاید لازم باشد که کماکان معافیت مالیاتی داشته باشد بنابر این بهتر است که بگذاریم برای کسانی که آن موقع مسئول خواهند بود و با مطالعه ای که میکنند این کار را انجام میدهند مطلب سوم این بود که وقتی معافیت داده میشود و قطع میشود تنها برای کشاورزی نیست همانطور که استحضار دارید در مورد صنعت هم پس از ۵ سال یکبار صنعت شمول پرداخت مالیات میشود و ما در این مدت ندیدیم که صنعت از نظر این ماده از قانون متوقف شده باشد و بفعالیت خودش ادامه نداده باشد توضیح دیگری خواسته شده بود که آیا معافیت کشاورزی کلی است؟ بلی بنده در کمیسیون هم عرض کردم که این معافیت کلی است و نسبت به تمام بخش کشاورزی است و مسلماً هم تسری خواهد داشت به فعالیتهای موجود برای فعالیتهایی که بعد از ده سال بوجود می آید و در ده سال آینده خواهد بود و از معافیت مالیاتی استفاده خواهند کرد (دکتر عدل - قنوت را هم شامل میشود؟) بلی هر چه که در بخش فعالیت کشاورزی است شمول این معافیت است. در مورد بیانات جناب رامبد تصور میکنم مطلبی که اشاره فرمودند در مورد ماده ۲۸۸ و ۵۴ است بنده نگاه کردم بقانون و با ایشان هم عقیده هستم و صحیح است ما هم نظری نداریم و با اجازه مقام ریاست این مطلب را در مجلس سنا که مطرح میشود برای اظهار نظر، ده روز هائیکه در ماده ۲۸۸ و ۵۴ هست اصلاح میکنیم که تبدیل به ۱۵ روز بشود و البته نظر ایشان صحیح است و در تصویب نهائی که خدمتتان آمد اصلاح میکنیم (احسن - آفرین).

۱۲ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون نظام راجع به لایحه تأسیس سازمان تأمین خدمات درمانی عالی درجه یک افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور و ارسال به مجلس سنا

نایب رئیس - گزارش شور دوم تأسیس سازمان

تأمین خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام
بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۳۵۱/۱۰/۱۲ باحضور نماینده دولت لایحه شماره ۴۸۹۶۲ - ۵۱/۹/۲۱ راجع بتأسیس سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۰۵ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و باتوجه به پیشنهاد رسیده مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأسیس سازمان تأمین خدمات
درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان
ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور

ماده ۱۵ - بمنظور تأمین خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و درجه داران کادر ثابت و وظیفه ، افراد کادر ثابت و همردیفان غیر نظامیان رسمی ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور و همچنین افسران و کارمندان بازنشسته و عائله درجه يك آنان و مستمری بگیران در مقابل هر نوع بیماری و زایمان سازمانی بنام سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور در وزارت جنگ تأسیس و برطبق اساسنامه ای که بتصویب کمیسیونهای دارائی و جنگ مجلسین خواهد رسید اداره میگردد.

تبصره ۱۵ - از نظر این قانون عائله درجه يك عبارت از همسر فرزندان تحت تکفل میباشد.

تبصره ۲۵ - از محل وجوه صندوق بیمه افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور برای اجرای برنامه های درمانی در صورت ضرورت سرمایه ای بنابه تشخیص وزارت جنگ بدون بهره در

اختیار این سازمان گذارده میشود. و این سرمایه باید بتدریج بصندوق بیمه دربانک سپه مسترد و بحساب مربوط برگشت شود.

ماده ۲۵ - هزینه خدمات درمانی اشخاص مذکور در تبصره يك ماده يك معادلش در صد حقوق ماهانه افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور میباشد. (حقوق ماهانه در مورد شاغلین عبارت از جوهی است که کسور بازنشستگی بآن تعلق میگردد و در مورد بازنشستگان و مستمری بگیران مبلغ دریافتی آنان است) که بترتیب زیر تأمین خواهد شد:

الف - در مورد شاغلین :

۱ - افسران و کارمندان تابع قانون استخدام نیرو - های مسلح شاهنشاهی معادل ۳٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور و ۲٪ از محل حق بیمه حوادث افسران و کارمندان سازمانهای مذکور تأمین میشود و يك درصد بقیه از حقوق افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۲ - کارمندان غیر نظامی رسمی ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور معادل ۴٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور و ۲٪ بقیه از حقوق کارمندان مزبور کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

ب - در مورد بازنشستگان و مستمری بگیران :

معادل ۴٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور تأمین و دو درصد بقیه از حقوق افسران و کارمندان بازنشسته و مستمری بگیران (باستثنای عائله شهداء) کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

پ - در مورد عائله مستمری بگیران شهداء :

معادل ۶٪ حقوق مستمری آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور تأمین و بسازمان پرداخت خواهد شد.

تبصره - بتدریج که سازمان در هر يك از نقاط کشور آمادگی خود را برای خدمات درمانی عائله افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور اعلام مینماید حق درمان سهمی افسران و کارمندان شاغل و سبیل

از محل بودجه شهربانی کل کشور ۲٪ (دو درصد) از محل حقوق کارکنان شاغل و بازنشسته و مستمری بگیران مشمول این قانون کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۲ - در مورد عائله مستمری بگیران شهداء :

معادل ۰/۶٪ (شش درصد) حقوق مستمری آنان از محل بودجه شهربانی کل کشور تأمین و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۳ - استفاده از خدمات درمانی در مورد کارکنان شهربانی کل کشور شش ماه پس از تأمین اعتبار خواهد بود، لیکن وجوهی که از تاریخ تأمین اعتبار طبق مقررات این قانون از حقوق کارکنان کسر و همچنین وجوهی که از محل بودجه شهربانی کل کشور پرداخت میگردد بعنوان سرمایه اولیه شهربانی کل کشور موضوع تبصره ۲ ماده يك این قانون در اختیار سازمان گذارده میشود.

تبصره ۲ - مقررات ماده ۴ این قانون در مورد پدر و مادر و برادران و خواهران تحت تکفل کارکنان شهربانی کل کشور نیز قابل اجرا میباشد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳۵۱/۱۰/۱۳ باحضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس سازمان خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام
و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۱/۱۰/۱۶ باحضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه يك افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه

وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور حق درمان سهمی افسران و کارمندان بازنشسته و مستمری بگیران بترتیب مقرر در بند های الف و ب این ماده و سبیل بانک سپه از حقوق آنان کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد. بنحویکه استفاده کنندگان از خدمات درمانی بتوانند حد اکثر در مدت یکماه پس از کسر اولین حق درمان مقرر از تسهیلات آن استفاده نمایند.

ماده ۳۵ - نحوه استفاده از خدمات درمانی و حدود کمکها و میزان مشارکت بیماران در هزینه های درمانی و همچنین تعرفه حق الزحمه پزشکان و هزینه های بیمارستانی طبق آئیننامه ای که بتصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید تعیین میگردد.

تبصره - ترتیب تشکیل شورای عالی و وظایف آن در اساسنامه سازمان تعیین میگردد.

ماده ۴۵ - پدر و مادر و برادران و خواهران تحت تکفل افسران و کارمندان شاغل و بازنشسته ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل و همچنین کارمندان غیر نظامی رسمی سازمانهای مذکور در صورت تمایل میتوانند با پرداخت هزینه خدمات درمانی بطور نقدی طبق تعرفه ای که از طرف سازمان تعیین خواهد گردید از تسهیلات درمانی سازمان استفاده نمایند.

ماده ۵۵ - درآمد سازمان از پرداخت مالیات بر درآمد و عوارض معاف است و سازمان از پرداخت هزینه دادرسی معاف میباشد و همچنین استفاده کنندگان از مقررات این قانون که بنحوی از انحاء از سازمان کمک درمانی دریافت میکنند نسبت بوجوه دریافتی از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض معاف خواهند بود.

ماده ۶۵ - مقررات این قانون در باره ژاندارمری کل کشور و همچنین در مورد عائله درجه يك افسران و درجه داران و پاسبانان کادر ثابت و وظیفه و همردیفان و غیر نظامیان شهربانی کل کشور و افسران و کارمندان و درجه داران و پاسبانان بازنشسته و عائله درجه يك آنان و مستمری بگیران شهربانی کل کشور نیز از تاریخ تأمین اعتبار لازم قابل اجرا میباشد.

تبصره ۱ - هزینه خدمات درمانی کارکنان شهربانی کل کشور بترتیب زیر تأمین خواهد شد:

۱ - معادل ۴٪ (چهار درصد) حقوق ماهانه آنان

کمیسیون نظام را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - پیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه روزیکشنبه ۱۳۵۱/۱۰/۱۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بتأسیس سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه یک افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر حیدر قلی برومند

نایب رئیس - ماده اول مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - بمنظور تأمین خدمات درمانی عائله درجه یک افسران و درجه داران کادر ثابت و وظیفه، افراد کادر ثابت و هم‌ردیفان و غیر نظامیان رسمی ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور و همچنین افسران و کارمندان بازنشسته و عائله درجه یک آنان و مستمری بگیران در مقابل هر نوع بیماری و زایمان سازمانی بنام سازمان تأمین خدمات درمانی عائله درجه یک افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور در وزارت جنگ تأسیس و برطبق اساسنامه ای که بتصویب کمیسیونهای دارائی و جنگ مجلسین خواهد رسید اداره میگردد.

تبصره ۱ - از نظر این قانون عائله درجه یک عبارت از همسر و فرزندان تحت تکفل میباشد.

تبصره ۲ - از محل وجه صندوق بیمه افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور برای اجرای برنامه های درمانی در صورت ضرورت سرمایه ای بنا بشخصی وزارت جنگ بدون بهره در اختیار این

سازمان گذارده میشود. و این سرمایه باید بتدریج بصندوق بیمه در بانک سپه مسترد و بحساب مربوط برگشت شود.

نایب رئیس - نسبت به ماده یک نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده یک رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - هزینه خدمات درمانی اشخاص مذکور در تبصره یک ماده یک معادل شش درصد حقوق ماهانه افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور میباشد. (حقوق ماهانه در مورد شاغلین عبارت از جوهی است که کسور بازنشستگی بان تعلق میگیرد و در مورد بازنشستگان و مستمری بگیران مبلغ دریافتی آنان است) که بترتیب زیر تأمین خواهد شد:

الف - در مورد شاغلین:

۱ - افسران و کارمندان تابع قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی معادل ۰/۳٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور و ۰/۲٪ از محل حق بیمه حوادث افسران و کارمندان سازمانهای مذکور تأمین میشود و یک درصد بقیه از حقوق افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۲ - کارمندان غیر نظامی رسمی ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور معادل ۴٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل تأمین و ۰/۲٪ بقیه از حقوق کارمندان مزبور کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

ب - در مورد بازنشستگان و مستمری بگیران:

معادل ۰/۴٪ حقوق ماهانه آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور تأمین و دو درصد بقیه از حقوق افسران و کارمندان بازنشسته و مستمری بگیر (باستثنای عائله شهداء) کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

پ - در مورد عائله مستمری بگیر شهداء:

معادل ۰/۶٪ حقوق مستمری آنان از محل بودجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور تأمین و بسازمان پرداخت خواهد شد.

نایب رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - درآمد سازمان از پرداخت مالیات بر درآمد و عوارض معاف است و سازمان از پرداخت هزینه دادرسی معاف میباشد و همچنین استفاده کنندگان از مقررات این قانون که بنحوی از انحاء از سازمان کمک درمانی دریافت میکنند نسبت بوجه دریافتی از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض معاف خواهند بود.

نایب رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - مقررات این قانون درباره ژاندارمری کل کشور و همچنین در مورد عائله درجه یک افسران و درجه داران و پاسبانان کادر ثابت و وظیفه و هم‌ردیفان و غیر نظامیان شهربانی کل کشور و افسران و کارمندان و درجه داران و پاسبانان بازنشسته و عائله درجه یک آنان و مستمری بگیران شهربانی کل کشور نیز از تاریخ تأمین اعتبار لازم قابل اجرا میباشد.

تبصره ۱ - هزینه خدمات درمانی کارکنان شهربانی کل کشور بترتیب زیر تأمین خواهد شد:

۱ - معادل ۴٪ (چهار درصد) حقوق ماهانه آنان از محل بودجه شهربانی کل کشور و ۲٪ (دو درصد) از محل حقوق کارکنان شاغل و بازنشسته و مستمری بگیر مشمول این قانون کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۲ - در مورد عائله مستمری بگیر شهداء:

معادل ۶٪ (شش درصد) حقوق مستمری آنان از محل بودجه شهربانی کل کشور تأمین و بسازمان پرداخت خواهد شد.

۳ - استفاده از خدمات درمانی در مورد کارکنان شهربانی کل کشور ششماه پس از تأمین اعتبار خواهد بود، لیکن جوهی که از تاریخ تأمین اعتبار طبق مقررات

تبصره - بتدریج که سازمان در هر يك از نقاط کشور آمادگی خود را برای خدمات درمانی عائله افسران و کارمندان ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور اعلام مینماید حق درمان سهمی افسران و کارمندان شاغل و سیله وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور و حق درمان سهمی افسران و کارمندان بازنشسته و مستمری بگیر بترتیب مقرر در بندهای الف و ب این ماده و سیله بانک سپه از حقوق آنان کسر و بسازمان پرداخت خواهد شد. بنحویکه استفاده کنندگان از خدمات درمانی بتوانند حداکثر در مدت یکماه پس از کسر اولین حق درمان مقرر از تسهیلات آن استفاده نمایند.

نایب رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - نحوه استفاده از خدمات درمانی و حدود کمکها و میزان مشارکت بیماران در هزینه های درمانی و همچنین تعرفه حق الزحمه پزشکان و هزینه های بیمارستانی طبق آئیننامه ای که بتصویب شورای عالی سازمان خواهد رسید تعیین میگردد.

تبصره - ترتیب تشکیل شورای عالی و وظایف آن در اساسنامه سازمان تعیین میگردد.

نایب رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - پدر و مادر و برادران و خواهران تحت تکفل افسران و کارمندان شاغل و بازنشسته ارتش شاهنشاهی و ژاندارمری کل و همچنین کارمندان غیر نظامی رسمی سازمانهای مذکور در صورت تمایل میتوانند با پرداخت هزینه خدمات درمانی بطور نقدی طبق تعرفه ای که از طرف سازمان تعیین خواهد گردید از تسهیلات درمانی سازمان استفاده نمایند.

این قانون از حقوق کارکنان کسر و همچنین وجوهی که از محل بودجه شهربانی کل کشور پرداخت میگردد بعنوان سرمایه اولیه شهربانی کل کشور موضوع تبصره ۲ ماده یک این قانون در اختیار سازمان گذارده میشود.

تبصره ۳ - مقررات ماده ۴ این قانون در مورد پدر و مادر و برادران و خواهران تحت تکفل کارکنان شهربانی کل کشور نیز قابل اجرا میباشد.

نایب رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای محسنی بفرمائید.

مجید محسنی - يك مطلبی بنظر بنده رسیده که چون بعد از شور اول است و نمیشود پیشنهاد داد خواستم نظر جناب آقای قوام صدری را جلب کنم که شاید بشود این بحث را در مجلس سنا بر طرف کرد و آن اینست که برای بچه های این اشخاص در نظر گرفته شده که از این حق استفاده کنند خیلی اتفاق افتاده که زنی شوهرش مرده و ازدواج کرده با يك افسر یا کارمند دولت که از شوهر اولش بچه ای دارد که این بچه فرزند این افسر خوانده نمیشود تقاضای بنده این است که اگر زن و یا شوهر کارمند ارتش باشند و بچه ای از شوهر یا از زن قبلیش داشته باشد و تحت تکفل باشند این بچه ها از این قانون بتوانند استفاده کنند تشکر میکنم (احسن).

نایب رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کشور راجع به لایحه اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور

نایب رئیس - گزارش شور اول اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۳۵۱/۱۰/۱۰ با حضور خانم صوفی معاون وزارت کشور لایحه شماره ۴۸۹۰۲ مورخ ۱۳۵۱/۹/۲۰ دولت راجع به اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور را که در جلسه سه شنبه ۱۳۵۱/۹/۲۸ تقدیم وبشماره ۵۱۵ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور

ماده واحده - قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور مصوب هیجدهم اسفند ماه ۱۳۴۷ بشرح زیر اصلاح میشود.

بژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور اجازه داده میشود در آمد حاصل از آزمایشهای تخصصی و فنی و معاینه و معالجه مراجعین و بیماران غیر ابوابجمعی ژاندارمری و شهربانی را که در آزمایشگاهها و رادیولوژی و بیمارستانها یا درمانگاههای وابسته بژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور در مرکز و شهرستانها آزمایش یا معاینه و یا معالجه و بستری میشوند و همچنین در آمد حاصل از باشگاههای افسران و کارمندان خود را بر حسب مورد برای پرداخت حق الزحمه پزشکان و متخصصین و کارشناسان و خرید دارو و تکمیل تأسیسات و تجهیزات و تهیه وسائل مورد نیاز و سایر هزینه های ضروری آزمایشگاهها و رادیولوژی و بیمارستانها و درمانگاهها و باشگاههای مربوط طبق آئین نامه ای که وسیله وزارت کشور و وزارت دارائی تهیه و بتصویب هیئت وزیران میرسد مصرف نمایند.

مخبر کمیسیون کشور - غضنفری

اصلاح قانون تعیین مصرف درآمد حاصل از بیمارستانها و باشگاههای ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور در دو مورد کلمه «رادیولوژی» در کنار کلمات آزمایشگاهها بیمارستانها و درمانگاهها آمده است که علاوه بر اینکه کلمه فرانسه است منظور را که محلی است که عمل رادیولوژی در آن انجام میگردد نمیرساند پیشنهاد مینماید: در هر دو مورد بجای کلمه «رادیولوژی» در لایحه بخش «پرتونگاری» نوشته شود.

باتقدیم احترام عاطفه امیر ابراهیمی (بیژن)

نایب رئیس - لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۴ - ختم جلسه

نایب رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم جلسه را ختم میکنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعد اباطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(۴۵ دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم گردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی